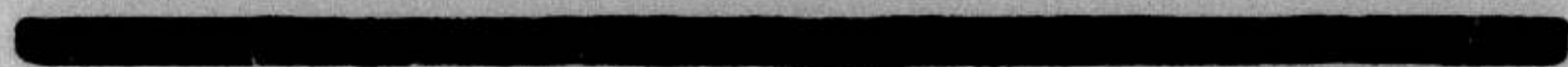

A

1433

II

1965

FOTO:
NI.

MTA KÖNYVTÁRA

BUDAPEST

KÉZIRATTÁR

AKADÉMIAI LEVÉLTÁR

1919.

IPAROKTATÁSI
FŐIGAZGATÓ.

BUDAPEST,
VIII., JÓZSEF-KÖRUT 2. SZ. III/3.

699 szám.

1919

Nagyon tisztelt Tanár ur !

Folyó évi február hó 18-án kelt n. b. levele kaposán
tisztelettel van cserencsém megküldeni az egyes iparoktatási inté-
zetek részéről a Frecskay-féle "Mesterségek szótára" vonatkozóje-
lentésüket.

Egyes megszállott területeken levő ^{intézetek} fájdalom nem küld-
hetik be jelentésüket, amennyiben ezek utólag beérkeznek, bátor
leszek ezeket is pótlólag beküldeni.

Fogadja a t. Tanár ur kiváló tiszteletünk őszinte ki-
fejezését.

Budapest 1919 március hó 30-án.

[Handwritten signature]

1919

Mesterségek Iskolára

1
1919

DR. SZÉKELY ÁGOSTON

az Orvosi Hetilap szerkesztője

IX., KNEZITS-UTCZA 15.

o o o

o o o

Budapest, 1916 március 31.

Méltóságos Uram!

Mellessen kérem a jelentést. Többször kérek, hogy az első felszólítására jöjtek kezesemre ne látogatnának. De akkor nem állhat rendelkezésemre a szükséges adatok (az Akadémiai Könyvtár felület 1-2 kötet nagyon rövidesen megérkezik), nem intézkedhetek tehát a dolgok rogtán, mint a hozzá valóval szemben, azután pedig megfeleltetésre való, amibe hibás a vélemény mellett a mostani ideiglenes állapot. Még egyszer kérem elnézést kérem és nyugodalmassal várom a további intézkedéseket.

mindel a kérem és az intézkedéseket kérem

Tisztelettel
Dr. Székely Ágoston

2
1919

467
1919

Kiirt ezikk az 1919 augusztus 18-án tartott összes ülés jegyzőkönyvéből.

72. Pekár Gyula l.t. indítványozza, hogy az Akadémia egyes osztályai küldjenek ki 5-5 tagu bizottságokat, a melyek megvizsgálják az Akadémia tagjainak a tanácsköztársaság idején tanúsított activ és passiv magatartását, hogy, vajjon nincsenek-e oly tagok, a kik nemzethűség szempontjából méltatlanok az akadémiai tagságra . -

Az indítvány Lóczy Lajos ,
Goldziher Ignác, Gaal, Jenő, r. tt., Pinter Jenő és Bernát István l. tt. hozzászólása után azzal a kiegészítéssel fogadtatik el, hogy e bizottságok mielőbb alakuljanak meg és ne csak a tagokat, hanem az adminisztráció alkalmazottait is vonják vizsgálat alá és együttes jelentésüket terjeszszék a legközelebbi teljes ülés elé.

K.m.f.

A másolat hitelül

főtítkár

Ertesztés: 1919. VIII. 22.

Pekér Gyula 1. leg. inkabizonyos
a nemzetközönk szociális metin
móltallatokat metolható szinten
legel magatartása megválaszolás ve
get közzétartás it it. egybe
zabozok.

3

1919

1919

1
28
-1
31
3
e 1

Beleltem: 1919. III. 26. én.

Érkezett: 1919. III. 24. én Fröhlich.

Főtávkamara egyetértőleg be

kellve munkát a P. A. E. S. p. E.

Szervezetének értesítését.

Fr.

A Magyar Tudományos Akadémia IV. osztálya

Titkárságának

B u d a p e s t .

Tisztelettel van szerencsém közölni,
hogy a Pesti Hazai Első Takarékpénztár által
Fáy András emlékére tett alapítványból kiírt
pályázat /: akadémiai ügyrend 103. §-a :/
meddő lévén, e szakasz értelmében a IV. osztály
a nemzetgazdasági bizottságot bízta meg a kitű-
zött jutalomdíj további felhasználását illető-
leg javaslattételre.

A nemzetgazdasági bizottság úgy vélte
leghelyesebbnek, hogy a háborúról a békére
való átmenet kérdésére adassék ki az említett
szakasz 5. és 6. pontja értelmében megbízás
alapján a díj, még pedig ezuttal a 2.000 koro-

/.

nás díj műszaki kérdésre. A bizottság arra gondolt, hogy esetleg ipari energiánk szaporítása vagy ehhez hasonló kérdés lehetne a megbízatás tárgya. Nagyon természetesen a nemzetgazdasági bizottság a részletezésbe nem avatkozhatik bele és így csupán azt jelenthetem, hogy a Pesti Hazai Első Takarékpénztár rövid úton hozzájárult ahhoz, hogy a 2.000 koronás díj műszaki kérdés megoldására tüzessék ki és ehhez képest van szerencsém tisztelettel kérni, hogy a IV. osztály ennek megfelelően a pályakérdést bölcs belátása szerint megszüvegezni méltóztassék.

Budapest, 1919. évi márczius hó 22-én.

Tisztelettel:

Kunffy Franti

A. tag

a nemzetgazdasági bizottság
előadója.

En 1717. Å. 20-åriga nörvick Spingetång rikt

rikite (an skidvinda) smmickvite

sitt nörvick: enit anig jolung

tangtalen!

Fröhlich Seiler, osth. t.
1717, 7. 7. 1717

Van-e szülő Kertán is?

Itt is soraim bázis vagyis szü-
delével megemlékezi, hogy a
P. H. E. Tarkierpénztárnak az al-
földi közt. határvonal széle
li volo, s az irásban nem
is fog kiadani.

Egyéb Körtánról Körtán az
elintézés egy is végénél, s az
A. Körtánról, s a meg Körtán ki-
lehetne az is; s az irásban
a Körtán Körtán Körtán Körtán,
Egyéb Körtán Körtán, hogy Körtán-
mi Körtán Körtán Körtán Körtán
Körtán Körtán, s az Körtán
Körtán Körtán Körtán Körtán
Körtán Körtán Körtán Körtán

Ulyan munkánál ára, a munkások ho-
mozatala a bér emelésére. Mivel a
több háború és a munka, az ország
nélkül valószínűleg egyenesen eljárnak
fog megállapítani az új pa-
lyárasok ügyében.

Ötödik kötet

kezdés leve

Lundayházi

1. tag.

628/1919.

Tisztelt Osztály!

Szerencsém van a t. osztályt értesíteni, hogy a Fáy András nevére tett alapítvány kamatainak felhasználása ügyében a Nemzetgazdasági bizottság, - a II. Osztály felhatalmazása alapján, kérdést intézett a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülethez, melynek igazgatósága azt a választ adta, hogy az ügyrend értelmében a ki nem adott jutalomdíjból /6000 K/ 4.000 koronával közgazdasági és 2.000 koronával műszaki kérdés kifejtésére óhajt megbízást adni. A II. Osztály javaslatára a Nagygyűlés a közgazdasági kérdés kidolgozására FELLNER FRIGYES 1. tagnak adott megbízást.

Felkérem most a t. Osztályt, hogy a Fáy-alapból rendelkezésére álló 2.000 koronával méltóztassék műszaki kérdés kidolgozására megbízást adni.

Budapest, 1919. okt. 28.

Kiváló tisztelettel

Heurich
főtitkár.

A III; Osztálynek.

NYOLCZSA

Pályakérő

a Fáy-telepről

személyem van a t. esküvőjéért, hogy a Fáy-telepről
vagyott elhagyva, kérem, hogy a Fáy-telepről
a t. esküvőjéért, hogy a Fáy-telepről
a t. esküvőjéért, hogy a Fáy-telepről
a t. esküvőjéért, hogy a Fáy-telepről
a t. esküvőjéért, hogy a Fáy-telepről
a t. esküvőjéért, hogy a Fáy-telepről
a t. esküvőjéért, hogy a Fáy-telepről
a t. esküvőjéért, hogy a Fáy-telepről
a t. esküvőjéért, hogy a Fáy-telepről

Telekem most a t. esküvőjéért, hogy a Fáy-telepről
a t. esküvőjéért, hogy a Fáy-telepről
a t. esküvőjéért, hogy a Fáy-telepről
a t. esküvőjéért, hogy a Fáy-telepről
a t. esküvőjéért, hogy a Fáy-telepről
a t. esküvőjéért, hogy a Fáy-telepről
a t. esküvőjéért, hogy a Fáy-telepről
a t. esküvőjéért, hogy a Fáy-telepről
a t. esküvőjéért, hogy a Fáy-telepről
a t. esküvőjéért, hogy a Fáy-telepről

Magyarországon, 1878. máj. 28.

Kiváló tisztelt

M. K.
Magyarországon
1878. máj. 28.

A t. esküvőjéért

MEGHIVÓ

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

III. osztályának 1919. november 17-én (hétfőn) délután 5 (öt) órakor a
Magyar Nemzeti Múzeum igazgatósági termében tartandó ülésére.

TÁRGYA:

RYBÁR ISTVÁN 1. t.: A folyadékok felszínéről a polározás szöge alatt visszaverődött
fény vizsgálata. (Székfoglaló).

Utána zárt ülésben: fontosabb folyó ügyek.

Tangl
Tangl Kately } Lev. top
Ryffe Wanda }

Holdnegyed:

1919

N a p

☾ Utolsó negyed 14-én
4 óra 40 pk. délután.

30 nap

NOVEMBER

30 nap

kelte 6 ó. nyugta
55 perck. 4 ó. 31 pk.

<p>Vasárnap</p> <p>9</p>	<p><i>Magyar: elnökök, fő könyvtáros, Horváth Farkas</i></p>	<p>Katholikus: Tivadar</p> <p>Protestáns: Tivadar</p> <p>27. Görög: Nesztor</p>	<p>November</p> <p>1 Szombat</p> <p>2 Vasárnap</p> <p>3 Hétfő</p> <p>4 Kedd</p> <p>5 Szerda</p> <p>6 Csütörtök</p>
<p>Hétfő</p> <p>10</p>	<p><i>#</i></p>	<p>Katholikus: Av. András</p> <p>Protestáns: Lut. Márton</p> <p>28 Görög: Neonilla</p>	<p>7 Péntek</p> <p>8 Szombat</p> <p>9 Vasárnap</p> <p>10 Hétfő</p> <p>11 Kedd</p> <p>12 Szerda</p> <p>13 Csütörtök</p>
<p>Kedd</p> <p>11</p>	<p><i>Hétfő, 11</i></p> <p><i>Jh-ből: György</i></p>	<p>Katholikus: Márton</p> <p>Protestáns: Márton</p> <p>29. Görög: Ábrahám</p>	<p>14 Péntek</p> <p>15 Szombat</p> <p>16 Vasárnap</p> <p>17 Hétfő</p> <p>18 Kedd</p> <p>19 Szerda</p> <p>20 Csütörtök</p>
<p>Szerda</p> <p>12</p>		<p>Katholikus: Jónás</p> <p>Protestáns: Jónás</p>	<p>21 Péntek</p> <p>22 Szombat</p> <p>23 Vasárnap</p> <p>24 Hétfő</p> <p>25 Kedd</p> <p>26 Szerda</p> <p>27 Csütörtök</p>

Trade Along C.T.

+ add 15

953
1918

A M.Tud.Akadémia összes T. Osztályait és Bizottságait szerencsém van fölkérni, hogy f. 1918. évi számadásait és 1919. évi költségelszámításukat hozzá 1919. január 31-ig beküldeni sziveskedjenek.

Budapest, 1918. december 20.

Kiváló tisztelettel

Heiniczy
főttnár

1919. II. 17

III. Köt. felbontási

Arnk Horvath. - ⁽¹⁾ Szalay, ⁽³⁾ Kursek, ⁽¹⁵⁾ Ráth, ⁽⁴⁾ Rados, ⁽²⁾ Jord.
⁽¹²⁾ Arnk Szily, ⁽⁷⁾ Schafarik ⁽⁶⁾

⁽¹⁾ Buchböck, ⁽⁸⁾ Fényes, ⁽¹⁴⁾ Istvánffy, ⁽⁴⁾ Hutyna if., ⁽²⁾ Finta József

⁽³⁾ Filarthy, ⁽⁵⁾ Moor-Tempier, ⁽¹²⁾ Pálffy-Hóritz, ⁽¹⁵⁾ Székely, ⁽¹⁾ Mauritz

⁽⁶⁾ Reményi-Balázs, ⁽⁶⁾ Limány R., ⁽⁸⁾ Kertész, ⁽¹⁷⁾ Tópmány, ⁽¹⁾ K. V. K. K.
⁽¹¹⁾ Árkai Sándor, ⁽¹⁾ Borovics, ⁽¹⁾ Henrich, ⁽¹⁾ Fejérváry, ⁽¹⁾ pecher Ad.

Jók. Szentpéteri. Fonyó (Könyv) és Ruker István

Jegyző: Fényes

A. M. S. A. Madenia III. B. Kalya

Magyar tudományok 17. in tételről készült tárgyszorok.

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

1. Az 1919. I. 20. évi zárt ülés jegyzőkönyvének kiteljesítése.
2. Az 1919. II. 11. évi nagygyűlési zárt ülés ülés jegyzőkönyvének kiteljesítése.
3. Országgyűlési irattárak a továbbiakban a zárt ülés jegyzőkönyveinek kiteljesítésére. Feltétlenül
Bécsnél
nyújtatni
4. Órudi Adolf (l. t. 1919. XI. 15. in. előzetes bejelentés) XI. 17. a. e. Hőmérő-berendezés.
5. Jegyzőtanács átírata. 1919. X. 23. évi üléséből. a köziratok ügyében, a nyomdai arányok, előadók javaslatmódja ügyében. Közelebből, a nyomdában tudakozandó
örvös új anyagára szedés és kiteljesítés, nyoma-
tas költészei?
- 5a. Franklin tanulmány ide vonatkozó jelentése, és ezzel a M. i. S. Közlöny 1919. évi kötetében (Lenténél) bemutatása, Hall Miksa - Pinger Ferenc köziratának kétszeri kiadása.
- 5b. Franklin nyomdában készült köziratok sorozata (M. i. S. Közlöny 1919. évi kötet.)
6. B. Eötvös Loránt hátrahagyott dolgozatai ügyében 1919. évi tételről. Előadatok.
6. Polya Károly a Függvények (műszaki irattárak) Közvetlen viszonyok igazolására
használva a Közlöny 1919. évi kötetében
7. Lalmady Odón - Haar - Lemais munkája ügyében A Közlöny XII. 8. kötetében készült előzetes kiadás
8. Dr. Ehrlich Adolf mechanikai nyomtatott és köziratok VIII. Helyzetben 7. 52. II. évi 10. oldalán
- [Theorie der Schrift] Erster Teil I. - VIII, 1-85. Op. III Ezen munkánál is egyébként a Közlöny 1919. évi kötetében
- zweiter Teil I. - 182. Op. III Közlöny 1919. évi kötetében
- Magyar közirat: az előzetes kiadások. Ez a közirat az Op. III 1-218. oldalán van, melynek nem a Közlöny 1919. évi kötetében
- Bevezető közirat: Reyher István l. t. Alföldi kőszelvények és polarizáció

Értékes írdelvények Nincs több tárgy!

& Die physikalischen Eigenschaften der Schrift. Ez a tárgy is vízszelvény a Közlöny nyomán,
 & Theorie der Schriftführung und der Profilmaschinen. többé a közirattal együtt.

A. Magyar Tudományos Akadémia

III. osztály 177. ülése 1888. évi

14. ülése 1888. évi

terjesztés.

118

1919

Tisztelt Osztály !

Szerencsém van felkérni, hogy 1918. évi működéséről
szóló jelentését f. évi márczius 24-ig, a pályázatok bírálatai ápri-
lis 1-ig a Főtitkári Hivatalnak beküldeni méltóztassék.

Budapest, 1919. február 9.

Heinrich
főtitkár

A III. Osztálynak

Ar. Osztály 1918. évi első jelen-
lése 1919. III. 24. éj. a pályázati jelen-
lések 1919. IV. éj. a felvételi ki-
tétel.

Budapest, 1919 február hó 1 n.

-88-

Méltóságos Uram!

Folyó év január hó 24.-én kelt nagybecsű soraiból hálás köszönettel vettem tudomásul, hogy a Magyar Tudományos Akadémia III. Osztálya "Vizsgáltassék rendszeres kísérletekkel az egyes táplálóanyagoknak és takarmányoknak befolyása a tej minőségére és mennyiségére." című pályaművemnek egyedül való folytatását megengedte és annak benyújtási határidejét 1921 december 31-ig hosszabbította meg.

Méltóságod szives fáradozását ismételten köszönve,
vagyok

mély tisztelettel:

L. Zaitz
fővezető

Dr. Laitschek Arthur gelebt.

Erkenn. 1919. II. 20.

Fröhlich

MAGYAR KIRALYI
ÁLLAT-ÉLETTANI ÉS TAKARMÁNYOZÁSI
KISÉRLETI-ÁLLOMÁS
II., KITAIBEL PÁL-UTCA 4.

Budapest, 191 9 február hó 1. n.

~~88~~

Méltóságos Uram!

Fogadja Méltóságod mult hó 21-én kelt azon nagybecsü értesítéséért, hogy a Magyar Tudományos Akadémia III. Osztálya "A hazai élelmiszerek monographiája" címü pályamü benyújtásának határnapját 1921 év végére halasztotta, - ez uton hálás köszönetemet.

Teljes tiszteletem kifejezésével vagyok,

Méltóságod
készséges szolgája:

Tócsa István dr.

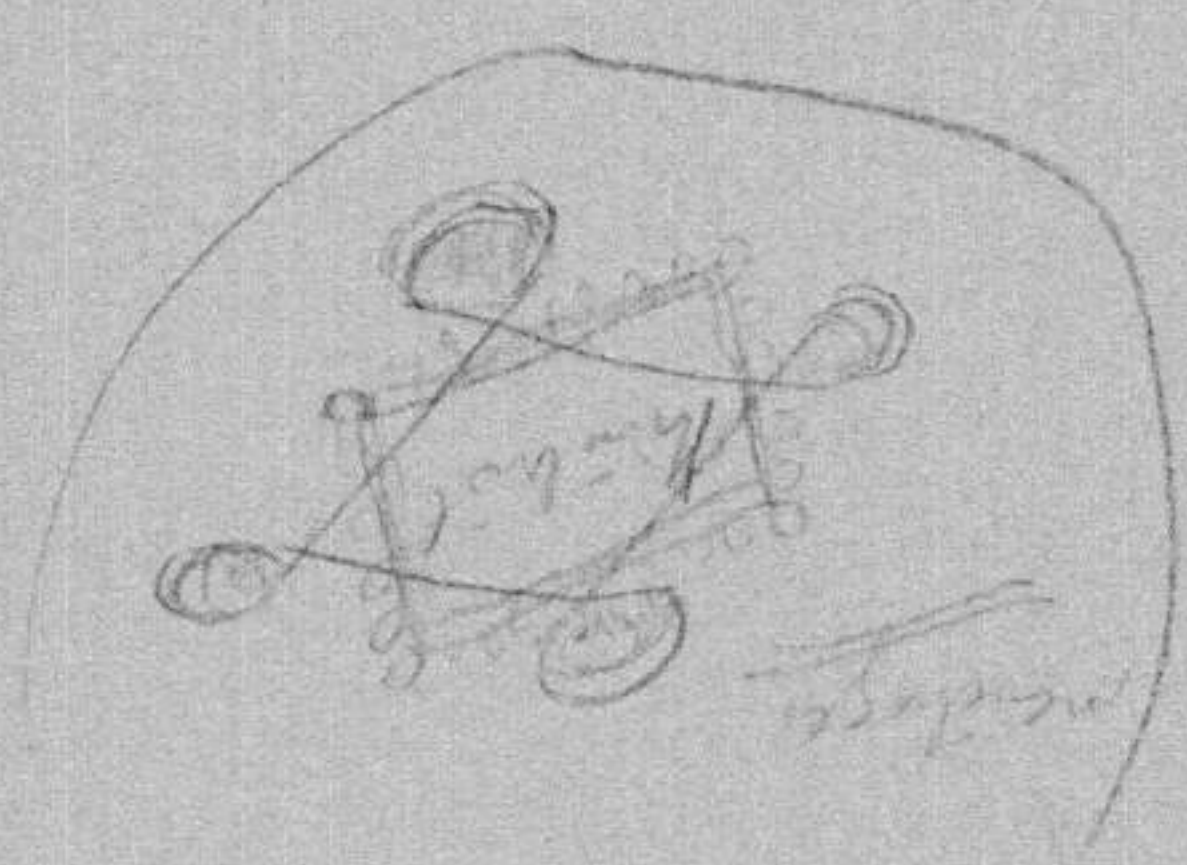
Dr. Walter Linsen felle.

Nr. 1919 II. 2. Gröblich.

III. Handwritten text 1917 II 24

3
Kernay, F. i. 4 2
6 8 5 1 7 5
10 13 16 1 7
10 15 2 3
14 12 8 9
Handwritten text, Handwritten text, Handwritten text

Handwritten text

Handwritten text

A Magyar Tudományos

Akadémia III. ülése 1919. évi

február hó 24. én tartott zárt

ülésenek a 11. sz. naplója.

A Magyar Tudományos Akadémia

hadvisia III. Osztálya

1919-évi február hó 24-én

tartandó zárt ülésé

tergyesrovzata.

M. T. Akadémia III. osztálya 1918. évi bevétel- és kiadásai részletezése

Bevétel 1918. évi 21404 k. 91 f.

Bevétel: Maradvány 1917-ből 1000 k. 91 f.
1918. évi adó 20400 k.
Ezzel bevétel 1918. évi 21404 k. 91 f.

Tömeges kiadások

- 1. Székely Győstön segéd munkásoknak 1917. évi II. és III. félévi 1-20. leírása 4500 k.
2. Dr. Balogh Zoltánról 1918. évi segélye 2000 k.
3. Rados J. Kummer egyik reorganizációs munkájára 92 k.
4. Rusk Fr. Magyarok Függetlenségéért 140 k.
5. Schaffer K. Az egyesült királdalok... 1200 k.
6. Krommischer O. A karantén... 500 k.
7. Sigmund Elek... 1000 k.
8. Richter Klára... 242 k.
9. Gammert... 1668 k.
10. Lankossek... 500 k.
11. Kátya Lorenz... 1000 k.
12. P. Fényes Gy. A Nap... 143 k.
13. Lankossek... 161 k.
14. Schaffer... 200 k.
15. Dr. Balogh Zoltánról 1918. évi... 2000 k.
16. Akadémia... 1174 k.
17. Lankossek... 500 k.
18. Székely Győstön... 400 k.
19. Benczúr Gyula... 1000 k.
20. Székely Győstön... 1200 k.
21. Franklin... 613 k.
22. Franklin... 422 k.

Az 1918. évi március hó 18. án tartott...
Későbbi...
1918. évi március hó 22. én tartott...
Későbbi...

- 1) Mat. és Term. Erősekre 11500 k.
2) Emlékbeszédre 500 k.
3) Mat. és Phys. Társulat 1918. évi segélye 1000 k.
4) Orvosi Képzés segélye 1918. évi 1200 k.
5) Nemzetközi Bibliográfia 1918. évi 1000 k.
6) Emlékbeszéd... 960 k.
7) Zelenich Károly... 600 k.
8) Dr. Balogh Zoltán... 1000 k.
9) P. Benczúr Gyula... 1000 k.
10) Lankossek... 1000 k.
11) Székely Győstön... 400 k.
12) Székely Győstön... 400 k.
13) Székely Győstön... 400 k.
14) Székely Győstön... 400 k.
15) Székely Győstön... 400 k.
16) Székely Győstön... 400 k.
17) Székely Győstön... 400 k.
18) Székely Győstön... 400 k.
19) Székely Győstön... 400 k.
20) Székely Győstön... 400 k.
21) Székely Győstön... 400 k.
22) Székely Győstön... 400 k.

Folyóiratok (Lásd a listát)

1)	1	1000
2)	2	1000
3)	3	1000
4)	4	1000
5)	5	1000
6)	6	1000
7)	7	1000
8)	8	1000
9)	9	1000
10)	10	1000
11)	11	1000
12)	12	1000
13)	13	1000
14)	14	1000
15)	15	1000
16)	16	1000
17)	17	1000
18)	18	1000
19)	19	1000
20)	20	1000
21)	21	1000
22)	22	1000
23)	23	1000
24)	24	1000
25)	25	1000
26)	26	1000
27)	27	1000
28)	28	1000
29)	29	1000
30)	30	1000
31)	31	1000
		<u>1000</u>

- 23. Fröhlich Adapt. + physikai utóka egy. v. 250k.-f.
- 24. Entz. J. v. 17. "Ceratum hereditariae" v. 95k.-f.
- 25. Fuchs G. "Egyenlő hárszékűk" v. 184k.-f.
- 26. Rados G. "Főosztályi egyenlő hárszékűk" v. 60k.-f.
- 27. König D. "Analysis situs" v. 500k.-f.
- 28. Julius L. "1918-ai karácsonyi ajándék" v. 50k.-f.
- 29. Frank J. "1918-ai karácsonyi ajándék" v. 30k.-f.
- 30. Közös J. "1918-ai karácsonyi ajándék" v. 20k.-f.
- 31. Grund V. "utóka" v. 900k.-f.

1)	11	1000
2)	16	1000
3)	19	1000
4)	20	1000
5)	27	1000
6)	10	1000
7)	17	1000
8)	2	1000
9)	15	1000
10)	18	1000
11)	21	1000
12)	24	1000
13)	27	1000
14)	30	1000
15)	31	1000
		<u>1000</u>

1918. XII. 30. 17638 k. 12 f.

1)	12	1000
2)	15	1000
3)	18	1000
4)	21	1000
5)	24	1000
6)	27	1000
7)	30	1000
8)	31	1000
		<u>1000</u>

Kb. 18% az egész 12, 16, 23. L. Erléti költ.

1) Magyar
2) ...
3) ...
4) ...
5) ...
6) ...
7) ...
8) ...
9) ...
10) ...
11) ...
12) ...

A Magyar Tudományos Akadémia III. Beszámolója 1918. évi zsinor-számolása.

I. A bevétel és kiadás összehasonlása.

(A) Bevétel.

(B) Kiadás.

Maradványok 1917. évről... 1004 k. 91 f.

Éveskiadás... 17638 k. 12 f.

Az 1918. évi költségvetés alapvetése... 20,000 k. - f.

A költségvetés módosításai... 400 k. - f.

Összes bevétel... 21,404 k. 91 f.

Összes kiadás... 17,638 k. 12 f.

Átvonuló maradványok... 3,766 k. 79 f.

Részletes költség- és zsinor-számolás.

Éveskiadások

1) Matematika és Természettudományi Értesítő... 11,510 k. - f. ... 12,163 k. 23 f.

2) Évkönyvek... 500 k. - f. ... 1,274 k. 59 f.

3) Matematika és Fizika... 1000 k. - f. ... 1,000 k. - f.

4) Orvosi Hírlap 1918. évi... 1200 k. - f. ... 1,200 k. - f.

5) Nemzetközi Bibliographia... 1000 k. - f. ... 0

6) Euler. Opera omnia... 960 k. - f. ... 0

7) Helovich Kornel. Abade... 600 k. - f. ... 0

8) König Léon. Analysis situs... 1000 k. - f. ... 500 k. - f.

9) P. Pinzger Gyula. Hell Miksa... 1000 k. - f. ... 0

10) Lénkossich Mihály. Évezred... 1000 k. - f. ... 1000 k. - f.

11) Bertucz Lajos. Antropológia... 1000 k. - f. ... 0

12) Előre nem látott... 600 k. 91 f. ... 500 k. - f.

21,404 k. 91 f. 17,638 k. 12 f. 1919. 7. 3

Magyar Tudományos Akadémia
III. Székhelye 1918. évi bevétel
és kiadásai részletei: azaz 1918. évi
zárszámadása!

és 1919. évi

költés- és bevételadata!

Fogalmazásokról.

Stallsigretesi előirányzat 1919-re

(A) Bevétel

Moradék 1918-ról: 3,766 k. 79 f.
 Dr. Békaly 1919-évi előirányz. 1000 k. - f.
 A Völgy alapítvány kamatjörz 400 k. - f.
 Ideme
 A Tomory alapítvány nak az 1918. évi évi eredetkorsé vált. de König Dina's Analysis Situs "ca. műve kiadása véglegesítve fentartott kamatjörvedelm. (H. Erdős) 2000 k. - f. (1916 k. 493 lap.)

26,166 k. 79 f.

Tervezet!! (B) Kiadás

1. Math. u. Term. H. Erdős 17,000 k. - f.
2. Emlékbeszéd 1800 k. - f.
3. Math. u. Phys. Társulat } 1000 k. - f.
 szedve
4. Svósi Heléna szedve 1200 k. - f.
- 5) Keménykő bibliographia 1000 k. - f.
- 6) Euler opera omnia foly. } 960 k. - f.
 tartása
- 7) Debrőch Kornel: A lények története. Elő részlete } 600 k. - f.
- 8) König Dina's Analysis Situs } 4000 k. - f.
 nyomdai költsége
- 9) P. Pinzger Gyula: Hell Mikrosz. életjeze. Elő részlete } 1000 k. - f.
- 10) Bartucz Lajos magyarok anthropol. palaeo-anthropol. feltevése } 1000 k. - f.
- 10) Előre nem látott kiadások, sz. } 600 k. 79 f.
 gelyesek

26,166 k. 79 f.

Tervezet:

Igy lett előirányzat az előirányzatnak 1919-évi jammis be-
 20. évi tartott zart állásán!

B. G. TEUBNER
LEIPZIG BERLIN

B.G.

LEIPZIG, d. 19. 8. 11.
POSTSTRASSE 3. — FERNRUF 19640—19643

An die

Math. Naturwiss. Klasse der Ungarischen Akademie
der Wissenschaften,
s.H. des Sekretärs Herrn Professor Dr. Julius König,

B u d a p e s t
=====

Hochgeehrter Herr !

Hierdurch gestatte ich mir, Ihnen er-
gebenst mitzuteilen, dass ich heute im Auftrage der
Euler-Kommission der Schweizerischen Naturfor-
schenden Gesellschaft in Basel,
in einer Kiste, sig. No. 571, per Frachtgut
unfrankiert, 10 Exemplare von

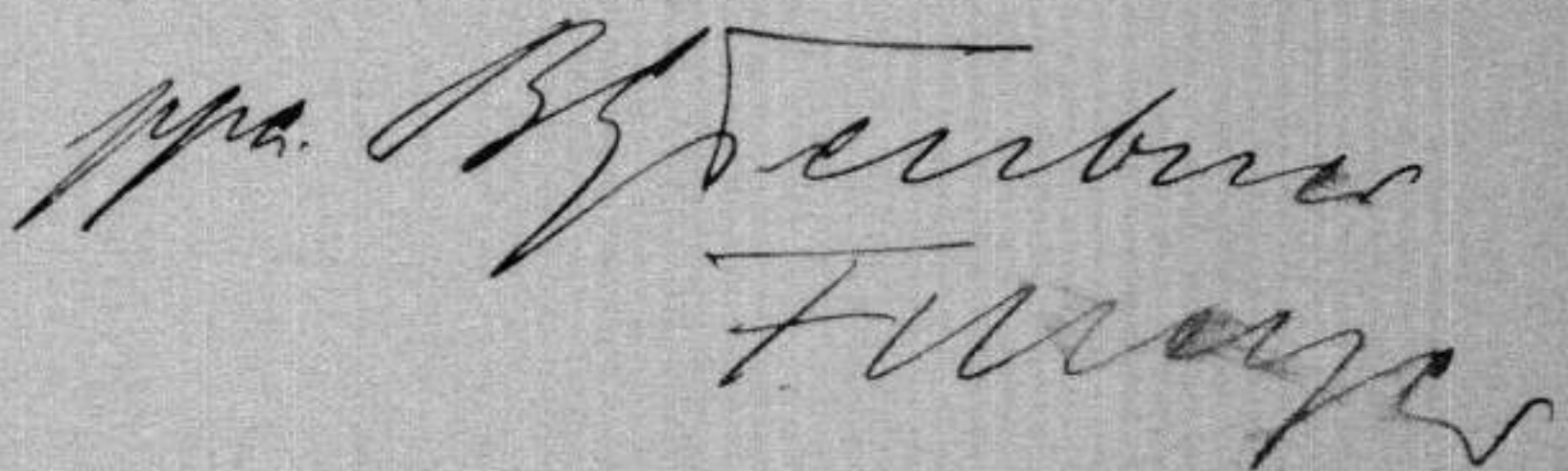
„Leonhardi Euleri opera omnia “
ed. Rudio, Kräzer et Staeckel, Serie I, Bd. 1, Algebra,
an Ihre Adresse zur Absendung gebracht habe.

Den Lieferschein über die Sendung füge
ich in der Anlage bei.

Indem ich guten Empfang der Bücher wünsche,
zeichne ich

in vorzüglicher Hochachtung

ganz ergebenst

F. Wagner

Anlage 1 Lieferschein.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEMIA

1918. évi 25. szám.

Rovat: *III. oszt.*

Utalvány

Egyesületi költségvetés kor. *7* fillérre, mely
összeg *1000* Ft.

a III. T. Akadémia

költségrovatából kifizetendő.

Budapest, 1918

azaz: _____ kor. _____ fill.

főtakar.

Ez utalvány folyó évi december hó 31-ikéig érvényes. Azon túl az utalványozott összeg ki nem fizettetik.

Pénztár: MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET, Budapest, V., Balvány-utca 7. sz

3
2
M. F. Akademie III. Beträge.

1919 evi januar ko 20.
Lerkando Zeit niles ackai.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

III. osztálya titkárságára - 1919. I. 9.

Méltóságos Uram!

Melgéri tisztelt Osztályelnök Mr.!

Van szerencsém az osztály 1918. évről szóló záró-
számadását és az 1919. évre szóló költség-előirányzata
tervezetét, valamint a múlt zart osztály ülésen felvett
jegyzőkönyvet tisztelettel átiszármaztatni.

A tervezett iratok bemutatása, az előirányzat megalla-
pítása, bíráló bizottságok kiküldése végett folyó 20. án
vagy 27. én (az összes ülés előtt) lehetne zart osztály
ülést tartani; a nap kitűzését Elnök úrnak fentart-
va.

Siváló tisztelettem kifejezésével maradok.

mindenkör Köszönettel

Fröhlich Izidor r. tag,
osztálytitkár.

A Magyar Tudományos Akadémia III. Bizottsága 1919. évi január hó 20. án
tartott zárt ülésén felvett
jegyzőkönyv a Fogalmazványra.

1. Megnyitás. Az 1918. I. 21. ikt. zárt ülés jegyzőkönyve bemutatása.
2. Jegyzőkönyv-hitelesített megnevezése.
3. gróf Szécsényi Béla úr. í. t. tag halála. Emlékbeszéd.
4. Negyedévesi bizottság kiküldetése.
5. Lévay Henrik úr. í. t. tag pályázat: 1918. évi 51. sz. pályázat: "Sigmund Ede, székely talajok tervezete; bírálat: (Kézai elmiszerek monographiája)"
6. Riesz Marcel megbízása; benyújtási terminust kor: 1920. XII. 31. évi.
7. Weiser István; benyújtási terminust kor: 1921. XII. 31. évi.
8. Leitochek Arthur és Zalágyi Kornél; "Füvelő anyagok a Székelyföld befolyásaitól tejtermelésre"; benyújtási terminust kor: 1921. XII. 31. évi.
9. Ruzsitska Béla pályaművének második bírálatja.
10. Mauthner Nándor pályaművének kiadásáról.
- ii. P. Pimzer Ferenc; "Sell Miksa emlékirata jelenlegi állása" } napirendre
 { Értekezés jelenléte, közlés az ülésen. }

Az 1918. évi szülő zárszámadása a III. Bizottságnak.

Az 1919. évi szülő költségeloirányzata a III. Bizottságnak.

Előadó: Dr. Pimzer Ferenc, Dr. Pimzer Ferenc, Dr. Pimzer Ferenc, Dr. Pimzer Ferenc
 Előadó: Dr. Pimzer Ferenc, Dr. Pimzer Ferenc, Dr. Pimzer Ferenc, Dr. Pimzer Ferenc
 Előadó: Dr. Pimzer Ferenc, Dr. Pimzer Ferenc, Dr. Pimzer Ferenc, Dr. Pimzer Ferenc
 Előadó: Dr. Pimzer Ferenc, Dr. Pimzer Ferenc, Dr. Pimzer Ferenc, Dr. Pimzer Ferenc

A. Magyar Tudományok Akad.
devina III. Osztálya 1919. évi janu.
ár hó 20. án tartott rendkívüli
ülevéül tárgyszorozata.

A Magyar Tudományos Akadémia III. Sz. tálca 1919. évi január hó 20. án tartandó

szót üléseinek tárgyszorozata:

1. Elnök megvizsgálja az ülést és bemutítja a múlt, 1918 évi ^{december} szeptember hó 16-án tartott szót ülési ülés kitérőül készített jegyzőkönyvét.
 2. Elnök a folyó ülés jegyzőkönyve kitérőül a jelenlévőket kéri fel. Lórány István
 3. Graf Szécsényi Béla igaz. és t. tag halála. Emlékbeszéd tartásának biztaly felkéri Lórány Istvánt r. tagot.
 4. Az 1919. évi esedékes Nagyjutalom és Marziányi mellékjutalom az 1917-1918. években megjelent fizikai és kémiai munkák legjobbjaira cikk és Bizottság kiküldetése. Szilágyi Árpád r. tagot.
 5. Bécker pályamű. "Sigmund Elek tervezete a szót ülési szótünet talajtani megvizsgálása és mérőparaszói hasznosítása alapelveinek megállapítása" (F. A tervezett mű i-6. fejezetből állna, két lapos tervezet, egy próba fejezet (A szótünet talaj mint önálló talaj típus) i-61. sz.)
 6. Riesz Morcell. "A trigonometriai szótünet elmélete". 1920. december hó 31. évi kéri határ napul. Erdős Kriszta alapból. 1917. nagygyűlésen [Kisvárdy, Béke, Sziget] Jussan I. tagok értékeléséről és a kérdés sz. fejezelműjéről szótünet.
 7. Weiser István. "A kémiai elemiszerek monographiája". 1920. évi december hó 31. évi kéri határ napul. Forster János alapból. 1915. nagygyűlésen [Buzarszky, Magyar Diéta, Fanzl F.]
 8. Zaitschek Arthur. "Szótlalóanyagok és Takarmányok szótünet vizsgálata és vizsgálata" (Lórány - Himmik - alapból. Fanzl F. 1915.)
"Nőgyűlés és mennyiségére". 1920. évi december hó 31. évi való meghosszabbítás. [Buzarszky, Magyar Diéta, Fanzl F.]
 9. P. Pirzer Ferenc. "Hell Miksa emlékeztetőnek jelen állása. szótünet vizsgálata". már 1918-ban pályadíjat nyert [Lórány v. a.] dolgozata
 10. Maathner Nándor. "A glükosidok szótünet előállításának átstyilizálása" Hosvay r. tag, második részéről. Kinyomatásának (Közvetítőnek ügye). 1-37. lélv. a sok szerkezeti képleteket a szöveg elábe lehetne tenni, az atomok kapcsolási mintáját is kisebb méretben lehetne közölni. "A természetes festőanyagok absorpciós spektruma"
 11. Ruzitska Béla pályaművét Hosvay r. tag Elnök bírálja, meg egy bírálati kiküldetése [Buchböck v. Buzarszky, kik 1916-ban a megválasztásra ajánlottak. [A pályadíj kiadásaról van szó.]
- Az 1918-1919. évi szótüneti számok és az 1919. évi szótüneti közzétételirányzat.

A Magyar Tudományos Akadémia

III. Osztály 1919. évi január hó 20. án

tartandó zart ülésének

tergyesorozata.

1919

A Magyar Tudományos Akadémia

III. Osztály 1877. évi októberi

21. évi tartott közgyűlési érte

osztályi értekezési jegyzék

1877. évi októberi

21. évi tartott közgyűlési érte

The following is a list of names
 and their corresponding numbers:
 1. Radis Farkas 1
 2. Schepers 2
 3. Mittels 3
 4. Seely 4
 5. Chalk 5
 6. St. Henry 6
 7. St. Paul 7
 8. St. Peter 8
 9. St. John 9
 10. St. James 10
 11. St. Philip 11
 12. St. Andrew 12
 13. St. Matthias 13
 14. St. Simon 14
 15. St. Jude 15
 16. St. Thome 16
 17. St. Barnabas 17
 18. St. Paul 18
 19. St. Peter 19
 20. St. John 20
 21. St. James 21
 22. St. Philip 22
 23. St. Andrew 23
 24. St. Matthias 24
 25. St. Simon 25
 26. St. Jude 26
 27. St. Thome 27
 28. St. Barnabas 28
 29. St. Paul 29
 30. St. Peter 30
 31. St. John 31
 32. St. James 32
 33. St. Philip 33
 34. St. Andrew 34
 35. St. Matthias 35
 36. St. Simon 36
 37. St. Jude 37
 38. St. Thome 38
 39. St. Barnabas 39
 40. St. Paul 40
 41. St. Peter 41
 42. St. John 42
 43. St. James 43
 44. St. Philip 44
 45. St. Andrew 45
 46. St. Matthias 46
 47. St. Simon 47
 48. St. Jude 48
 49. St. Thome 49
 50. St. Barnabas 50
 51. St. Paul 51
 52. St. Peter 52
 53. St. John 53
 54. St. James 54
 55. St. Philip 55
 56. St. Andrew 56
 57. St. Matthias 57
 58. St. Simon 58
 59. St. Jude 59
 60. St. Thome 60
 61. St. Barnabas 61
 62. St. Paul 62
 63. St. Peter 63
 64. St. John 64
 65. St. James 65
 66. St. Philip 66
 67. St. Andrew 67
 68. St. Matthias 68
 69. St. Simon 69
 70. St. Jude 70
 71. St. Thome 71
 72. St. Barnabas 72
 73. St. Paul 73
 74. St. Peter 74
 75. St. John 75
 76. St. James 76
 77. St. Philip 77
 78. St. Andrew 78
 79. St. Matthias 79
 80. St. Simon 80
 81. St. Jude 81
 82. St. Thome 82
 83. St. Barnabas 83
 84. St. Paul 84
 85. St. Peter 85
 86. St. John 86
 87. St. James 87
 88. St. Philip 88
 89. St. Andrew 89
 90. St. Matthias 90
 91. St. Simon 91
 92. St. Jude 92
 93. St. Thome 93
 94. St. Barnabas 94
 95. St. Paul 95
 96. St. Peter 96
 97. St. John 97
 98. St. James 98
 99. St. Philip 99
 100. St. Andrew 100

Inquis. Frölich, Seidot.
 Kollonitzk. Minich, Kirscht.

The following is a list of names and their corresponding numbers:

1. St. Paul 1
 2. St. Peter 2
 3. St. John 3
 4. St. James 4
 5. St. Philip 5
 6. St. Andrew 6
 7. St. Matthias 7
 8. St. Simon 8
 9. St. Jude 9
 10. St. Thome 10
 11. St. Barnabas 11
 12. St. Paul 12
 13. St. Peter 13
 14. St. John 14
 15. St. James 15
 16. St. Philip 16
 17. St. Andrew 17
 18. St. Matthias 18
 19. St. Simon 19
 20. St. Jude 20
 21. St. Thome 21
 22. St. Barnabas 22
 23. St. Paul 23
 24. St. Peter 24
 25. St. John 25
 26. St. James 26
 27. St. Philip 27
 28. St. Andrew 28
 29. St. Matthias 29
 30. St. Simon 30
 31. St. Jude 31
 32. St. Thome 32
 33. St. Barnabas 33
 34. St. Paul 34
 35. St. Peter 35
 36. St. John 36
 37. St. James 37
 38. St. Philip 38
 39. St. Andrew 39
 40. St. Matthias 40
 41. St. Simon 41
 42. St. Jude 42
 43. St. Thome 43
 44. St. Barnabas 44
 45. St. Paul 45
 46. St. Peter 46
 47. St. John 47
 48. St. James 48
 49. St. Philip 49
 50. St. Andrew 50
 51. St. Matthias 51
 52. St. Simon 52
 53. St. Jude 53
 54. St. Thome 54
 55. St. Barnabas 55
 56. St. Paul 56
 57. St. Peter 57
 58. St. John 58
 59. St. James 59
 60. St. Philip 60
 61. St. Andrew 61
 62. St. Matthias 62
 63. St. Simon 63
 64. St. Jude 64
 65. St. Thome 65
 66. St. Barnabas 66
 67. St. Paul 67
 68. St. Peter 68
 69. St. John 69
 70. St. James 70
 71. St. Philip 71
 72. St. Andrew 72
 73. St. Matthias 73
 74. St. Simon 74
 75. St. Jude 75
 76. St. Thome 76
 77. St. Barnabas 77
 78. St. Paul 78
 79. St. Peter 79
 80. St. John 80
 81. St. James 81
 82. St. Philip 82
 83. St. Andrew 83
 84. St. Matthias 84
 85. St. Simon 85
 86. St. Jude 86
 87. St. Thome 87
 88. St. Barnabas 88
 89. St. Paul 89
 90. St. Peter 90
 91. St. John 91
 92. St. James 92
 93. St. Philip 93
 94. St. Andrew 94
 95. St. Matthias 95
 96. St. Simon 96
 97. St. Jude 97
 98. St. Thome 98
 99. St. Barnabas 99
 100. St. Paul 100

A III. Bizottság 1919. évi október hó' 20. án tartandó

zárt ülés

tárgysorozata.

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

1. Az 1919. III. 17. ikt. zárt osztály ülés kitűzött jegyzőkönyve.
2. Az 1919. VIII. 23. ikt. zárt osztály ülés kitűzött jegyzőkönyve.
3. A folyó ülés jegyzőkönyvének bebeszítése.
4. Id. E. Entz Giza osztályelnök, v. tagnak levele.
5. Bartó Eötvös Loránt v. tag volt akad. elnök halála.
6. Schulek Frigyes v. tag halála.
7. Paskovitsky Lajos v. tag halála.
8. Schulhof Lipót lev. tag halála.
9. A cseh Akadémia feléle a magyar T. Ak. emlékirata (1918. évi) szes ülés határozata szerint magyar fordítása nyomtatásban az Akadémia összes tagjaival fog közölni.)
10. Jelentés Buday László v. tag indítványa tárgyában.
11. "Salvator György" vasúti főfelügyelő "A vasúti birtokot börtendészek felföldése Magyarországon 1904-től 1919-ig" Bántó és Witmann jelentése. (Monsieur)
12. Justav Meiser beadványa a tüdő tuberkulosis ellen való "sericum" tárgyában. (Borsod m.)
13. Fülöp Castor beadványa (Nagyvárad, Pánel-utca 20 házsz. II. em. II. sz.): Élettani kutatásai eredménye sikerében ajánló sorokat két könyvtárak, múzeumok, fizikai laboratoriumok stb. igénybevételeinek megkönnyítése czéljából.

A Magyar Tudományos Akadé-
mia III. ülése 1919. évi
október hó 20. án tartandó

Zirt ülésnek

Levegyszoba.

4

1919

1919

Tisztelt Osztály !

Szerencsém van fölkérni a T. Osztályt, hogy a f. évi nagygyűlésre a következő alapítványok kamataiból hirdetendő pályatételeket megszövegezni méltóztassék:

- 1. A mérési adataiból a III. Oszt. U. r. 93. §. 1. Bolyai/mathematikai / 10.000 kor. ^{1905, 1910, (1915), 1920, 1925. ? ?}
- 2. Eredő a mindegyik ismételt 2400 K. ^{U. r. 99. §. Eddig még nem adták ki!} 1914, 18, 22, 26. hónap ^{1916, 20, 24, 28 -ban a mérési}
- 3. A 1918-ban a tuberculin-reakció ^{U. r. 129. §. "Mérési adataiból" (Főm. t. j. r. k.) 1918-20. évi} 3. Rózsay /természettudomány / 2000.-kor. ^{11.20-22. évi}
- 4. 1917. évi pályázat hirdetés, 1918-ban ^{U. r. 138. §. "Mérési adataiból"} 4. Tomori /mathematika / 2000.- " } most ^{12. évi} 1919. évi
- 5. Vályi / " " / 1200.- " } most ^{12. évi} 1919. évi

5. 1917. évi pályázat hirdetés, 1918-ban
 Földt. Miklós vizsgálata. Algebrai egyenletek
 megoldására vonatkozó újabb vizsgálataik.
 Budapest, 1919. január 29.
 Előnyös ideje min esem megmondva!

Kiváló tisztelettel

Heurich
 főtitkár

Az Akadémia III. Osztályának.

Számlák:	Franklin:	Atheorum
XXXVI. k. 1-2. f.	6012 K. 90 f	Stábel emlékezte 2526 K. 13 f.
különlenyomatok	448 K. 80 f	
XXXVI. k. 3-4. f.	9194 K. 45 f.	Bannarth:
König Dénes: Anax	5626 K. 50 f.	Richter 8 keltés
lysis sétus		Papayus tabla stb.
		2028 K. 03.
		4554 K. 06 f.
	<u>21282 K. 65 f.</u>	

1919. évi költségvetés
 26,166 K. 99 f.

1919. évi költségvetés!

III. Beszámoló

Tisztelt Gazdái!

Pályázat

... az előző évi költségvetés alapján ...

1. Könyvtár / Matematika / 10.000 kor.

Külső

2. Könyvtár / Matematika / 10.000 kor.

3. Könyvtár / Matematika / 10.000 kor.

4. Könyvtár / Matematika / 10.000 kor.

5. Könyvtár / Matematika / 10.000 kor.

Eredményösszege új
Külső

Külső költségvetés

Budapest, 1919. január 29.

Tisztelt

Az Akadémia III. Osztályának

KÖRLEVÉL

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA TAGJAIHOZ.

A Magyar Tudományos Akadémia elnöksége az 1919. évi LXXIX. nagygyűlés napjait következően tűzte ki:

I.

Október 21-én, kedden d. u. 5 órakor az **osztályok ülése.**

Tárgyai: a) A pályázatok eldöntése.
 b) Új pályázatok kihirdetése.
 c) Szavazás az ajánlott tiszteleti, rendes, levelező és külső tagokra.
 d) Szavazás az osztályelnökre és a bizottságok tagjaira.

A III. osztály javaslatot tesz a Nagyjutalom és a Marczibányi-mellékjutalom odaítélése iránt.

II.

Október 22-én, szerdán délután 5 órakor **nagygyűlés.**

Tárgyai: a) Az osztályok jelentései a pályázatok eldöntéséről, új pályakérdésekről és a választásokról.
 b) A jutalmat nyert pályamunkák jelíges leveleinek felbontása, a többi levelek elégetése.

III.

Október 23-án, csütörtökön déli 11 órakor az **Igazgató-Tanács ülése.**

IV.

Október 23-án, csütörtökön délután 1/25 órakor **elegyes ülés.**

Tárgya: Elnök és másodelnök választása.

V.

Október 23-án, csütörtökön délután 5 órakor **tagválasztó nagygyűlés.**

Tárgya: Az Akadémia tiszteleti, rendes, levelező és külső tagjainak megválasztása.

Budapest, 1919. október 6.

Elnöki megbízásból:

HEINRICH GUSZTÁV

főtitkár.

György Endre n. d. Szen 23. Nem 6

Lakovich Imre Szen 28. Nem 1.

Eckhardt Ferenc Szen 28. Nem 1

Haller Antal Szen 25. Nem 3.

Hornath Sándor Szen 25. Nem 4.

Schmid Gyula Szen 26. Nem 2.

Wagner György Szen 25. Nem 3.

A III. osztály bizottságai.

I. Matematikai és természettudományi bizottság.

Degen Á.
Entz Géza, rt.
Fröhlich Izidor, rt.
Horváth Géza, rt.
Ilosvay Lajos, rt.
Inkey Béla, lt.
Istvánffy Gyula, lt.
Kövesligethy Radó, rt.
Krenner József, rt.

Lóczy Lajos, rt.
Mágoesy-Dietz Sándor, rt.
Méhely Lajos, rt.
Preisz Hugó, lt.
Rados Gusztáv, rt.
Schafarzik Ferencz, rt.
Sigmond Elek, lt.
Szily Kálmán, rt.

II. Könyvkiadó bizottság.

Tanpl. K.
Hutv. F.
Horváth Géza, rt.

Rados Gusztáv, rt.

III. Szótári bizottság.

Méhely L.
Entz Géza, rt.
Ilosvay Lajos, rt.

Mágoesy-Dietz Sándor, rt.
Szily Kálmán, rt.

IV. Keleti bizottság.

Degen Árpád, lt.
Horváth Géza, rt.
Lenhossék Mihály, rt.

b. Nopcsa Ferencz, lt.
Schafarzik Ferencz, rt.
Tuzson János, lt.

MEGHIVÓ

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

III. osztályának 1919. október 20-án (hétfőn)
délután 5 (öt) órakor tartandó ülésére.

Tárgyai:

1. B. Eötvös Loránd r. t. † hátrahagyott dolgozatát előterjeszti Fröhlich I. r. t. *Memorandum*
2. Méhelý Lajos r. t., Fajkép és fajbélyeg. *Kérvény a memóriára 4 le.*
3. Kürschák József r. t. Irreducibilis formák. *Kérvény a memóriára*
4. Kerékgyártó Béla részéről: Jordan görbe-tételének bebizonyítása, előterjeszti Kürschák József r. t. *Kérvény József Kürschák tételének bebizonyítására*

Utána zárt ülésben folyó ügyek.

*Méhelý r. t.
Kürschák r. t.*

Jelentés Dr. Ruzitska Péla pályaművéről

I.

Tekintetes Csatálya,

1917

Dr. Ruzitska Péla a Kolozsvári Terencez József tudományegyetem nyolc tanárát, az 1916 évi Akadémiai nagy díjles megbíráta „természetes festőanyagok absorpció-spektromos vizsgálata s. b.” című munkájáról végrehajtásával. A munka beadásának határideje 1917 februárjában előző volt. Dr. Ruzitska kérvénnyel március 1918 április havában bekezdötte. Mint a t. Csatályból kiküldött egyik bíráló ismeréseim van jelentésemet a kérvényekben foglalni össze.

Dr. Ruzitska Péla 25 felület isentel a munka céljának, kivételt eljárásának megismertetésére; a 25-28 ik oldalakon a be-betűrendben beszámolt arról a növényekről vagy más növényi eredetű anyagokról, melyeknek oldatát megvizsgáltta; 37 iv két oldalán közli a festőanyagok beosztását elnyelés-színképük alapján, valamint az értékelés eredményét és 16 felület bemutatja a fontosabb festőanyagok elnyelés-színképének rajzát.

Dr. Ruzitska törekedett a magára vállalt feladatot a lehető legjobb megoldani. Nagy gondot fordított össze a megvizsgálásra legelősebb festőanyagokat. Vizsgálatait a Formanekéül 1900 ban ajánlott Krüso-féle spektrophotometerrel végezte. Igar, hogy Formanekéül sőbban, 1908-1913 ban megjelent művében már a csatornákban szerkesztett Leiss-féle réz-spektroszkópot ajánlotta, melyet a Kolozsvári egyetemi kémiai intézet meg is rendelt: de az időközben kitört háború megakadályozta a készülék szállítását, miert Dr. Ruzitska kénytelen volt a rendelkezésre álló Krüso-féle, kevésbé kényelmes és értékény készülékekkel dolgozni.

A munkának általában megjegyzésem nem lehetnek. Dr. Ruzitskát lelkiismeretes kutatónak ismerem, körül eljárásának végrehajtásában megbírom. Kérvényeim inkább az összeállításra és a fogalmazásra vonatkoznak.

[Az első résznek hasznára való volna a fejezetekbe való beosztás. 25 felület végigolvasni tájékoztatás nélkül, nagyon fáradsó. A harmadik részt, t. i. a beosztást és az eredményeket, a dolgoz terméketenél fogva nehéz volt röviden és csatornák összevenni: de véleményem szerint lehetett volna rövidítésekkel élni, hogy ugyanazok a kifejezések

5

Dr. Ruzitska Péla

A Magyar I. Akadémia Matematikai és Természettudományok osztályának

Budapest.

olyan gyakran ne ismétlődjenek.

A munka értékesebbé válnék, ha a szerző, a kimondás előtt, néhány apróbb javítást elvégezne.

Az első mondatban visszatérő, hogy a növény és állatvilágban nagy mennyiségben előforduló festőanyagokból "ant állítja, hogy "mind organikus eredetűek és pedig természetes származásúak", mert ez másként nem is lehet.

Elnyelési szintképpel helyesebb elnyelés-szintképp.

Több helyen használja "halvány árnyék sötétbe" t. i. a sáv; valószínűleg e helyett: lassan vagy még helyesebben: fokozatosan árnyék.

Sötétsegi maximum helyett jobb volna a sötétsegi maximuma, vagy a sáv legsötétebb része.

"A szintképp egyes részeit elnyeli" bántó, mert a szintképp más az elnyelés után jelenik meg.

"Né sávok léphetnek fel," helyett jobb: jelenhetnek meg.

"Elegendő adat birtokába jutottunk" helyett: elegendő adat jutott birtokunkba. (10 l)

A virágok magyar nevét nem kell nagy betűvel írni mondas köntösben. (21-28 l)

Dr. Fabinyi Rudolf összes cikkeinek felsorolása elmaradhat. (12 l)

"Kémlecs" nem rossz szó, de nem szűkebb, mert a kém, mind főnév elég összetett szóban fordul elő.

Elnyelést snutat helyett jobb: elnyelés-sávja van; azok számát helyett: számukat.

Chemiai analitika bizonyára Chemiai analízist akar jelenteni. Az oldatot nem adjuk hozzá egy másikhoz, hanem beleszoptatjuk, vagy hozzá elegyítjük.

Komplimentér, neutrális, struktúra, reagens, magyarul is kifejezhető.

Fejlesztés és derivatum egyenlő értelművel
Kémese helyett jobb szemecské.

Az I-XVII táblák borítékán, A megválogált természetes festőanyagok nevezetesebbjeinek elnyelési szintképe helyett:

"A megválogált, nevezetesebb festőanyagok elnyelés-szintképe stb."

Különböző Dr. Ruzitska Péter munkáját méltónak ítélem rész, hogy a M. T. Akadémia a díjazás Kristina-alapítványból örök hódolattal kíséresse ki.

Held Budapest, 1919. január 3-án.

Dr. Thosay János
Főosztály.

Rev. Fröhlich 1919. II. 14.

Magyar Népköztársaság.

Külgyministerium.

1001

K.M.

1918. XII. 17.

Felkérem, hogy a Magyar Tudományos Akadémia által szerkesztett és a külföldi akademiákhoz szülő "Szózat"-nak 200 db. angol és 200 db. francia szövegű példányát ide /:Külgyministerium, Propaganda osztály, Várpalota, II. emelet:/ minamarább megküldeni és a számlát kiegyenlítés végett szintén idejuttatni sziveskedjék.

Budapest, 1918. december hó 17.-én.

A minister helyett:

Hornyanzky Victor nyomdaja

Budapest.

VI. Aradi utca.

Értk. 1919. január 2.

6

1919

Tiszelt Klinikus Úr!

1001 K. ll. sz. a. a Horváthy
= arondához írt levélben
szerepelő van ide szállani
megvárni a laboratórium
területi építéséig, ígyben
vagy egyes esetekben írt
zett szöveg ^{francia} közele-
nek 200 példányát. Az angol
szövegeket még minden példá-
nyunk, de remélem, hogy egy
két nap múlva ezzel is megke-
szül a munka.

Feladja tiszelt Klinikus Úr
hívására bizalmasan kérem.

1919. január 2.

Feladja

208047/1918. szám.

VII/a.

A néhai id. báró Wodianer Albert alapítvány tárgyában 1900. évi május hó 11-én 240. szám alatt kelt nagybecsű íratában foglaltakhoz képest kibocsátott kúrendelet alapján beérkezett vármegyei tanfelügyelői jelentéseket csatolmányokkal együtt van szerencsém a Tudományos Akadémiának az ügyrendi szabályzat intézkedéseihez képest tisztelettel megkülönböztetve egyben nagybecsű tudomására hozni, hogy a kijelölt bizottságba a vezetés alatt álló miniszterium képviselőjében Dr. Gévay-Wolff Nándor és Dr. Szűcs István miniszteri tanácsosokat küldtem ki.

Egyben van szerencsém tisztelettel értesíteni a Tudományos Akadémiát, hogy Abaujtorna, Alsófehérvár, Arad, Árva, Bars, Bács-Bodrog, Bereg, Békés, Brassó, Csik, Csongrád-Esztergom, Fogaras, Gömör-Kishont, Győr, Hajdú, Háromszék, Heves, Hont, Hunyad, Kisküküllő, Komárom, Liptó, Maros-Torda, Mánagyőr, Moson, Nyitra, Pálosny, Sáros, Szabolcs, Székely, Túróc, Udvartó, Ungvári, Veszprém és Zala vármegyék tanfelügyelőinek, Budapest főváros és Szeged szabad városi tanfelügyelőinek, a belényesi, a kecskeméti, a kiskunhalasi, a verseci, a pancsovai és az újpesti tanfelügyelői kirendeltségek vezetőinek és Fiumé kormányzójának vonatkozó jelentései még nem érkeztek be, nevezetteket megszürettem és minelyt jelentéseik felérkeznek, lesz szerencsém azokat a Tudományos Akadémiához áttenni.

Budapest, 1918. december hó 4-én.

A miniszter helyettese:

államtitkár.

Érk. 1919. január 3.

7
—
1919

Hi adobik Moussong Géza
igazgató tanító úrnak.

Budapest, 1919. január 3.

Heurich
József

Csalvay és társai

NEMZETI TANÁCS

Művészeti és Szépirodalmi Szaktanács.

I. ülés

1918. december 23-ikán d. u. 5 órakor

Kernatok Károly,

a Nemzeti Tanács által kijelölt ügyvezető:

A Nemzeti Tanács különböző szakbizottságokat alakított, amelyek hivatva vannak a rezort-minisztert szakvéleménnyel, tanács-
csal támogatni. Örömmel és szívesen vállalkozott erre a munkára, mert
tudja, hogy a nemzetnek milyen értékes társadalmát hívhatta meg ta-
nácskozásra. Magyarországnak ez az értékes és a jövőre, a jövő er-
kölcseinek irányítására nagyon jelentős társadalma hivatva van arra,
hogy nagy és összefoglaló ~~AI~~ gondolatokat termeljen a mai Magyaror-
szágnak, ennek a szerencsétlen országnak, amelyek hivatva vannak itt
az új élet illúzióit megadni.

Tudjuk, hogy a magyar értelmiségű osztály bünei és mulasz-
tásai a közel múltban súlyosak voltak. Talán nehéz vádak ezek, de ha
mőrlegelünk és magunkba szállunk, valamennyien érezzük, hogy ez az ér-
telmség itt Magyarországon, nem tette meg teljes mértékben a maga kö-
telességét. Nem tette meg a tudás a maga kötelességét, mert nem min-
dig volt szigorúan elmélyedő az a munka, amelyet végzett; nem tette
meg mindig kötelességét a művész, mert sokszor, amikor még komoly és
nagy ~~es~~ esztetikai valóőrökön meditálnia kellett volna, piacra vitte
művészetét. És ha azt mondja Gauthama, a nagy hindu tanítómester, hogy
születni szenvedés, élni szenvedés, meghalni szenvedés, azoktól elsza-
kadni, akiket szeretünk, szenvedés, azokkal együtt lenni, akiket nem
szeretünk, szenvedés, és hogy mindezekből csak akkor tudjuk magunkat
emancipálni, ha lemondunk a nagy vágyakról: akkor ugyanúgy elmondhat-
juk, hogy a mai Magyarországon élni minden vonatkozásban szenvedés. De
ha le tudunk mondani arról, az ideológiáról, amely álképzeteket, hamis
felfogást vitt a köztudatba, bevitte a 30 millió magyar imperiumát, a
"hódító nép vagyunk" gondolatképzetét; ha ezeket ki tudjuk küszöbölni
tudatunkból, akkor talán nem lesz szenvedés ebben az országban élni, akkor
talán megint lesz miért megbecsülni itt az életet, mert akkor lesznek
nagy, mindent átfogó

gondolatok, melyek az emberek reményét egy új élet számára fokozza és
 bizalmat adnak.

Az a társaság, amely ma itt együtt van, hivatva van rá, hogy e gondol-
 atokat, ideológiákat bevigye a köztudatba és mindent átölelő hittel kitűzött
 útja ^{szelvény} ~~szelvény~~ ezt, ami bennünk eddig igen gyakran toppította a nagy gondol-
 atokat, a nagy érzéseket, a nagy ideológiákat: a cinizmust. Őljük ki ez
 valamennyien lelkünkben, legyenek magunk iránt, legyenek művészetünk, tudomá-
 nyunk és népünk jövője iránt bizalommal és hittel, és ha valamennyien hitte-
 jóindulattal, önfeláldozással és altruizmussal fogjuk végezni e munkát,
 akkor megtettük azt a kötelességet, amelyre hivatva vagyunk.

A Nemzeti Tanács meghívására összejöttek itt írók és művészek. Nevezetesen
 meghívót kaptak:

Képzőművészek:

Festők:

Péry Béla, Dudits Andor, Körösnéi Károly, Nádler Róbert, Papp Sándor, Szabó
 Frischauf Ferencz, Szilágyi Lajos, Márffy Ödön, Rippl Róna József Réti István

Szobrászok:

Istók János, Tóth István, Beck Ö. Fülöp.

Építészek:

Málnai Béla, Medgyes Lajos, Neuschloss Kornél, Petrovics Elek, Róna József,
 Spiegel Frigyes, Bálint Zoltán, Pogány Mór.

Iparművészek:

Gróf István, Gyöngyi Kálmán, Közna Lajos, Menyhért Miklós, Végh Gyula

Zenészek:

Dr. Diósy Béla, Dohnányi Ernő, Dr. Haraszi Emil, Hubay Jenő, Rékay Mándor,
 Bartók Béla, Kodály Zoltán.

Színészek:

Hegedűs Gyula, Szilágyi Vilmos, Thury Elemér, Cséry Árpád.

Írók:

Dr. Alexander Berrát, Ambrus Zoltán, Gábor Andor, Gerő Ödön, Giesswein Sándor,
 Hajó Sándor, Harsányi Zsolt, Heinrich Gusztáv, Lyka Károly, Szirmai Albert,
 Babits Mihály, Longyel Géza, Lukács György, Krudy Gyula, Kassák Lajos, Mészáros
 Jenő, Gellért Csizkár, Molnár Ferencz.

Az elnök ezután szakbizottságok kiküldésére tesz javaslatot *és*
bejeleni, hogy Kózné Andor, aki megjelent az ülésén,
imentette magát, hogy kénytelen ~~vált~~ volt eltávozni.

Gébor Andor :

Tájékoztatást kér a bizottság célja felől.

Kernstok Károly *elnök* :

A Nemzeti Tanács minden kormányzati ~~ág~~ *terület* tekintetében az illető miniszter
 Támogatására. Ily gondolattal és céllal alakult az irodalmi és szépművésze-
 ti szakbizottság is, ~~amelynek a feladata~~ *amelynek a feladata* amelynek a hivatása, hogy állást
 foglaljon a körébe eső kérdésekben és véleményt, tanácsot adjon a szak-
 miniszternek.

Körösfeőy K. Aladár :

Abban van a nehézség, hogy a szaktanács nem ismeri hatásköre terjedelmét
 és azt, hogy milyen összeköttetésben lesz a minisztériummal.

Kernstok Károly :

A szaktanácsnak annyi hatásköre lesz, amennyit tud *küzd* küzdeni magának.

Székely Ferencz :

Mint a Nemzeti Tanács tagja tájékoztatja a szaktanácsot : *A* kormány
 célja az, hogy véleményt, tervet, javaslatot kapjon szakemberektől. A szak-
 tanács javaslatát elsősorban a Nemzeti Tanács központi szerve, az intéző
 bizottság bírálja el és teszi át a miniszterhez. Hiszen elég panasza és
 óhajta van a művészetnek, ezeket fejtsék ki. Ezek a kormánynak alkalmas
 anyagul szolgálnak arra, hogy elhatározásokhoz jusson. A szaktanács még bi-
 zonyos művészi célokra szolgáló alapok értékesítésének kérdésével is foglal-
 kozhatnék.

Gébor Andor :

Mindenekelőtt a szaktanács létkérdését kell tisztába hozni. Kivánják-e
 a szaktanács tagjai, hogy a Nemzeti Tanács intéző bizottságának, mely maga is
 egy fentem, árnyék, hatalmat nem képviselő konzultatív testület, albizottság
 legyenek ; kívánják-e a fejetlenséget még altanácsok alkotásával fokozni ?
 A cél az, hogy a miniszternek szaktanácsokat adjunk, de hiszen az irodalomnak
 és művészetnek nincs minisztériuma, nincs minisztere, s a legkülönbözőbb minisz-
 teriumok közt van elosztva. Ha volna minisztériuma, akkor a szaktanácsnak
 volna jogosultsága.

Székely Ferencz :

Nem kell lekicsinyelni a Nemzeti Tanácsot, működése értéket és sok jó
arát van benne és elvőgre valahol meg kell kezdeni a munkát. A művészetnek
n elég mondani és kívánni valója és ha ennek csak egy része is eljut meg-
lelő helyre, már ezzel is előbbre vittük a dolgot. Nem lenne helyes, ha a
szaktanács elhalasztaná ~~akkor~~^a működését, amikor egy végleges miniszter
sz.

Kernstóck Károly:

Erti Gábor Andor intencióját és aggodalmait. Tegyen javaslatot
elvetett eszméjének megvalósítására és a szaktanács vegye azt tárgyalás alá.

Gábor Andor:

A legfontosabb és legsürgősebb, hogy a kormány alkossa meg a
művészetek miniszteriumát, amelynek hatáskörébe tartoznának, mindezek az
szervezetek, amelyek itt képviselve vannak. ~~Ha ez megtörtént~~ Ha ez megtörtént, akkor majd
a művészek olyan helyre fordulhatnak panaszaiikkal, kívánságaikkal, ^{ahol} meg ism
elgatják őket, a mai kultuszminiszterium kizárólag politikai jellegű. Nem
átja annak célját, hogy az ilyen miniszternek, mint művészminiszternek szak-
tanácsot adjon,

Ha hiányzik a szakértelem és hozzáértés, akkor nem döntő forum
miniszter személye. Ma az egész ország tanácskozik és nem kívánatos, hogy
zt még fokozza a szaktanács. De mindenesetre kérjen részt magának a művészeti
miniszterium megszervezésének munkájából. Ilyen miniszterium feltétlenül
zükséges, mert a nélkül komoly művészi munka lehetetlen. / Helyeslés. /

Róna József:

Gábor Andor a Nemzeti Tanácsot súlytalannak fogja fel. ~~A művészet~~
nincsenek mind ezen a nézetten, hanem ~~átvannak~~ ^{átvannak} hatva a Nemzeti Tanács fontosság
ól és értékelni tudják munkáját. A képzőművészek voltak az elsők között,
akik a Nemzeti Tanácshoz csatlakoztak.

Kernstóck Károly:

Bizonyára Gábor Andornak sem volt szándékában a Nemzeti Tanácsot
működésében kicsinyelni, vagy bántani.

Róna József:

Az országban már eddig is sok művészeti egyesület van. Ezekhez
jönnek, most a Nemzeti Tanácsnak szakművészeti osztálya. Ki volna hát
hivatott ebben az országban művészeti kérdésekben jogossan véleményt
mondani? Azok, akik ezt a szaktanácsot összeállították, feltehetőleg abban
a nézetben voltak, hogy ez a testület lesz erre hivatva.

Ma azonban, amikor minden ^{itt} az önrendelkezési jog elve érvényesül, épen ez a szaktanács képviselhetné-e a művészek közvéleményét?

A művészek érezték az idők súlyát és tudják, hogy maguknak kell a maguk dolgát kézbe venniük. Epen most adták ~~ki~~ a kultuszminiszternek egy memorandumot, amelyben kívánságaikat felsorolják, s első-sorban kérik az eddigi képzőművészetⁱ/tanács ~~sz~~utbadobását és helyébe egy uly életrevaló és igazán dolgozni tudó tanács létesítését, amelyben ne laikusok legyenek, hanem művészek, akik tudják, hogy mi fáj a művészeknek. Ez a tanács mozdítsa elő azokat a reformokat, amelyeket a művészek maguk akarnak; de ha e tanács kizárólag akarna intézkedni művészi ügyekben, akkor kérdés, hogy helyes úton járna-e. Szónok erre nézve felvilágosítást kér.

Bálint Zoltán:

Légközelebb áll Gábor Andor felfogásához. Előbb szépművészeti kormányzatnak kell lennie, akkor lehet tanácsadó szervezet. Már is annyi a tanács, bizottság és alakulat, hogy senkison tud eligazodni és így a tudomány és művészet terén nem kívánatos ellemek kerckodni fölül. A tudomány és művészet arisztokratikus dolog, amely itt kevesek kiváltsága, tömegek nem vezethetik a tudományt, a művészetet: itt nem dönthet a többség.

Nálunk a művészet fontossága túlmegy azon a határon is, amelyet megnyitójában az elnök említett, mert a művészet gazdasági érték is, mely tekintélyes exportot is jelent.

Igen is, szükség volna arra a ~~formára~~ formára, amelyet Gábor Andor kíván, hogy az ország tudományos és művészi kulturáját az vegye k kézbe és vezesse felelősséggel. E mellé kell azután a szaktanács.

Első sorban tehát azt kell kimondani, hogy az ország tudományos és művészi ügyei külön részre, külön minisztériumhoz tartozzanak / Helyeslés./

Ha ennek szervezése ez időszerint lehetetlen, akkor legalább külön államtikárt kellene kinevezni, az jöjjön azután ide a Nemzeti Tanács presztízsével, a kormányzat tekintélyével, és adjon programot, amelyet azután meg lehet bírálni. Annak nem volna sok értelme, hogy a most itt egybegyültek ötlétszerűen adjanak tanácsot.

Kernstock Károly:

Ugy látja, hogy Gábor Andor által megpendített és Bálint Zoltán által pártfogolt eszme lett a tanácskozás fő tárgya. A tagok főleg ^{za} ezzel foglalkoznak.

Diósy Béla:

A zenészek, zeneirok és zeneiránt érdeklődők a zene terén szükségeseket már régebben megbeszéltek, behatóan tárgyaltak azokat a dolgokat, amelyekből az illető szakminiszternek tudomása nincs és amelyeket tudomására kell hozni. Azt hiszi, a szaktanács egyhangulag fogja elfogadni a külön minisztérium felállításának eszméjét, de már magának a szaktanácsnak összehívása is mindenesetre bizonyosága annak, hogy a művészek anyagi, szociális és egyéb érdekeiről illetékes helyen tudomást akarnak szerezni, szóhoz akarják juttatni az érdekelteket. Attól tart, hogy az új minisztérium felállítása nagyon nehéz volna. Élnék ellentmondások / Addig is azonban segíteni kellene a legkisebb bajokon. Ma például a művészeti ügyek három négy minisztériumban vannak elosztva / Felkiáltások / Ne legyenek. / Lzen segíteni kell.

Minden esetre kérni kell a szépművészeti minisztérium felállítását, de addig is meg kell vitatni a szükséges dolgokat. Nagyon helyes volna, ha az elnök a művészi, tudományi és irodalmi ágazatokból egy-egy vagy két-két reprezentánst összehívna és ezek általános irányító programot készítenének a minisztérium részére.

Kernstock Károly:

Konstatálja, hogy Diósy Béla véleménye annyiban tér el Gábor Andorétól, hogy ő a szaktanáccsal akarja elkészíttetni a megalkotandó minisztérium tervezetét.

Diósy Béla:

Ми аджунк прупрамот!

Kernstock Károly:

Ellenben Gábor Andor azt kívánja, hogy előbb szervezzék a minisztériumot és ez készítse el működése szervezetét, mely azután a

2
A.
a szaktanács elé kerülhetne.

Hegedüs Gyula:

A jelenlevő színészek képviselőcsoportja kér szót és utal arra, hogy már a maga a szaktanács összehívása céljából azt, hogy eddig nem jól kezelték a művészügyeket, mert olyan emberek inzéték őket akik ellig értettek hozzá. A kormány azzal, hogy a szépművészetek egy kiváló képviselőjét kinevezte államtitkárnak, már kimutatta azt a szándékát, hogy a kultuszminisztériumot két részre kívánja osztani: vallás és közoktatásügyire és szépművészetire. A szépművészeti minisztérium felállítását magán helyesli, de az ne ilyen nagy szaktanáccsal dolgozzék, hanem legyen a kinevezendő miniszter maga mellé minden egyes művészi ágból egy-egy tanácsadót, aki azután felelős is legyen.

Spiegel Frigyes:

Nagyjában csatlakozik Diósy indítványához. A mai szaktanácskozásnak az a célja, hogy a Nemzeti Tanácsnak tanácsal szolgáljon a felállítandó szépművészeti minisztérium, vagy pedig az egyik minisztérium keretében a szépművészetek számára felállítandó osztály tekintetében. Ennek a szaktanácsnak az a hivatása, hogy megbeszélje a felállítandó minisztérium vagy szervezéstől programját és szervezetét.

Körösfői Aladár:

Első feladat az volna, hogy egészen szűk körű bizottság dolgozzon ki nagyjából egy programot, amelyhez azután megkeresnők a külső keretet.annyi bizonyos, hogy egy egészen független önálló szervezetet kell létesíteni. Itt azután nem szabad belecsúsznunk ebben a nagyvárosi kóborlásba, ^{amely} ~~amely~~ nemzetünket mindig üldözte, amely például megteremtette ezt az óriási parlamenti épületet, hanem csak ekkor legyen, ez az önálló szerv, amelyet meg tudunk tölteni tartalommal. Csak ha meglesz állapítva ennek az új szervnek programja, akkor keressük meg a gyakorlati kivételhez való módosítást.

Gerő Endre:

Hon szeretné a tudomány, a tudomány adminisztrációját a szépművészetek körébe bevonnai.

8

A tudomány az egyetemnek, a tudományos akadémiának és egyéb tudományos társulatoknak és a magántudósoknak a dolga. Ezeknek összekovetése a szépművészetekkel és a szépirodalommal teljesen lehetetlen. Épp így helytelen volna ezeknek elvonása a kultuszminisztériumból, vagy azoktól a minisztériumoktól, amelyek tudományos munkát végző intézeteket adminisztrálnak.

Kernstófk Károly:

Egyelőre csak szépirodalmi és művészeti szakbizottságról van szó.

Gerő Ödön:

Csak azért hivatkozik erre, mert pl. Bélint Zoltán is folyton tudományról és szépművészetekről beszélt, az elnök e kijelentése azonban megnyugtatta.

Nem tudja belátni, hogy a szépművészeti minisztérium felállításával várni kellene addig, amíg egy kiküldött szűkebb bizottság összeállít egy idevágó szervezetet. A minisztérium létesítésének szükségére benne van a köztudatban, különösen ebben az országban, amelynek műveltségében sajnos nagyon is dominál az esztétikai és művészeti műveltség a gazdasági és a tudományos műveltség rovására. Ha megtudtunk alkotni egy népjóléti minisztériumot anélkül, hogy előzetesen egy népjóléti tanács részletesen kidolgozta volna annak programját, nincs semmi szükség arra, hogy egy szépművészeti minisztérium felállítása előtt pontonként állapítsuk meg, hogy mi minden fog tartozni ennek hatáskörébe. Ezért ha a szaktanács szükségesnek tartja egy szépművészeti minisztérium felállítását kérje fel erre a kormányt és aztán a kinevezendő szépművészeti miniszter alkossa meg úgy, amint a népjóléti miniszter tette a népjóléti minisztériummal a szépművészeti minisztériumot. A szépművészeti minisztérium szervezetének és ügykörének elkészítését bizza rá a kormány erre a minisztériumra: annak a minisztériumnak ha szüksége lesz rá, a szaktanács lehet tanácsadó szerve. De - újból hangsúlyozza - a szépművészeti minisztérium működését ne zavarjuk tudományos munka adminisztrálásával.

áshéov

J

Lengyel Géza:

Körösfeőyvel szemben az a véleménye, hogy épen a z ország mostani bajai között a művészeti kérdések annyira kompikálódnak a szociális kérdésekkel, hogy okvetlenül s zükséges ilyen ministerium és az nem tekinthető fényezésnek.

A bizottságnak minél erőteljesebben kell hangsúlyoznna a szépművészeti ministerium felállításának szükségét. Lehetetlen a ministernek programot előírni; majd maga fogja megcsinálni a programot. Annál kevésbbé volna helyes most programot csinálni, mert egészen más programot kellene kidolgozni akkor, ha szakbizottság fellépésének nem lenne eredménye, és maradna az a szoru helyzet, hogy továbbra is hozzá nem értő laikusok intéznék a művészet ügyeit. Remélve, hogy ez a helyzet meg fog változni, csatlakozik Gábor Andor indítványához és Gerő felfogásához. Ha a kormány ennek a ministeriumnak felállítását elhatározza és a ministert kinevezi, a bizottság készséggel áll rendelkezésére a szervezés munkájában.

Pogány Móric:

Szintén feleslegesnek tartja az előzetes programot. Az megkötné annak a kezét, ahinek az egyénisége már magában programot fog jelenteni. Ha a bizottság már nem tesz egyebet, mint erélyesen követeli a szépművészeti ministerium felállítását, sokkal többet cselekszik, mint ha részletekre bocsátkozik és a szakosztályok működésére vonatkozólag dolgoz ki programot. Gerővel szemben megjegyzi, hogy ami az építészetet illeti, az igenis, kapcsolatos a tudománnyal és szorosán összefügg a tudományos képzéssel. A ministeriumba be kell tehát vonni a tudományt is, annyiban, a mennyiben a művészetekkel kapcsolatos.

Végh Gyula:

Cstlakzik ahhoz a felfogáshoz, hogy szépművészeti ministeriumot állítsanak fel. Kérdés azonban az, szükség van-e, és mily keretek között egy szépművészeti tanácsra. A ministerre bizná, hogy ministeriumát hogyan fogja megszervezni és miképen fog a hivatottaktól tanácsot kérni.

10.
Déry Béla:

Hozzájárul Gábor Andor indítványához. A köztudatban benne van az, hogy a különböző ministeriumokban széjjelszort és tulajdonképpen nem üdvös munkát végző szervezeteket egyesíteni kell. Hangsúlyozza, hogy a ministeriumnak minden politikától ment forumnak kell lennie. Az ügynek ártalmatlan volna, ha a miniszter esetleges politikai változás alkalmával kénytelen lenne helyéről távozni. A háború eredményezte, mindan téren, hogy új programok keletkeztek, amelyek már kialakultak és tulajdonképpen minden testület kebelében készen vannak; ha tehát az elnök az illető tényezőkhöz fordul, már a legközelebbi ülésen kész program jöhet a plenum elé, ~~10. i.~~ hogy az elnök maga állítsa össze ezt a programot és egyben gondoskodjék arról is, hogy amennyiben a szakbizottság mint külön szerv illesztetnék bele a ministerium munkásságába, abban az esetben ügyrend is készüljön a számára.

Haraszi Emil:

A ministerium sürgős felállítását kívánja. Lehetne francia mintára szervezni, hogy államtitkár álljon az élén, aki azonban mindegy politikai változástól menten vezesse az ügyeket, vagy pedig olasz ~~munkára~~ ^{munkára}, hogy a többi miniszterrel egyenlő hatáskörrel rendelkező szépművészeti miniszter álljon az élén. A szépművészek sokkal jobb helyzetben vannak, mint a zenészek, mert a zenszéknek egyáltalában semmiféle forumuk nincs. ; hiába szorgalmazták évek óta keresztül egy zenei tanács felállítását, süket fülekre találta. A fődolog az, hogy megtalálják azt az embert, aki alkalmas a miniszteri állásra; az majd önmagától rá fog jönni mindarra, ami szükséges. De a művészetek annyira differenciálódtak, hogy lehetetlen egy embertől kívánni, hogy mindezekbe jártas legyen. A tudomány okvetlenül kikapcsolandó, sem Franciaországban sem Olaszországban nem tartozik a szépművészeti ministeriumba a tudomány.
/Felkiáltások: Ezek részletkérdések!/ Le kell szögezni azt az elvet, hogy egy ember képtelen a legkülönbözőbb ügyek halmazában eligazkodni./Felkiáltások: Természetes!/ Hangsúlyozza azt a kívánságot, hogy a ministerium szakemberekből álljon és jogászokat csak annyiban alkalmazandó amennyiben a legszorosabb értelemben vett jogi

gy. elintézésére tényleg szükség van jogászokra.

Lukács György:

Az az aggály, hogy ha önálló ministeriumot szerveznek, az lehet politikai jellegű, nélkül. Modern parlamentáris alkotmányos szennyek között a miniszternek együtt kell bukni a kormányral, egy nem politikai ministerium: fából vaskarika. Igenis, követeljük önálló fórumot, de önálló államtitkárság formájában a kultusministeriumban. A politikai szemponton kívül az a szempont is szól e mellett, hogy a művészeti kérdések a pedagógiai kérdésektől elválaszthatatlanok, linthogy pedig a művészek ingerenciája a művészeti paedagógiára okvetlenül szükséges, nem tartja lehetségesnek, hogy a művészeti ügyek intézése a kultusministerium keretéből teljesen kivétessék, hanem egy teljesen önálló hatáskörrel bíró, politikai államtitkárt kíván a kultusministeriumba/.

Gábor Andor:

Nem tartja célszerűnek Lukács György álláspontját, mert mélyesíti a közös kívánságot, t. i. a művészetek külön ministeriuma terít. *terít.*

Kernstófk Károly elnök:

Lukács György kívánsága tulajdonképen az volt, hogy a jövő nédketésben az erkölcsi nevelésen keresztül kellene a művészeteknek a szerenget juttatni, amitt a mai MA népnevelésben egészen más falka végeztek.

Gábor Andor:

Ismételten hangsúlyozza, hogy csupán a kitűzött célért kell most harcolni. A külön ministerium felállítása hosszadalmas munká igényel, az három nap alatt elintézhető. Kívánja, hogy ezt, mint imperatív kívánságot kiéltsa bele a szaktanács a közvéleményre és addig, míg az *amíg az nemis meg, az is hiúsák őve a szaktanácsra.* *Lukács* közölsre./Helyeslés./ Kéri határozati javaslatának elfogadását.

Györgyi Kálmán:

Az iparművészet érdekében még inkább szükségesnek tartja a szépművészeti ministerium felállitását. *amíg az iparművészet*

12.

eddig két ministerium alá is tartozott. Ha a szépművészeti ministerium meglesz, kizártnak tartja, hogy ez ne foglalkozzék a művészeti nevelés kérdésével is.

Monyhért Miklós:

Pártolja Gábor Andor javaslatát, azzal a lényeges módosítással, hogy egy szaktanács álljon mögötte, mely nem függ a politikától. Ennek határozata legyen mértékadó a miniszterre nézve és nem a politikai jellegű parlamenté. Kezdjük el a szakparlamentet a művészet terén!

Kernstok Károly elnök:

Konstatálja, hogy Monyhért Miklós javaslata két ϕ gondolat körül forog. Az egyik az, hogy a szakministeriumot szakemberek vezessék, a másik pedig az, hogy a politikai hatalmon levő pártoktól a szakminister független legyen.

Gábor Andor:

Az új parlamentben minden pártban lesznek olyan szakemberek, akik a művészetek ministerai lehetnek. A művészeti irányítás állandósága könnyen megoldható az államtitkárok kérdésével. Nem tartja célszerűnek az ügyet ilyen theoretikus kérdésekkel komplikálni és kéri az előtte szíleit, hogy álljon el indítványától.

Róna József:

Nem helytálló az az aggály, hogy egy művészember ért-e mindegyik művészethez. Művészet csak egy van, s az összes művészeti ágak egy geniusnak szülöttei. Bármelyik szakmabeli művész kerül a ministerium élére, lesz kellő érzéke az összes művészetek ügyei iránt./Helyeslés./

Kernstok Károly elnök:

A vitát kimerítettnek látja. XXXX Ismerteti Gábor Andor, Lengyel Góza, Gerő Ödön, Pogány Bóric, Harasztó Emil és Déry Béla együttes indítványát, mely formulázva a következőképp hangzik:/Olvassa/

" A Nemzeti Tanács meghívására összehívott művészeti szaktanács, melyben minden művészeti ág képviselve volt, első és legfontosabb feladatának tartja a művészetek ministeriumának haladók nélkül való felállítását.

12.

eddig két ministerium alá is tartozott. Ha a szépművészeti ministerium meglesz, kizártnak tartja, hogy ez ne foglalkozzék a művészeti nevelés kérdésével is.

Monyhért Miklós:

Pártolja Gábor Andor javaslatát, azzal a lényeges módosítással, hogy egy szaktanács álljon mögötte, mely nem függ a politikától. Ennek határozata legyen mértékadó a miniszterre nézve és nem a politikai jellegű parlamenté. Kezdjük el a szakparlamentet a művészet terén!

Kernstok Károly elnök:

Konstatálja, hogy Monyhért Miklós javaslata két \emptyset gondolat körül forog. Az egyik az, hogy a szakministeriumot szakemberek vezessék, a másik pedig az, hogy a politikai hatalmon levő pártoktól a szakminister független legyen.

Gábor Andor:

Az új parlamentben minden pártban lesznek olyan szakemberek, akik a művészetek ministerai lehetnek. A művészeti irányítás állandósága könnyen megoldható az államtitkárok kérdésével. Nem tartja célszerűnek az ügyet ilyen theoretikus kérdésekkel komplikálni és kéri az előtte szólót, hogy álljon *el* indítványától.

Róna József:

Nem helytálló az az aggály, hogy egy művészember ért-e mindegyik művészethez. Művészet csak egy van, s az összes művészeti ágak egy geniusnak szülöttei. Bármelyik szakmabeli művész kerül a ministerium élére, lesz kellő érzéke az összes művészetek ügyei iránt./Helyeslés./

Kernstok Károly elnök:

A vitát kimerítettnek látja. XXXI Ismerteti Gábor Andor, Lengyel Góza, Gerő József, Pogány Bóric, Harasztó Emil és Déry Béla együttes indítványát, mely formulázva a következőképen hangzik:/Olvassa/

" A Nemzeti Tanács meghívására összehívott művészeti szaktanács, amelyben minden művészeti ág képviselve volt, első és legfontosabb teendőnek tartja a művészetek ministeriumának haladékosan való felállítást.

13

tását, melynek élére szakember hívandó meg, ugyszintén a különböző szakmák osztályvezetőinek is szakembereket hívassanak meg. A ministerium felállítása, illetve a minister kinevezése után a szaktanács közzel bocsátja rendelkezésre munkáját az új ministerium megszervezése és programjának pontos megállapítása céljából."

El méltóztatnak fogadni? /Élénk helyeslés./

Pogány Móric:

Ajánlja, hogy az indítványt valamennyien írják alá és így juttassák el a Nemzeti Tanácshoz. /Helyeslés./

Kernstok Károly elnök:

Határozatilag kimondja, hogy a szaktanács mind magát az indítványt, mind Pogány Móric javaslatát egyhangulag elfogadja.

Köszönetet mond a szaktanács tagjainak összejövetelük és munkásságáért. Ugy látja, hogy a szakbizottság összehívása nem volt terméketlen gondolat.

A szakbizottság első határozata értelmében-- a dus gondolatlan ^{aktív} től eltekintve-- egy szakministerium létesítését szükségesnek tartja, és ebben a határozatban ugyszólván az egész magyar művész- és íróársadalom képvisellete vett részt.

A Nemzeti Tanácsnak az az intenciója, hogy az egyes szakmák, bizottságok útján munkájukkal és tanácsaikkal támogassák a Nemzeti Tanács, illetőleg a Népkeormány munkáját, a mai összejövetelen is szép eredménnyel járt. Nevezetesen kijelentette a szaktanács, hogy minden olyan szaktanácskozást, a melynek nincs imperiuma, amelynek nincs módja az intézkedésre, a régi tapasztalatokon okulva ^{elém} ~~szükséges~~ tartja; /Helyeslés./ ezzel szemben olyan ministerium felállítását, a melyben az összes szakmák egyes képviselőik által képviselve vannak, az ügy érdekében határozottan a legfontosabbnak és legszükségesebbnek tartja.

A szaktanács határozata és elnöki.

„A Nemzeti Tanács meghívására összegyűlt művészeti szaktanács, melyben minden művészeti ág képviselve volt, első és legfontosabb teendők tartja a művészetek ministeriumának haladók nélkül való felállítását, melynek élére szakember hivandó meg, ugyszintén a különböző szakmák osztályvezetőinek is szakemberek hivassanak meg. A ministerium felállítása, illetve a minister kinevezése után a szaktanács készséggel becsátja rendelkezésre munkáját az új ministerium megszervezése és programjának pontos megállapítása céljából.”

Alexander Bernát s.k.	Lengyel Géza s.k.
Bálint Zoltán s.k.	Lika Károly s.k.
Bartók Béla s.k.	Lukács György s.k.
Beck Ö. Fülöp s.k.	Márffy Ödön s.k.
Déry Béla s.k.	Málnay Béla s.k.
Diósy Béla s.k.	Medgyes Alajos s.k.
Dohnányi Ernő s.k.	Monyhért Miklós s.k.
Dudits Andor s.k.	Nedler Róbert s.k.
Gábor Andor s.k.	Neuschloss Kornél s.k.
Gerő Ödön s.k.	Pogány Mór s.k.
Gicsswein Sándor s.k.	Réti István s.k.
Gróh István s.k.	Ripai Nándor s.k.
Györgyi Kálmán s.k.	Róna József s.k.
Harszti Emil s.k.	Spiegel Frigyes s.k.
Harsányi Zsolt s.k.	Szlányi Lajos s.k.
Hubay Jenő s.k.	Szablya Frischauf Ferenc s.k.
Istók János s.k.	Szilágyi Vilmos s.k.
Kassák Lajos s.k.	Szirmay Albert s.k.
Kodály Zoltán s.k.	Tóth István s.k.
	Vedres Márk s.k.

Ad. $\frac{8}{1919}$

A Nemzeti Tanács által alakított Művészeti
és Szakmai Szaktanács/ ügyvezető elnökének,
Kernstok Károly urnak rendelkezése értelmében
az országgyűlési gyorsiroda tisztelettel megküldi
a Szaktanács első ülésének naplóját és határozatát.

Budapest, 1918 december 30.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

≡

9
1919

Tisztelt Osztály !

Szerencsém van értesíteni, hogy a t. osztály körébe tartozó pályázatokra mindössze egy pályamű érkezett be:

Lévay-pályázat: Sigmond Elek,

A szikes talaj stb.

Méltóztatásuk birálat iránt intézkedni.

Budapest, 1919. január 3.

Kiváló tisztelettel

Flóris
főtitkár

A III. osztálynak.

2
Akadémiai Értesítő. 1918 évf.

283. lap: Nyílt pályázat

Sigmund Elk:

Lovai pályamű:

(1000 K. jubelendő:)

1919

Tisztelt Osztály!

Szerencsém van értesíteni, hogy a t. osztály körébe tartozó pályázatokra a következő pályaművek érkeztek be:

1/Lévey.....1

2/Péczely.....1

3/Kőrösi..... 1

4/Sztrókey..... 1

Méltóztassák a bírálókat iránt intézkedni.

Budapest, 1919. január 3.

Kiváló tisztelettel

Főtisztár

A 11. osztálynak.

9

1919

Magyar vallás és közoktatásügyi minisztérium.

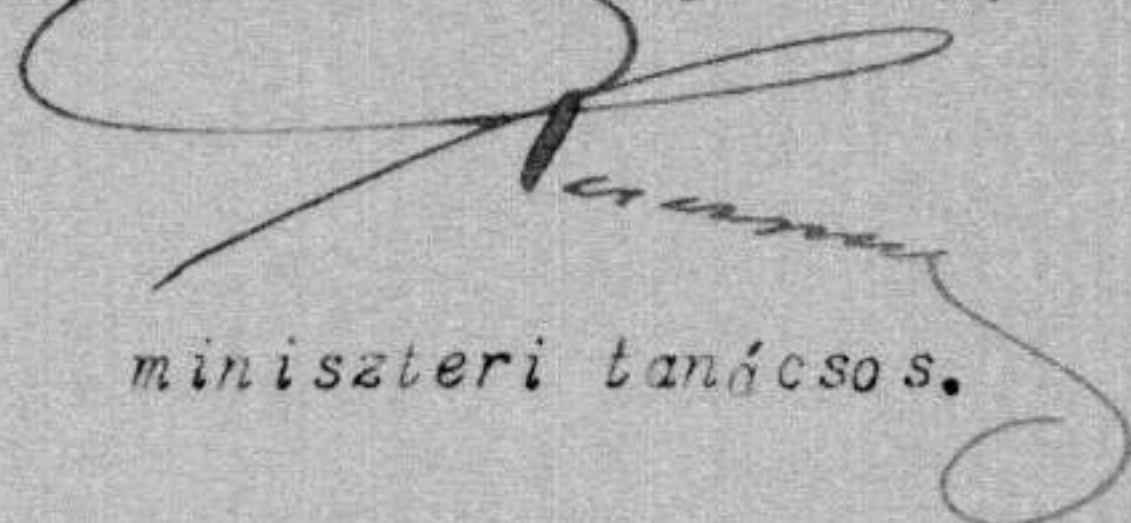
228.084 -1918.szám.

III-B

*Folyó évi november hó 12-én 878.sz.a. kelt
felterjesztésére a Budapesti Népfőrség Központjának átira-
tomra érkezett válaszáért, szives tudomásul megküldöm.*

Budapest, 1918. évi december hó 19.

A miniszter rendeletéből:

miniszteri tanácsos.

A Magyar Tudományos Akadémia elnökségének, Budapest.

Ad $\frac{ii}{1919}$

MINISZTER UR!

204951/1918. számú leiratára van szerencsénk a következőkben felelni:

A Népművelési Központjának már a kezdettől fogva terve, hogy a Magyar Tudományos Akadémiából más helyiségbe költözködjék át.

Keletkezése óta arra törekszik a Népművelési Központ, hogy az illetékes tényezőktől egy új helyiségnek kiutalását eszközölje ki, azonban ezt mindeddig csak ígéret alakjában kapta meg. A Népművelési Központ vezetősége fog legjobban örülni annak, ha új helyiségbe költözködvén a Magyar Tudományos Akadémia épületét visszaadhatja a magyar kultúra szolgálatának.

Budapest, 1918. december 12.

Tisztelettel:

Dr. Farkas Gyula

L o v á s z y M á r t o n vallás és közoktatásügyi
miniszter urnak

B u d a p e s t . -

irk. 1919. januar 3.
228084 - 1918 DEC. 16.

204957

R

11

1919

Faint handwritten text, possibly a name or address.

1918

V.
CSOL

204957
1918

27

204957

B. El

szám.

Cheque- és clearing-számla a m. kir. postafőosztály pénztáránál:

16117. szám.

Gyűjtés a Csehszlovák-Magyar Banknál.

Méltóságos Heinrich Gusztáv urnak

Budapest Magyar Tudományos
Akadémia

Budapest, 1919 január 2.

Van szerencsénk értesíteni, hogy Méltóságos

~~megbízott~~ mai napon

~~élt~~ készpénzben

1.786 kor. 68 fill^t fizet ett

penztárunknál,

mely összeget a Magyar Tudományos Akadémia

folyó számadása javára könyveztük.

Teljes tisztelettel
MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Érk. 1919. január 7.

12
1919

Magyar Királyság

Magyar Posta

1919. január 5.

Magyar Posta

Magyar Posta

Magyar Posta

1919

1919

1919

Magyar Posta

Magyar Posta

B.E.

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

BUDAPEST, V. BÁLVÁNY-U. 7.

CHEQUE- ÉS CLEARINGSZÁMLA A M. KIR. POSTATAKARÉK-
PÉNZTÁRNÁL: 16117. SZÁM.
GIRÓSZÁMLA AZ OSZTRÁK-MAGYAR BANKNÁL.

Budapest 1919. január 2.

Magyar Tudományos Akadémiának

Budapest.

Van szerencsénk értesíteni, hogy a Nyiregyházi r.t.város házi pénztárától
postautalványon, Nyiregyháza városnak a Magy.tud.akadémia javára tett K.2.100.-ás
kamata
alapítványa fejében

K.126.-azaz Egyszázhuszonhat korona érkezett hozzánk, mely összeget a
Magyar Tudományos Akadémia folyószámadása javára könyveztük.-

Teljes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Érk. 1919. január 7.

13

1919

Sätorafgäijlely 1919 Samuäi

Mildsäiges Wam!

A snéphalumi staimaräsokht mello'
helden annd a kërissel van ore
rencoim meghildem, hooq a
falyö äri kiaräsok fedoxisore
snüksiges ätalainyässroost fs.
lyösidami keryestredjeh.

Ukiräti Löfsettel

alaxades völgijn

Emö"ny Löflij
gundusk.

Érk. 1919. január 14.

14

1919

Nyugta

40 koronára vagy Negyven koronára, mely összeget a székhalmi Karinthy múzeum és park felügyellete csimén járó fizetésemet Emöly László gondnok Urtól a múlt év december hónapja hogy felvettem elismerem.

Szitaórház hely 1919 január hó 1-én

Bögre János
Kertész

A széphalmi Kasinory mauzóleum és park
1918. évi

Számadása.

Hó.	Nap	folgy szám	Tétel megnevezése.	Össz. szám	Bevétel.	Kiadás
—	—	1.	Alapny.		1000 —	
febr.	1.	2.	A kertész jan. fizetése	1.		40 —
már.	1.	3.	A kertész febr. fizetése	2.		40 —
ápr.	1.	4.	A kertész márc. fizetése	3.		40 —
máj.	1.	5.	A kertész ápr. fizetése	4.		40 —
jun.	1.	6.	A kertész máj. fizetése	5.		40 —
jul.	1.	7.	A kertész jun. fizetése	6.		40 —
jul.	13.	8.	Tűzhár elleni biztosítás	7.		39 49
aug.	1.	9.	A kertész jul. fizetése	8.		40 —
aug.	1.	10.	A kerti utak tisztítása	9.		150 —
sept.	1.	11.	A kertész aug. fizetése	10.		40 —
sept.	6.	12.	Vendégkönyv ^{nyomtatás} papír és v.	11. a, b.		28 —
okt.	1.	13.	A kertész sept. fizetése	12.		40 —
nov.	1.	14.	A kertész okt. fizetése	13.		40 —
dec.	1.	15.	A kertész nov. fizetése	14.		40 —
dec.	31.	16.	A kertész dec. fizetése	15.		40 —
—	—	17.	Bérek és postaköltség	—		150 —
					1000 —	847 49
Múlt évi felderetlen kiadás — — —						255 20
					1000 —	1102 69

Szatmalyi 1918. dec. 31

Tehát felderetlen — — — 102 K. 69 f.
Eszőnyásztól, garbnok.

Másolat

VAJDA JÓZSEF

könyvnyomdája könyv- és papirkereskedése
... Sátoraljauhely, Rákóczi utca 3. sz. ...

Sátoraljauhely, 1918. IX/6.

JEGYZÉK.

T. Széphalmi Kazinczy Múzeum

	Korona	fillér
50 iv nagy alarú fehér papirus	20	—
hisz korona		

Arzfelebbel:
Vajdazozny

IX/6.

LIPSCHITZ BERNÁT

KÖNYVKÖTÉSZETE

SÁTORALJAUJHELY, FŐ-UTCA 3. (Megyeház mellett.)

JEGYZÉK.

Sátoraljaujhely, 1918. Június 15,

S. Szephalmi Kázinusi

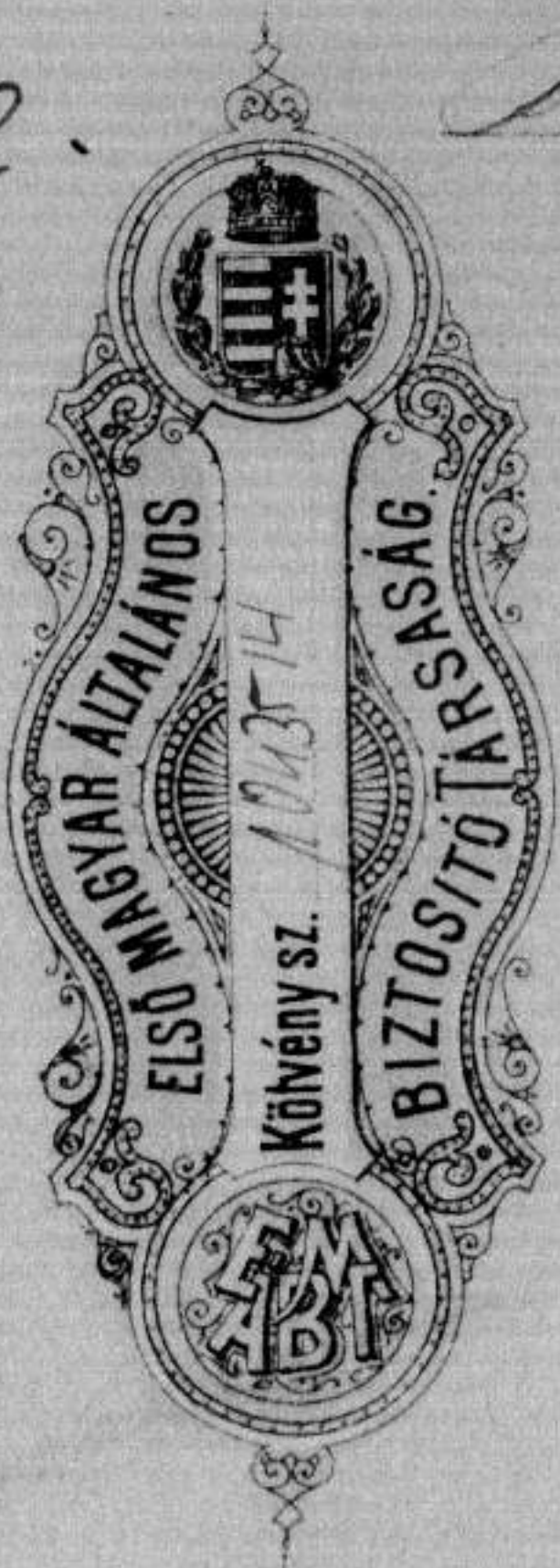
Mausoleum résien

1. Vendegekönnyű bekezdés 8. ker

számon

Lipsitz Bernát

Az 1883. évi VIII. törvénycikk értelmében a bélyegdíj közvetlenül fizetettik

Hamburgi és Bécsi Biztosítók Társasága

Sajóhely ügynökség

392

MISKOLCZ 1916. júli 13. hó Er **KORONA** 3949

Mulott kötelez mag, hogy 1916. évi hó
napján ezen díjkötelezvény alapján az Első Magyar Általános
Biztosító Társaságnak

KORONA Számvizsgálata 49

mint a társaság MISKOLCZ-i ügynöksége által kiállított 1043514
számú kötvény után esedékes tűzbiztosítási díjat MISKOLCZ-ban, a
társaság fent megnevezett ügynökségének pénztárába befizet
" Szerző neve: Ernődy László
" lakása: Széphalom Ernődy László

Nyugta

40 korona azaz Negyven koronáról,
mely összeget a széphalmi Károlyi mau-
zoleum es park felügyelete címén járó fi-
zetésemet Örnödy László gondnok Urtól
f. évi. június hónapra hogy felvettem elismerem
Látoraljány hely 1918 évi július hó i-én

Bögve Imre
kertész

Nyugta

40 koronára azaz Negyven koronáraól,
mely összeget a székhalmi Kazinczy mau-
zoleum és park felügyelete czimén járó fizet-
ésemet Emödy László gazdának Uról folyó évi
május hóra hogy felvettem elismerem. -

Sátoraljauj hely 1918 június hó 1 én

Bögve Imre
kertész

Styngta

40 korona arany Negyven korona,
mely összeget a székhalmi Koxinczy mau-
zoleum és park felügyelete címén járó
fizetésemet Emödy László gonvornok Urtól
folyó évi áprilisi hóra eső fizetésemet hogy fel-
vettem elismerem. -

Sátoraljaújhegy 1918 évi május hó 1 én

Böjre Jure
kertész

Styngta

40 korona, azaz Negyven korona,
mely összeget a székhalmi Kezinczy mau-
zoleum és park felügyelete oximén járó
fizetésem fejében Emöly László gyónvárosi
Urtól folyó évi művezésis hára hogy felvettem
elismerelem, —

Hitokrajony hely 1918 évi okiratis hó' én

Bögve Jure
kertész

Styugler

40 korona azaz Negyven korona, mely összeget
a széphalmi Koxinczy mauzuleum és park fel-
ügyelete címén járó fizetésemet Emödy László
gondnok Úrtól a folyó évi február hóra híviny-
nélkül felvettem. -

Sátoraljaújhely 1918 évi március hó 1 én

Bögre Imre
Kertész

Nyugta

40 korona azaz Negyven korona, mely összeget a székhalmi Kazinczy mauzoleum és park felügyelete eximén járó fizetésemet Emödy László gondnok Urtól folyó év január hóra felvettem, elismerem. —
Látványhely 1918 év február hóján

Bögre Imre
kertész

12 21

Nyugta

40 korona arany Hegyvidék
korona, mely összeget a székhely
mi Károlyi mauzóleum és park
felügyelete elmenő író írásait
Sándor László gondnok Urto' 2. sz.
évi július hónapra hogy felvettem elis.
merem,

Sátoraljaújhely 1918 évi augusztus 10-én

Bögve Imre
kertész

12 11

Arvostus

150 arai esynizödvän Evsuváiril, amely
émeget a Karinczy - próbán önkéessé vágy is -
szertelés átjár, az e munkánál alkalmat
18 munkás naposánna fejében kúriá Szabó
gyudnok vitre felvétel.

Szabó, amsz, 1918 aug. 1.

Bögre János
Kertész

Nyugta

40 korona azaz Negyven koronáról,
mely összeget a székhalmi Kovácsy mau-
zoleum és park felügyelése szíven járó fizeté-
semel Emödy László gondnok Urtól f. évi
augusztus hóra hogy felvettem elismerem
Latoraljai hely 1918 évi szeptember hó 1 én

Bögre Imre
kertész

Nyugta

40 koronára, azaz Negyven koro-
náról, mely összeget a székhalmi
Kovácsy mausuleum és munká felü-
gyelete, dr. Imre Örmödy László gondnok
Urtól f. évi szeptember hóra hogy fel-
vettem elismerem.

Sátornagybely 1918 évi október 1-én

Bogre Imre
Kontcsz

Nyugta

40 korona arany Negyven korona
mely összeget a székholmi Kovin-
czy moursuleum és park felügyelete
eximén önmöly Lóiszló gondnok Úrtól
folyó évi október hóra hogy felvettem el-
ismerem. -

Sátorajánj hely 1918 november hóján
Bágye Jure
kertész,

Nyugta

40 koronára oxáz. Negyven koronára
mely összeget a székhalmi Károlyi
mauzuleum és park felügyelete ezimén
E. nádor László gondnok Urtól folyó évi
november hóra hogy felvettem elismerem
Sátorajó hely 1918 december hóján

Bogré Imre
kertész

..... szám.

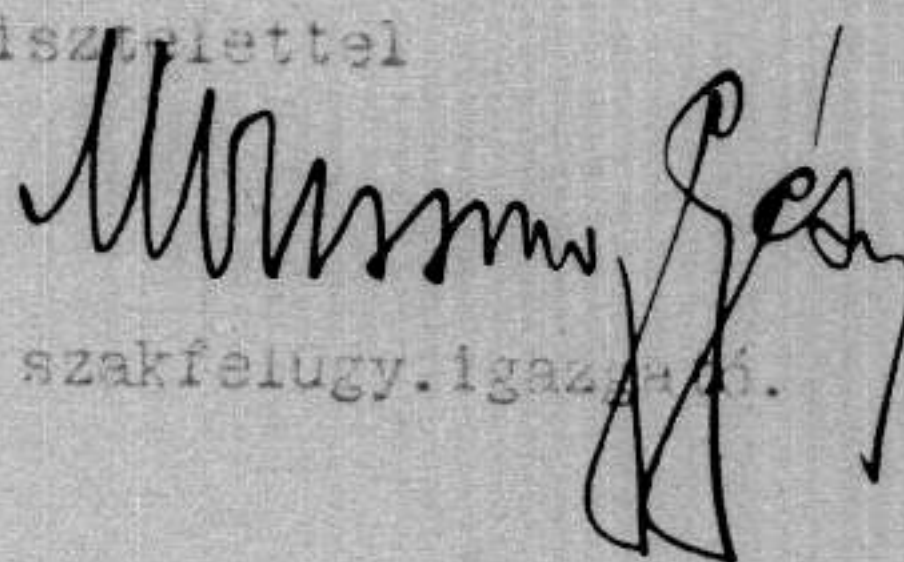
Méltóságos Uram!

Tisztelettel van szerencsém bejelenteni, hogy a Tanítók Országos Szövetségénél e hó 1.-jétei lemondtam az elnöki tisztségről. Amíg közgyűlést hívhatnak össze a választás megejtése végett, addig RÁKOS István alelnök vezeti a Szövetség ügyeit. Ugyanezért átküldöttem hozzá a tegnapi átvett Wodianer iratokat is és jelentem, hogy ez évben ő volna hajlandó az előadói munkálatokat elvégezni a tőlem nyert utbaigazítások mellett.

Amiért kérem bejelentésem szives jóváhagyó tudomásul vételét, nem mulasztatom el egyben leghálásabb köszönetemnek kifejezést adni Méltóságod előtt, a nyolc éven át tapasztalt kituntató jóindulatáért és támogatásáért.

Budapesten, 1919. január hó 5.

Kiváló tisztelettel

szakfelügy. igazgató.

U.i. Rákos István igazgató
lakik: VIII. Mária Terezia-téri
eleni iskolában.

Méltóságos Dr. HEINRICH GUSZTÁV urnak
a Magyar Tudom. Akadémia főtítkárának
BUDAPESTEN.

é. 1919. január 7.

15

1919

..... szám.

Nagyméltóságú Elnök ur!

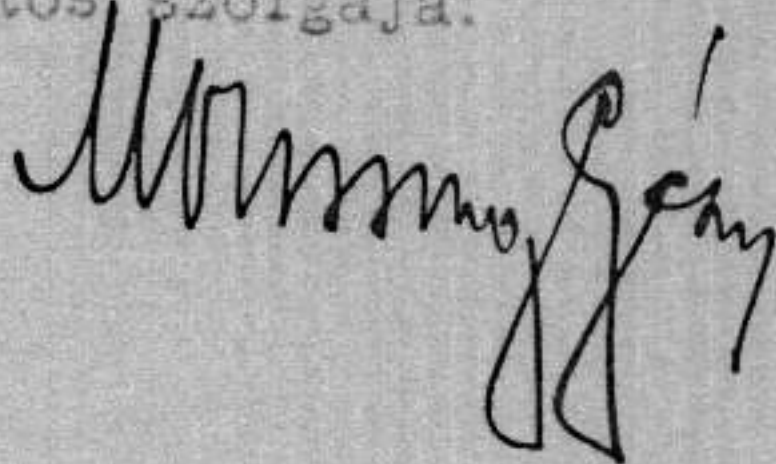
Mintnogy f.nó eisejével leköszöntem a Tanítók Országos Szövetségénél viselt elnöki tisztségéről, a Wollaner díjra pályázók ügyének előadói munkálatok végzésére sem tartom magamat hivatottnak. Azért bátorkodtam ezen iratokat alelnök utódoknak Rákos István igazgatónak átadni, aki Nagyméltóságod jóváhagyása esetén, az általam adott irányítások mellett hajlandó az előadói munkálatokat elkészíteni.

Anidön ebből a megtisztelő munkakörből is távozzam, nem mulasztatom el Nagyméltóságodnak nyolc éven át tapasztalt nagybecsű szíves jóindulataért, leghálásabb köszönetemnek kifejezést adni.

Budapesten, 1919. január hó 5.

Kiváló tisztelettel

alázatos szolgája:

Nagyméltóságú

Dr. Berzeviczy Albert urnak
a Magyar Tudományos Akadémia elnökének

BUDAPESTEN.

~~1919. Jan 15~~

~~1919~~

Ad ¹⁵
1919

Másolat.

Alapító levél.

I.

Lánczy Léo v.b.t.t. kamarai elnök ur alapítványa tárgyában a budapesti kereskedelmi és iparkamarához levelet intézett, amely Heinrich Ferenc kamarai alelnök ur a következőkben terjesztett elő az 1917. évi december hó 21-én tartott teljes ülésen: Mélyen tisztelt teljes Ülés! A kereskedelmi és iparkamarához a következő levél érkezett az elnök ur Önagyméltóságától:

"Azon óhajtól vezéreltetve, hogy egyfelől a hazai közgazdasági irodalmat fejlesszem, másfelől a kamarát a hazai közgazdasági szakirodalommal bensőségesebben kapcsolatba hozsam, ötven éves munkajubileumom alkalmából százezer korona névértékű alapítványt teszek a kamaránál, amely összegnek megfelelően százszor korona névértékű hat százalékos hadi kölcsönkötvényt mellékelek. Kérem a t. Kamarát, hogy fogadja ezen alapítványomat szívesen és méltóztassék annak kamatjait fentjelzett célra felhasználni."

II.

Az alapítvány címe: "Lánczy Léo közgazdasági irodalmi alapítvány."

III.

Az alapítvány célja: oly önálló közgazdasági műveknek jutalmazása, amelyek a magyar közgazdaságnak valamely életbe vágó kérdését azon az alapon tárgyalják, hogy az elméleti és gyakorlati vonatkozások egyaránt figyelemben részesüljenek. Egyoldaluan elméleti vagy kizárólag gyakorlati ismereteket tárgyaló művek /kompendiumok, feldolgozások, fordítások/ a pályadíjra igényt nem tarthatnak.

IV.

Az alapítvány állaga: Egyszázezer korona névértékű 6%-os magyar hadikölcsönkötvény, amely kötvényekben szelvényivekkel együtt a budapesti kereskedelmi és iparkamara pénztárában helyeztetik el.

Az alapítvány állaga érintetlenül fentartandó és csupán évi kamatjövedelme használandó föl pályanyertes közgazdasági művek jutalmazására.

V.

A "Lánczy Léo közgazdasági irodalmi díj" kiadására jogosított testület: a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara.

VI.

Az irodalmi díjra a pályázat akként hirdetendő minden év január havában, hogy arra kizárólag addig nem publikált művek kéziratban vagy gépen írt példányban pályázhatnak az író nevét tartalmazó lepecsételt jelígs boríték melléklésével és hogy a pályaművek ugyanazon év december 31-ig a budapesti kereskedelmi és iparkamarához benyújtandók.

Ezen nyílt pályázat mellett vagy helyett, mely a feldolgozandó kérdést nem szabja meg, a kamarának joga van formulázott kérdésre pályázatot hirdetni akként, hogy a közgazdasági élet gyakorlati aktualitásainak mérlegelésével napirenden lévő vagy a belátható jövőben napirendre kerülő pályakérdéseket kitűz.

A kamarának joga egyidejűleg nyílt és zárt pályázatokat hirdetni és ez alapon az irodalmi díjat két munka között is megoszthatja.

VII.

A pályadíj a viszonylag legjobb oly műnek /műveknek/ adatik ki, amely irodalmi színvonalon, jó magyarsággal van megírva és tanúsítja azt, hogy a szerző vagy eredeti gyakorlati ismeretek vagy eredeti forrástanulmányok vagy eredeti mély gondolkozás alapján készítette művét.

A pályadíjjal jutalmazott munka a szerző tulajdona marad, aki köteles azonban azt a pályadíj elnyerésétől számítandó 6 hónap alatt legalább 500 példányban kinyomatni és öt nyomtatott példányát a budapesti kereskedelmi és iparkamarának beküldeni.

A jutalmazott és kinyomatandó mű címlapján a "Lánczy Leo közgazdasági irodalmi alapítványi díjjal jutalmazott pályamű" jelzés feltüntetendő.

VIII.

Az esetre, ha a nyilvános pályázat két egymást követő éven át meddő volna akként, hogy a díjak kiadhatók nem volnának, utóbbiak oly nem pályázó, ezen két éves időszakban a magyar közgazdasági irodalomban megjelent munkának illetve munkáknak jutalmazására fordíthatók, amelyek a III. és VII. pontban jelzett feltételeknek megfelelnek.

Ha a díj elhunyt író munkájának adományoztatnék, az az özvegynek és gyermekeinek adatik ki.

Amennyiben a díj a nyilvános pályázat során nem fordítható valamely műnek jutalmazására, az így megmaradó kamatösszeg a tőkéhez

csatolandó állami kötvények vásárlása által mindaddig, míg a tőkeösszeg a 200,000 koronát el nem éri. Ha a tőkeösszeg a 200,000 koronát elérte és ismét oly esetek állanak elő, hogy a díj ki nem adható, az évenként ki nem adott összegek a kamara tisztviselőinek segélyalapjához csatoltatnak.

A következő évben azonban újra nyilvános pályázat hirdetendő.

IX.

A pályázat eldöntésére évenként három tagból álló bíráló bizottság küldetik ki; a bizottságba egy tagot a kamara elnöksége nevez ki, egy tag kiküldésére a Magyar Tudományos Akadémia felkérendő, a harmadik bíráló tag kinevezése az alapítót illeti meg. Az alapító elhunyt után a harmadik tag kinevezése a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank elnökségére száll.

A bíráló bizottság a beérkezett pályaműveket áttanulmányozza, mire azötöbbséggel tagjai közül előadót választ, aki a bizottság véleményét kifejti és alaposan megokolja. A bíráló bizottság az előadói jelentés alapján javaslatot tesz arról, hogy a pályadíj kiadassék-e s ha igen, mely munkának illetve megosztva mely két munkának.

A bíráló bizottság javaslata kinyomtatva mindenkor a kamarának április havában vagy május havában tartandó teljes ülése elé terjesztendő és ez határoz a pályadíj kiadásáról.

A bíráló bizottság tiszteletdíja 800 koronában állapittatik meg; ezen összeg egyik fele azaz 400 korona az előadót, másik fele két egyenlő részben a bizottság másik két tagját illeti meg. Ez összeg az alapítvány kamataiból fedeztetik.

X.

"Lánczy Leo közgazdasági irodalmi díj" mindenkor az alapító születésének évfordulóján május 10-én adatik át a pályanyertes szerzőknek megfelelő ünnepély keretében. A díjjal együtt adatik ki a Lánczy-érem is, amelyet a kamara az alapító elnökségének huszadik évfordulója alkalmából készítettett.

XI.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara ezen alapítvány kamatainak az ezen alapító levélben megjelölt célra leendő fordítása tekintet-

18
1919
Tárgyalom

tében a vagyoni felelősséget elvállalja.

XII.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara a kormányt megillető felügyeleti jognak gyakorolhatása végett az alapítvány jövedelmeinek mi-
kénti felhasználására vonatkozó számadását a magy.kir.kereskedelemügyi
minisztériumhoz minden év végével fogja fölterjeszteni.

XIII.

Peres és perenkívüli jogügyekben az alapítványt a budapesti
kereskedelmi és iparkamara elnöksége képviseli.

XIV.

Ezen alapító levél négy eredeti példányban állítottatott ki és
a kereskedelemügyi m.kir.miniszter ur által történt jóváhagyás után lép
hatályba. Az alapító levél egy példánya a m.kir.kereskedelemügyi minisz-
teriumnak, egy példánya a közalapítványi kir. ügyigazgatóságnak, egy pél-
dánya a Magyar Tudományos Akadémiának és egy példánya a Budapesti keres-
kedelmi és iparkamarának adatik ki megőrzés végett.

Kelt Budapesten, 1919. június hó 8.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara:

Dr.Krejesi s.k.
titkár.

Heinrich Ferencz s.k.
alelnök.

Vágyó József s.k.
ügyvezető titkár.

Előttünk mint tanúk előtt:

Dr.Fischer Imre s.k.

Dr. Gerde Oszkár s.k.

Kereskedelemügyi m.kir.Minister

74306/1918.

24.

Jóváhagyom azzal, hogy a kamara az alapítványi va-
gyonnak sértetlen fentartásáért is anyagilag felelős.

Budapest, 1919.évi szeptember hó 25-én.

Szterényi s.k.

21
1919

Harron tisztelt miniszter úr!

Hivatalozással hivatali elődének $\frac{123.923 \text{ Ft}}{1916}$ 12. a.

1916. szeptember 29-én kelt rendelkezése, mely tisztelgettel kérem, meglőztesse a Keleti Bizottság részére megajánlott segélynek az 1918/1919 költségvetési év II. felére eredő részletét (5000.-k) ~~sz~~ hiatalvándózatul.

Fogadja miniszter úr kitüntető tisztelgetem és jelentését.

Budapest, 1919. január 9.

Miniszter
I. 10.

W. Nagy

előző

— (—) +

A vallás- és közoktatásiügyi miniszter ^{János}

Budapest

21

1919

22

1919

Herrn Liszkelt Miniszter úr!

Hivatkozással harrmáltóságodnak
8969/III. 1916. sz. a. 1916. január hó 25-én kelt
átiratára szerencsém van tisztelettel írni, hogy a
Hadlőrésneti Bizottságnak az 1918/19 költségvetési
év II. felére eredékes részét (4500 k) kiutalvadász =
tatni és a zórott módon pénztárvonni, a Magyar
Földhitel = Tulézetnek (Budapest, v. Békavár = u. f.)
megküldeini méltózhassék.

Fogadjá Miniszter úr kitünő tiszteletem
szijelendését.

Bp. 1919. január 9

Márton

E. I. 10.

W. I. 10.

Graf Festetics Sándor

Hadügyminiszter úrnak

Budapest

22

1919

23
1919

Miattam, a szerkesztés miatt
A szerkesztés miatt. 999. T. S. 1. V. 1. 1. 1.

Közvetlenül Közzétartásiügyi Minisztérium!

21.355/1918 sz. a. a ll. Tud. Akadémiához intézett

b. átiratára szeretném van bizalommal értekezni,
hogy a ll. Tud. Akadémia ez átiratot ^(közvetlenül) tudomásul veszi.
A Zirci = könyvtár átköltésére éppen olyan módon
történt, a hogy azt a horvát közvetlenül kormány
kivánsa. A Zirci = kiállításra Akadémia palotájá-
nak II. emeleti egyik termében ^{ma} ~~van~~ ^{itt} elrendeztetett
vannak, de a jelenlegi körülmények és nehézség miatt
mindaddig nem lehetett megmutatni. A költségekért
kiállítás tárgyak ugyanolyan módon bevezettek el,
a mint azt a horvát kormány átirata kivánsa, t. i.
a Zágrabi Egyetemi Könyvtár, mint tulajdonos, mindenkit
pontosan jelöve van, sőt már a kiállításra vonatkozó
szimfonizáció is elészült s az a kiállítás tárgyak
tulajdonosait ez is ~~is~~ a legnagyobb pontossággal és
hűséggel tünteti föl. A visszaváltás ugyanazon módon
fog történni, mint az előzőt, t. i. Ferenczi Zoltán
akadémiai rendes tag, az Egyetemi Könyvtár igazgatója,
~~és~~ ^{és} ~~valamint~~ ^{és} ~~Flóran~~ ^{és} ~~Bálint~~ ^{és} ~~akadémiai~~ ^{és} ~~levelező~~ ^{és} ~~tag~~
fogja viszárvinni és hivatalos jelezőkönyv mellett,
mely három példányban fog kiállítatni, átadni.
A kiállítás megmutatásáról a Zágrabi Egyetemi Könyvtár
kegyelmséggel az Akadémia idejében értekezni s nagyon
örülne, ha kiállításunkat a Könyvtár igazgatója ^{meg} ~~jele~~ =
sével megfizetné. Tisztelettel

elöl

a közvetlenül Minisztériumnak
Zágráb.

23

1919

MAGYAR KIRÁLYI FÖLDTANI INTÉZET
INSTITUT GÉOLOGIQUE DU ROYAUME
HONGROIS
BUDAPEST, VII., SIEFÁNIA-ÚT 14.

1919 jan 2

Nagyméltóságú M. T. S.
Elnök Úr!

Flóra honnétel veszem
nagybecsi útiratot, melyen szem közt
kegyeskedett, hogy a M. T. S. Madármis
méltóságos M. T. S. V. Ligajának
közvetítésével annak támogatásához
teljes szívvel hozzájárul. Az Akadé-
mia ezen nagyjelentőségű ügyét
honatid a Ligának intem beérkezéskor
holnap fogom bejelenteni.
Köszönettel nagy méltósággal köszi
színtelentem közfoglalt és legyelt
közvetítését az új értendő állomány

Ligaján nevezé
Ligaján

24th. 1919. January

24
1918

A szent Benedek-rend pannonhalmi konventje szomorú, de Isten szent akaratában megnyugvó szívvel jelenti, hogy

Sörös Pongrác Pált

a pannonhalmi főiskola tanárát, a központi könyvtár és rendi levéltár őrét, a M. Tud. Akadémia levelező, a Szent István-Akadémia rendes, a Komáromi Jókai Közmívelődési és Múzeum-Egyesület tiszteletbeli, a Magyar Heraldikai és Genealógiai és a Magyar Történelmi Társulat igazgató-választmányi tagját

folyó hó 5-én, rövid szenvedés után magához szólította az Ur. Lelki üdvösségeért folyó hó 8-án reggel 1/29 órakor a győri szt. Benedek-rendi templomban mutatjuk be a szentmise-áldozatot, temetése pedig ugyanazon nap 10 órakor lesz a győri új temető halottas házából.

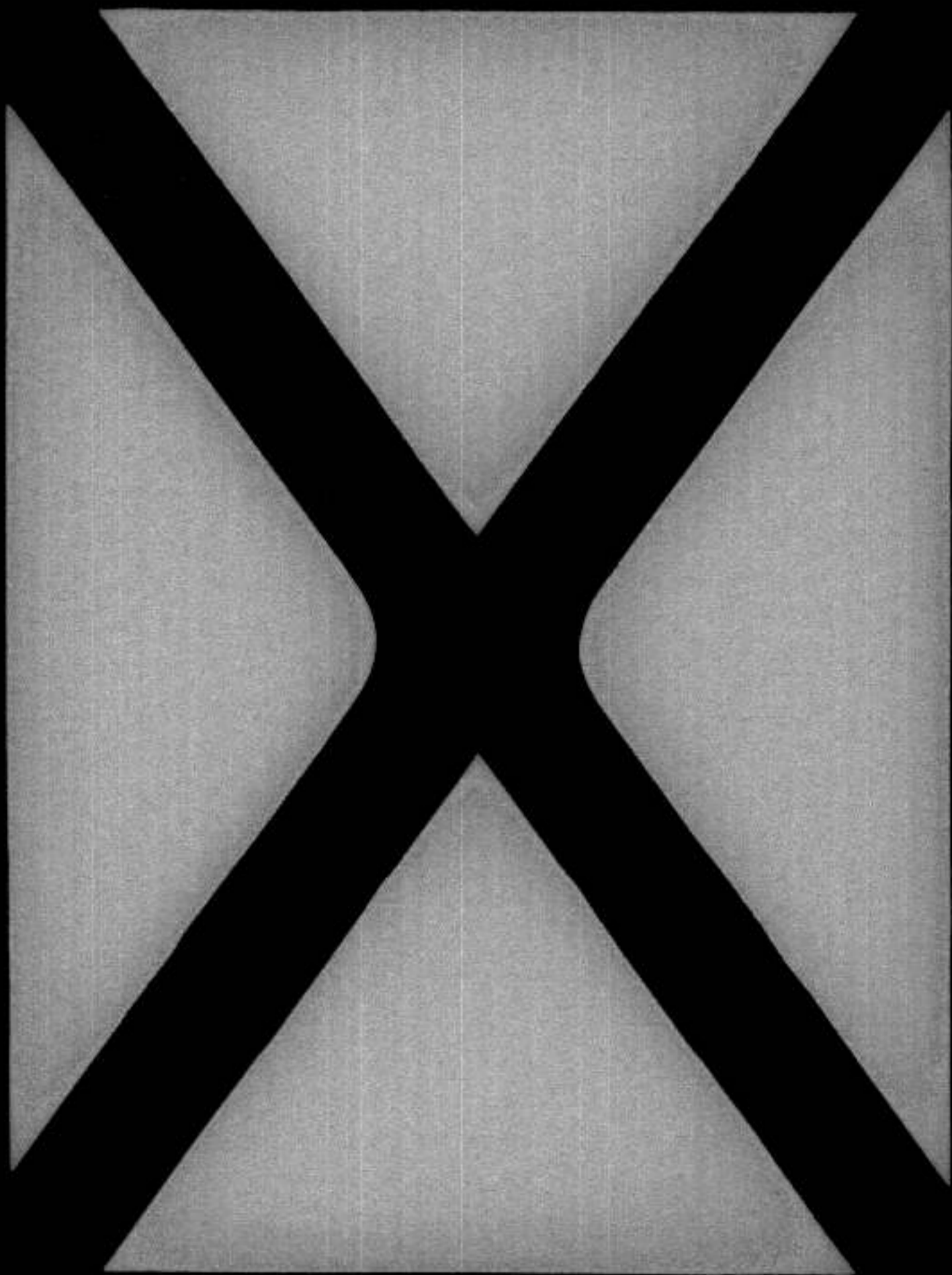
A megboldogult 1873. aug. 24-én született Komáromban, a rendbe lépett 1890. aug. 1., ünnepies fogadalmat tett 1895. jún. 29., pappá szenteltetett 1896. jún. 28.

Az Ur adjon neki nyugalmat és üdvösséget!

Győr, 1919. január hó 6-án.

25

1919

Morgan Lind. Alastair

Budapest

Ennen istun myy draattom kei ar by cramplicium
suinui miivometa. Ennapi loput unout nich
caleritami hayy puicthuneh ar embomien
jauvicit. Alcomu letat a miltorayes ja
tal hoo nunt, ei ar eyses tuismaingon draat-
miat, annemilom ordumamuh talalnah
na, regitromen rajtom mltayjivnoli muot
bonasota roh ar ellomien ar hoids a ju
phorom, Ei minidol arit muot on sooridetes
embo vappali, ei muot solyarnid ar em-
borien jauvicit. En istun hayy nukum muu
roh thormamot rothom ar embomien muot
meh nappom roh eitthar ei thormamot
thormis omi jolenteyis thormis sijott
koleridit miivomien solyarnom. Ei ar sij
cramplicium eyle a kelyhulet thormis ma-
thomno sijott esmitthet kelyhulet 50
pladobu jay kelyhuli. Thormamot arit
miivom mot ar hayy ar embomien
moutom. Ei muot otte thormis kelyhuli
ar eitthom. Thormamot kei thormamot
kolatit muot en nem birak sel muom
embo arit muot nappom vappali muot
vint arit muot vappali. Hayy
exhailijeh kei hayy chathom a mi-
vome hayy volamitjon sijot ho hayy
thormis hayy vappali hayy muot.

Thormamot muot
moutom arit thormamot.
Thormamot muot.

26. 1919. januar 10.

26

1919

MEGJELENT
AZ
UJ EVANGELIUM

AZ EMBERISÉG EGYETEMES VALLÁSÁNAK
EVANGELIUMA. SZOCIALIS BÖLCSELETI MŰ.

A világegyetemről, a földgömről és az
emberiségről, az emberiség tökéletesé-
dése és jövődő boldogsága érdekében

IRTA:

SEPRÉNYI LAJOS.

Szózat az emberiséghez!

Emberrársaim! Testvéreim! Ime egy könyvet adok
a kezetekbe, amelyből megtanulhattok emberekhez
méltóan élni. A szerző.

Emberrársaim!
Testvéreim!

Tanuljatok és
gondolkozzatok.
A szerző.

Kapható minden
könyvkereskedés
ben és a szerzőnél
Nagyvárad, Szent
János-u. 13. sz. a.

Ára 2 korona.
Minden jog fen-
tartva.

Első kiadás 1,000.000 példány.

Béres Károly, Nagyvárad.

THE BIBLE
IN
EVANGELIUM

Ad $\frac{26}{1919}$.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, illegible text at the bottom of the page.]

Budapest, 1919. évi január hó 10-ikén

A

Magyar tudományos Akadémia
nagytekintetű elnökségének
Budapest
V. Akadémia utca 2.

A Corpus Nummorum Hungariae III-ik kötetének előmunkálataira már több éven át évi 600 koronát utalványoz ki a Nagytekintetű Elnökség társulatunk kezeihez, - melyet ezen mű éremrajzainak elkészítésére fordítunk. - Az elkészült rajzokat a társulat saját költségén készült kliséekkel jelenteti meg a Numizmatikai Közlönyben, Dr Harsányi Pál nemzeti muzeumi őr ur leírása mellett. - Ilyenmódon fokozatosan gyűl össze ezen monumentális műnek óriási anyaga s addig is, amíg az egész anyag összegül, a szakkörök azt a közlöny révén használhatják. - Természetesen nem számíthatunk arra, hogy ezen előkészítő munkálatok csakhamar befejezhetőek lesznek s még több esztendő fog elmulni, míg az anyaggyűjtést befejezhetjük. -

Mindezeknél fogva mély tisztelettel kérjük, hogy miként eddig, úgy tovább is megfelelő összeget méltóztassék ezen munkálatokra kezünkhez, - természetesen elszámolási kötelezettség mellett, - kiutalványozni. - Bátrak vagyunk azonban rámutatni arra, hogy a mai nehéz anyagi viszonyok között az érmek rajzai is tekintélyes áremelkedéssel járnak s így az eddig kiutalt évi 600 korona fejében közelítőleg sem tudjuk a művet annyival elbbre vinni, mint a béke idejében. - Mély tisztelettel azt kell tehát kérnünk, hogy a tudományos célra való tekintettel az eddig kiutalt összeget meghaladó

Érk. 1919. január 11.

összeget méltóztaték a folyó évre kiutalványozni. - A kiutalványozandó összeg Dr. Zimmermann János ügyvéd, társulatunk titkára kezéhez lenne kifizetendő. - / lakása: IV. Váci utca 78-80. /

Mély tisztelettel

a MAGYAR NUMIZMATIKAI TÁRSULAT

névén:
Helyettes elnök
Zimmermann János titkár,

A Magyar Numizmatikai Társulat f. évi január hó 10-én arra kérte a M. Tud. Akadémia Elnökségét, hogy a Corpus Nummarum III. kötetének előkészítő munkálataira az eddig utalványozott (évi 600 korona) segélyt tovább is - lehetőleg az eddiginél nagyobb összegben rendelkezésre bocsátani sziveskedjék.

Az Archaeológiai Bizottság, melyet az Akadémia II. osztálya véleményadásra felhívott, méltányolja a Corpus kiadásának nagy jelentőségét és látva a numizmatikai körökben eddig megjelent 10 kötetemint az eredményekkel, a melyeknek elkészítésére fordították éppen a segélyt, a legmelegebben ajánlja a Numizmatikai Társulat kérését. De ha az Akadémia pénzügyi viszonyai a segély fölcserélését nem engednék meg, úgy legalább annak a segélynek a megadását javasolja, a melyet a Numizmatikai Társulat már több éven át élvezett.

A M. Tud. Akadémia Archaeológiai Bizottságának 1919 febr. 21-én tartott üléséből.

Dr. Kuvcsinszky Miklós
bizottsági elnök.

27

1919

A II. osztály 1919. márcs. 10-iki xánt üléséből az Archaeológiai Bizottság véleményét mely pártolással terjesztette elő.

Jelöltő
osztálytitkár

Véleményes jelentésselre vonatkozó a II. osztálynak.

1919. január 20.

Helyettes
főtitkár

Írives véleményadásra megkérve az Archaeológiai Bizottság.

A II. osztály 1919. jan. 21. xánt üléséből.

Jelöltő
osztálytitkár

19-1919. évi.

A Magyar Tudományos Akadémia Titkári Hivatalának

BUDAPEST,
1919. évi.

Az új év első napjain megemlékezvén a Titkári Hivatalunk
abbeli nemeselelkű áldozatkészségéről, hogy az Akadémiai Értesítőt
az elmúlt egész esztendőn át díjtalanul mellőztette megvil-
lani, humánus intézetünk és személy néma köszönetét fejezi ki
a nemes érzésről tanuszkodó cselekedeteért nemcsak hivatali
kötelességéből folyólag, hanem őszinte hálájának is
szertartva, legmélyebb köszönetet fejezem ki.

E kiválóan szerkesztett havi folyóirat rendkívül értékes
tartalmával és magas színvonalú tudományos tartalmú cikkeivel
- amelyekből sokszor becses és a szerencsétlen sietésűk növel-
lése tanítással körül hasznosul értékesíthető tanulmányt volt al-
kalyank meríteni, valóban nagy ezreléket tesz intézetünknek s
bekölttetve is könyvtárunk legértékesebb művei közé tartozik.

Áldásos munkájukat legnagyobb mértékben könyvtárunkból
kellően fenntartani, sajnos anyagi okokból az Akadémiai
Értesítőre még ezidő szerint elő nem tehető, ezért is a szer-
szerencsétlen munkájuk névében és érdeklődésükben a
Titkári Hivatalt, hogy ne méltóztassék intézetünk az érdekes
news-lettérrel megfeszítéstől megfosztani a kérem-könyv, hogy
az Akadémiai Értesítő intézetünknek az 1919. évi évi évi díjtalanul
díjtalanul mellőzni méltóztassék.

Jó Mindenképp - ki szeretem hogy jutalmatlanul, mi
szeretettel állnak - is meg fogja üldani nemcsak áldozatkészségével
és sokszorosan visszafizetendő a sikertől kért hozott és hozandó
áldozatot.

Hálás köszönetet tartva a tiszteltetés, kérem, és
valamint humánus intézetünk további nemeselelkűsége és

Évk. 1919. Jan. II.

Magyar Királyság, Budapest, 1919. január 28-án.

Magyar Királyság

Alföldi

28

1919

Budapesti Közlöny 1918. decz. 31.

a magyar miniszteriumnak 1918. évi 6700/M. E. sz. rendelete a közszolgálati alkalmazottak újabb hátrányos részéről való 1917. évi XV. tör. hatályának meghosszabbítása, drágasági részly engedélyezése, családi pótlék felvétele tekintetében.

Havi 300 k (1919. január - március)

Heinrich Gyula	900.-k
Szily Kálmán	900.-k
Hellebrant Árpád	900.-k
Jónás Károly	900.-k
Trócsányi Zoltán	900.-k
Mészöly Gedeon	900.-k
Munkácsillikály	900.-k
Zemplén Erzsébet	900.-k
Kottmann Kálmán	900.-k
	<hr/>
	8100.-k

Szolgák (1919. január - március)

Király István	900.-k
Tórák János	900.-k
Cseri József	900.-k
Hegegyi József	900.-k
Pados István	900.-k
Gulyás István	900.-k
	<hr/>
	5400.-k
	900
	<hr/>
	6300

	8100.-k	
	+ 5400.-"	
	<hr/>	
Díjazás	13.500.-k	8100
	<hr/>	6300
		<hr/>
		14400

áttekintés
Hegegyi

29

1919

900

1919

A közszolgálati alkalmazottak családi pótléka -
 kára vonatkozó 0700/M. E. sz. rendelet szerint a
 tisztviselők családi pótléka - kiterjedtve a törvényt
 feléreire is - 1919. január 1. - től évi 800 k. Ennek értelmében
 tisztviselők (à 800k feleség és gyermekek után):

Szily Kálmán (felesége)	800.- k
Jónás Károly (2 gyermek)	1600.- "
Trudári Zoltán (1 ")	800.- "
Mészöly Gedeon (2 " + feleség)	2400.- "
Munkácsi Mihály (1 " + feleség)	1600.- "
Kottaus Nándor (1 " + feleség)	1600.- "
	<hr/>
	8800.- k

1918-ban 8800.- k
 1917-ben 2800.- k
 Többel: 6000.- k

Szolgák családi pótléka (feleség és gyermekek után) à 400.- k

	Cseri József (3 gyermek + feleség)	1600.- k
	Kezdui József (1 " + ")	800.- "
Összesen + 8800.- k	Csima János (2 " + ")	1200.- "
4400.- k	Király István (")	400.- "
<hr/>	Pados István (")	400.- "
13.200.- k		
	<hr/>	
	Összesen	4400.- k

1918-ban 4.400.- k
 1917-ben 1.400.- k
 3.000.- k

A családi pótlék nettó részletében fizetendő ki!

29

1919

a

Magyar Földhitel = Fülézet

P. Pénzügyi Szakhatóság

Szerencsém van tisztelettel értesíteni, hogy a
 Közzolgálati alkalmazottak családi pótlékára vonatkozó
 6700/M. E. számú rendelet ~~1918~~ szerint a tisztviselők
 családi pótléka - tekintettel a törvényes felére is, - 1919. január
 1-től évi 800 K. Ennek értelmében ^(a tisztviselői részre) az eddig megrendelésre
 utalványozott ~~évi 400 K~~ ~~évi~~ családi pótlék 1919. január 1-től
 a következő lesz:

Szilgy Kálmán (1)	800. - K	
János Károly (2)	1600. - "	
Procsári Zoltán (1)	800. - "	8800 - K
Mészáros József (3)	2400. - "	
Mundácsi Mihály (2)	1600. - "	1917-ben 2000K
Kottai Nándor (2)	1600. - "	

~~A fentiek családi pótléka:~~

Cseri József (4)	1600. - K	
Fegyvermester József (2)	800. - "	
Csima János (3)	1200. - "	
Király István (1)	400. - "	
Rados István (1)	400. - "	

4400 K
 1917-ben 1100K

Frokan János (1) 400.

A fenti nevezetteknek a családi pótlék jan. 1-től kezdve
 a megrendelés részleteiben fizetendő is.

Bp. 1919. január 8.

Kiv. Tisztelettel

Jótitkár

3

2

29

1919

12

L

Magyarország Területi Épségének Védelmi Ligája, Bpest, Lónyay-u. 4/c. II.

Telefon József 61-74.

Budapest, 1919. január 10.

1157/1919. sz.

A

Magyar Tudományos Akadémia

nagyméltóságu Elnökének,

B u d a p e s t .

977/1918. számú b. átiratukat nagy örömmel vettük, mert teljes tudatában vagyunk a Magyar Tudományos Akadémia súlyának és annak az erkölcsi erőnek, melylyel Ligánk e csatlakozás folytán növekedett.

Mély tisztelettel kérjük a nagyméltóságu Elnök Urat és a Magyar Tudományos Akadémia minden egyes tagját, hogy nehéz és felelősségteljes munkánkban nagy tudásukkal, hazafiasságukkal és bölcsességükkel Ligánkat állandóan támogatni s az összeköttetést velünk fenntartani kegyeskedjenek.-

Kiváló tisztelettel

MAGYARORSZAG TERÜLETI ÉPSÉGÉNEK VÉDELMI LIGÁJA

IX., Lónyay-utca 4/c. — Telefon József 61-74.

Lóczy Lajos

Magyar Ligák
főtitkár.

21

Érk. 1919. jan. 13.

Megjegyzés: Tisztelt Államtitársak, Kérem, hogy a...

Budapest, 1919. január 13.

30
1919

977/1918. sz. rendelet alapján a...

...adatok alapján a...

...adatok alapján a...

...adatok alapján a...

...adatok alapján a...

...adatok alapján a...

...adatok alapján a...

...adatok alapján a...

...adatok alapján a...

...adatok alapján a...

...adatok alapján a...

...adatok alapján a...

...adatok alapján a...

...adatok alapján a...

...adatok alapján a...

...adatok alapján a...

...adatok alapján a...

...adatok alapján a...

...adatok alapján a...

...adatok alapján a...

...adatok alapján a...

...adatok alapján a...

Hz

SZ. MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

BUDAPEST, V. BÁLVÁNY-U. 7.

CHEQUE- ÉS CLEARINGSZÁMLA A M. KIR. POSTATAKARÉK-
PÉNZTÁRNÁL: 16117. SZÁM
GIRÓSZÁMLA AZ OSZTRÁK-MAGYAR BANKNÁL.

Budapest, 1919. január 8.

A

Magyar tudományos Akadémiának

Budapest.

Van szerencsénk értesíteni, hogy a korábbi előjegyzésünk alapján a
t. Akadémia terhére a Stephaneum agok menhelyének, Ujpestre, Horn Antal ur
nyugdija fejében megküldött

K 84.- " nemfogadta el " jelzéssel hozzánk visszaérkezett, mely ösz-
szeget a t. Akadémia folyószámadása javára könyveztük.-

Teljes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

Évk. 1919. január 13.

31

1919

2. szám.
1919.

Nagyméltóságú Elnök Ur !

Kegyelmes Urunk !

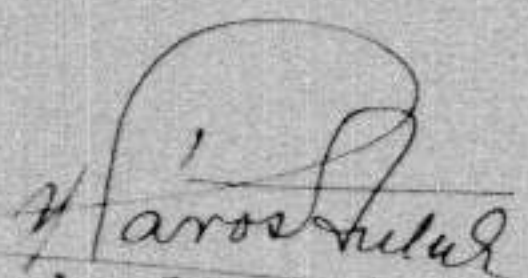
Tisztelettel jelentjük, hogy a Wodiáner-alap két ösztöndíjának odaitélésére alakult akadémiai bizottságban a Magyarországi Tanítóegyesületek Országos Szövetségét ez idén Rákos István, fővárosi szakfelügyelő-igazgató, a Szövetség ügyvezető alelnöke és Háda József, a Szövetség hivatalos lapjának szerkesztője, fogja képviselni.

Együttal tisztelettel jelezzük azt is, hogy ez ügynek eddigi tanító-előadója, Moussong Géza, a Szövetség lemondott elnöke, a vonatkozó iratokat már átadta az alulírott ügyvezetőnek, aki Nagyméltóságodtól várja az előadói tiszttel való megbízatást.

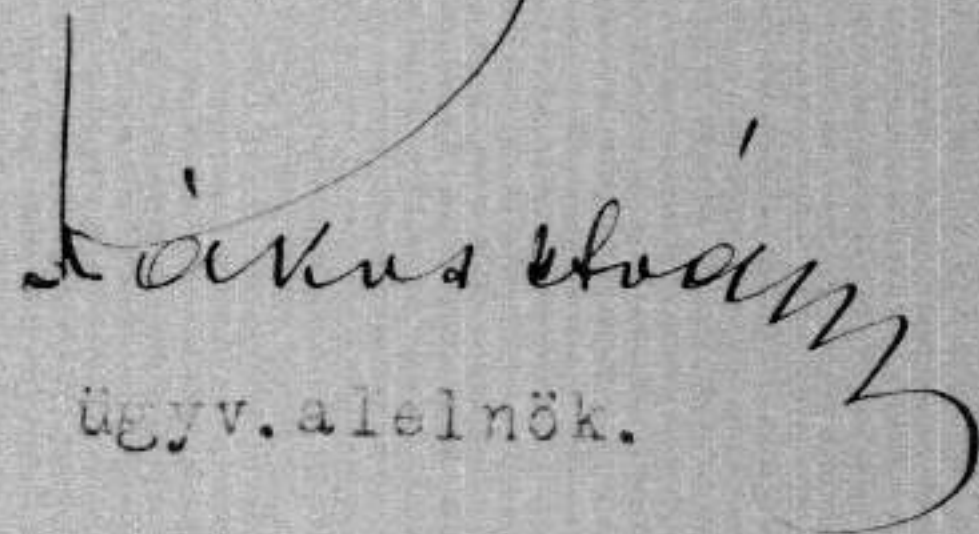
Nagyméltóságú Elnök Urnak, Kegyelmes Urunknak
a Magyarországi Tanítóegyesületek Országos Szövetsége nevében

Budapest, 1919. január 7-én.

mély tisztelettel :

h. főtitkár.

ügyv. alelnök.

Érk. 1919. jan. 13.

33

1919

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

BUDAPEST, V. BÁLVÁNY-U. 7.

P.

SZ.

CHEQUE- ÉS CLEARINGSZÁMLA A M. KIR. POSTATAKARÉK-
PÉNZTÁRNÁL: 16117. SZÁM.
GIRÓSZÁMLA AZ OSZTRÁK-MAGYAR BANKNÁL.

Budapest, 1919. január hó 7.

P.

A Magyar Tudományos Akadémiának

Budapest.

Van szerencsénk értesíteni, hogy Károlyi György papirkereskedő urtól
mai napon postatakarékpénztár útján

K. 536.60 f érkezett hozzánk, mely összeget a t. Akadémia folyószáma-
dása javára könyveztük.

Teljes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Ék. 1919. jánua 13

35
1919

34

1919

Terveist Toivomus!

Kun 1918 aprillii kavaan nett kerrallit, kogg
 halmitaan olett dera fiad emikere alapitvanyt,
 ohahtaa hemi, mak mont jleutlittem, se ar Gargati
 Tanaaunak, mely tejes merkkem miltamylva maqjellku
 is nemes elhoatunassodet, nio seun velt abtan a hely-
 zittem, kogg ohahtasodusek megfellehessen. It kerrallit
 alapitvany vopunio kistan eoptemi alapitvany, melynek
 kintereide ar khaadunna vemu fylmat se is melynek
 a tudomanyynyal seunni kappellata. It Gargati
 Tanaas maqj kottovettel seunni, ha alapitvanyssat
 akademiisi alapitvanyja (salan a Tanaas-dij no dvara)
 atalakitanaid, niva a khaadunni is forsonyi eoptemeh kites
 jovoje is ontovallistul.

Seunen sidovall

maute hived

Budapest, 1919 jan. 13.

Kargagos

Telusaiz

Gyula

las. has. unak

Fotikhar

Pörsny

34

1919.

Az Országos Hadigondozó Hivatal
Szociális és Munkaközvetítő irodája

POZSONY

Ferdinánd bolgár király-utca 5. Telefon 13—75

M. k. *419* nyt. sz.

Pozsony, 191 *8. 11. 20-án* *Magy. Tüd. Akadémia* *Budapest*

Hivatkozással *az 11/19-én tett bejelentésére*
az Önöknél betöltésre váró *irodasszolgái* állásra,
bemutatkozás céljából tisztelettel küldjük *Missáros Gyula*
19 vad gyal. ezr.-beli rokkantat.

Sziveskedjék a nevezett rokkanttal a feltételeket megbeszélni, a bemutatkozás után minket értesíteni, hogy alkalmazzák-e?

Kiváló tisztelettel

a munkaközvetítő vezetője

1
ark. 1919. Jan. 14.

36

1919

Hága, Emma Straat 26.
1919 Január 6-án

Mélyen tisztelt Elnök Ur!

A magyar tudományos akademiának a
művelt világ összes akademiáihoz intézett felhi-
vását csak ma volt alkalmam olvashatni.
Mivel itteni tudományos körökben ez iránt ér-
deklődnek s már is többen kérdésközlé-
nekem, ezért szíveségem volna a felhívás an-
gol, francia és német szövegére. Nagyon kér-
ném mélyen tisztelt Elnök urat meggyeskedne
nekem az említett fordításokból néhány pél-
dányt azonnal express levélben megküldeni
és valamint szinte mindegyikből még vagy
10-15 példányt.

Azról bizonyára méltóztatik tudomás-

sal hívni, hogy a nyugoti hatalmakkal való kapcsolat megalkothatása és így nemcsak a veszélyből való kivérthetése céljából Hagában levő központtal megalkult a külföldön élő „Magyarok Világszövetsége”, - mely a magyar érdekek propagandája és területi integritásunk fontartása céljából sajtóirodát szervezett s ennek vezetésével én lettem megbízva.

Mivel a magyar tud. akadémia szakszabának irányadó körökben való megismertetése a Nemzet érdeke: bízton számíthatok rá hogy Elnök ur kérelmemet a lehető leg sürgetőbben teljesíteni képes lesz.

kiváló tisztelttel:

Benedek Lammers Székely

a Magyar Sajtóiroda vezetője.

Ésk. 1919. jannet 15.

37

1919

Heim

Ésk. 1919. jannet 15.
Ésk. 1919. jannet 15.
Ésk. 1919. jannet 15.
Ésk. 1919. jannet 15.

Ésk. 1919. jannet 15.

MAGYAR KÖNYVKERESKEDŐK EGYLETE.

Budapest, 1919. január 11.

A Magyar Tudományos Akadémia Tekintetes főtitkári hivatalának

B u d a p e s t e n .

A m. tud. akadémia az alulírott egyesület által kiadott,
Petrik Géza által szerkesztett

1901-1910 évi Magyar könyvészet

kiadási költségeihez 5000 korona segélyt volt kegyes engedélyezni.

Ennek ötödik 1000 koronás részlete 1918. december 31-én lett volna kiutalandó. Mivel azonban ez a kiutalás a mai napig nem történt meg, bátorkodunk a kiutalást ezennel kérelmezni.

Kiváló tisztelettel

MAGYAR KÖNYVKERESKEDŐK EGYLETE

Kelemen Gyula
elnök

Ésk. 1919. Január 15.

38

1919

1919. Január 15.

A Magyar Tudományos Akadémia Történelmi Bizottságának
Elnöke
A. M. ...
Köszönetnyilvánítás
1901-1910 évi Magyar Kongresszus
Kiváló közreműködésért
1919. Január 15.

Kiváló közreműködésért

S Z I V E S T U D O M Á S U L I

Az alábbi határozatot a bizottság a kérdés alapos és szak-szerű fejtegetése után hozta, megállapítván, hogy az esperantisták, ellentétben egyes híresztelésekkel, nem zárták el nyelvüket a fejlődés elől, de azt — hogy nemzetközi hatalya legyen — csak az összesek által elismert ESPERANTO AKADEMIA vagy majd egy az egész világon megfelelő autoritással rendelkező nemzetközi fórum irányíthatja.

„A NEMZETKÖZI NYELVET TERJESZTŐ BIZOTTSÁG miután

1. a bizottság főcélja a nemzetközi nyelv azonnali praktikus felhasználása — főleg Magyarország érdekeinek és kulturájának külföldi ismertetése —, nem pedig teoretikus viták eldöntése, tehát elsőrendű érdeke, hogy a nemzetközi nyelv elterjedt és felhasználható legyen,

2. már praktikusán mindenütt elterjedt, hivatalosan számos helyen elismert és számos szakértői vélemény szerint minden téren gyakorlatilag bevált és az összes nyelvtervezetek között legtökéletesebbnek bizonyult az eredeti dr. Zamenhof-féle ESPERANTO,

mai ülésén elhatározta, hogy az ügy érdekében egyedül az ESPERANTO nyelv terjesztését és használatát tartja célirányosnak és felhívja csatlakozásramindazokat, akik egykönnyen és gyorsan megtanulható segédnyelv által elő akarják mozdítani az új Magyarország és a népek szövetségének a felépítését.

Budapest, 1918. december 9.

A NEMZETKÖZI NYELVET TERJESZTŐ BIZOTTSÁG.

A BIZOTTSÁG TAGJAI:

Balassa József dr.	Gothárd Zsigmond dr.
Karinthy Frigyes	Kosztolányi Dezső
Lázár Miklós	Rácz Béla dr.
Schöpflin Aladár	Simonyi Zsigmond dr.
Szántó Menyhért	Székács Antal

Zilahy Dezső, stb.

Igaz tisztelettel

A NEMZETKÖZI NYELVET TERJESZTŐ BIZOTTSÁG

Dr. Rácz Béla
igazgató.

Balkányi Pál
főtítkár.

Érk. 1919. január 15.

39

1919

NEMZETI SZINHÁZ

63. szám.
1919.

Méltóságos HEINRICH GUSZTÁV Urnak
a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának

Budapesten.

Van szerencsém Méltóságoddal közölni, hogy a folyó évi
Teleki-pályázat bírálóbizottságába a Nemzeti Színház részéről kikül-
dendő két tag egyikének Gyenes Lászlót, másikának Mihályfi Károlyt kér-
tem fel, kik a bírálói tisztséget el is vállalták.

Gyenes László, VIII. Rákóczi ut 29.sz.

Mihályfi Károly, I. Csaba utca 7/c.sz. alatt lakik.

Fogadja Méltóságod őszinte tiszteletem nyilvánítását.

Budapesten, 1919. január 12.

Ambrus Zoltán

a Nemzeti Színház igazgatója

3
2
évk. 1919. január 15.

40

1919

Mélyen tisztelt Főtisztár Úr!

A Magyar Tudományos Akadémia Igazgató - Tanácsának megtisztelő bizalma folytán, illetve 1909. évben (1909. szeptember alatt) hozott határozata alapján, a M. Tud. Akadémiánál 1909. évi öta teljesíték miénraki teendőket, az akkor megállapított évi 800.-korona tiszteletdíjért.

A világháború oklása alatt azt hittem, reméltem, hogy kérés nélkül, magától megjönnémiért most, a közimert nehéz viszonyok kétségérősége alatt, tisztelettel bátorodom folytatni:

Meltoztassék illetékes helyen kérésment előterjeszténi, illetve javaslatot tenni, hogy évi tiszteletdíjaim megfelelően folyarvassék.

Talán nem vagyok szerénytelen, ha egyben arra is kérem Meltoztásodat, hogy az ismert Miniszter Elnöki reudelet értelmében az 1918. évre, a mindemraugi alkalmazottat megillető 600.-korona egyszereit segélyt nekem is kiutalvaanyozni meltoztassék.

Budapest, 1919. január 12. én

Kötöny tisztelettel

Meltoztágos Uram
keisz. szolgája

Vagy Károly
műépítés

Érk. 1919. január 15.

42

1919

Budapest, 1919. január hó 14. n.

—8—

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEMIA TEKINTETES
FŐTITKÁRI HIVATALÁNAK,

B U D A P E S T.

A Magy. Tudományos Akadémia 1915. május hó 9.-én tartott LXXV. közülésén a mély tisztelettel alulirottat és Dr. Szalágyi Kornélt benyújtott tervezetük alapján a Lévay Henrik féle alapítványból a következő mezőgazdasági kérdésre hirdetett pályakérdés „Vizsgáltsák rendszeres kísérletekkel az egyes táplálóanyagoknak és takarmányoknak befolyása a tej minőségére és mennyiségére” kidolgozásával bizott meg. A pályamunka kidolgozására három évi határidő engedélyeztetett és a pályamű benyújtásának napjául 1918. december hó 31.-e tüzetett ki.

Ugy Szalágyi Kornél dr, mint én is csaknem az egész világháboru alatt katonai szolgálatot teljesítettünk, ami lenetlenné tette, hogy a pályamunkán dolgozhassunk. Időközben Szalágyi az állatélettani állomás szolgálatából kilépett és lakhelyét Győrbe tette át, s így nincs többé abban a helyzetben, hogy a tervbe vett kísérletekben közreműködjék. A magam részéről azonban egyedül is teljes odaadással vállalkoznék a kísérletek elvégzésére, ha a tekintetes Akadémia a fennforgó körülményekre való tekintettel a pályamunka kidolgozására szánt határidőt meghosszabbítaná és kegyes lenne

a pályamunka benyújtásának végső napjául 1921 évi december
hó 31.-ét kitűzni.

Mély tisztelettel

Dr. Zaitschek Arthur

fővegyész a m. állatélettani és takar-
mányozási kísérleti állomáson.

évk. 1919. január 15.

43

1919

Lautschek Arthur.

Thiadalik a III. osztályra.

Bp. 1919. január 15.

Fürnisch
Föbiter

Budapest, 191 9 január hó 11 n.

-88-

A

Magyar Tudományos Akadémia tekintetes
Főtitkári Hivatalának,

Budapest.

A Tekintetes Főtitkárságnak 1915 évi május hó 8.-án
kelt nagybecsű értesítése szerint a Magyar Tudományos Aka-
démia alulirottat bizta meg a F o r s t e r J á n o s-
alapból hirdetett: "A hazai élelmiszerek monographiája"
című nyílt pályázat pályamű-tervezetének elkészítésével.
A pályamunka elkészítésének ideje három évben lett meg-
állapítva.

A rendkívül megtisztelő megbízatás átvétele után, a meg-
állapított határidő aránylag rövid voltára való tekintettel,
haladéktalanul hozzáálltam a pályamunka elkészítéséhez.

A rendelkezésemre álló szakirodalom alapján meg lehetett
állapítani, hogy oly rendszeres vizsgálatot, mely a hazai
egyes élelmiszerek kémiai összetételével foglalkozott, ed-
dig igen csekély számban végeztek, úgy hogy ezeket a vizs-
gálatokat magamnak egyedül vagy e célra a Magyar Tudományos
Akadémia engedelmével felszólított munkatársakkal együtt
megfelelő körültekintéssel készített munkaterv szerint kellett
volna végezni.

A vizsgálatokat a hazai tej- és tejtermékek, lisztek,
mézek, málnaszörp vizsgálatával kezdtem meg és ezeket be is
fejeztem; munkába vettem ezenkívül néhány más fejezetet is.
Sajnos azonban, hogy a háborús viszonyokkal járó nehézségek
az anyaggyűjtést már az 1917 év elején annyira megakasztották,
hogy a további fejezetek kidolgozását teljesen abba kellett
hagyni, aminek következménye, hogy munkámat a három évi
határidő leteltekor, legnagyobb sajnálatomra, betervezni
nem tudom.

Mint hogy azonban boldognak érezném magam, ha a hazai tudományok e munka elkészítése által szolgálatot tehetnék, mély tisztelettel kérem a Tekintetes Főtitkári Hivatalt, méltóztassék azon okokat, melyek munkám befejezését megakadályozták, méltányolva, annak elkészítésére további három esztendei határidőt kegyesen engedélyezni.

Teljes tisztelettel:

Jugoslavija
Dr. Weiser István

állatorv. főisk. ny. rk. és egyet. m. tanár

az állatlélettani állomás igazgatója.

Évk. 1919. január 15.

44

1919

Weiser Straß

Kiadásik a III. osztály-
nak.

Budapest, 1919. január 15.

Havasi
Fotó

MEGHIVÓ.

Méltóságos dr. Heinrich Gusztáv

orsz. tanárvizsgáló bizottsági tag úr

A folyó hó *30-án* *Kedd d. e. 9* órakor
az Esterházy-utca 3. *4* számú teremben tartandó szóbeli tanári
alap vizsgálatra megjelenni sziveskedjék.

A vizsgálatra jelentkeztek:

Név:

Szaktárgyak:

Előír. *dr. Radnai Oszkár* *magyar-német*
dr.
előír.

Budapest,

1920. márcs 26.

A budapesti orsz.
középiskolai tanárvizsgáló bizottság elnöksége
VIII., Esterházy-utca 3. szám.

Athen

Belgrad

Berlin

Brüssel

Kopenhagen

Wien

Wien

Amsterdam

Florenz

Göttingen

Haarlem

Habana

Halle

Helsingfors

Kopenhagen

Korea

Leiden

Madrid Scizig, London

Mexico

Moskwa Napoli

Paris

Prag

San Salvador

Roma

San Francisco

Sofia

Torino

Stockholm

Turin

Washington

Venedig

Wien

Zagreb

Francia

Paris: Académie Française

" : " des inscriptions
et belles-lettres

" : Académie des sciences

" : " des beaux-arts

" : " des sciences morales
et politiques

Institut de France.

Madrid: Real Academia de la
Historia

" : Real Academia
Española

" : Real Academia
de Ciencias Exactas Físicas
y Naturales

" : Real Academia de
ciencias morales y políticas

" : Academia Médico =
Quirúrgica Española.

" : Real Academia de me =
dicina de Madrid.

" : Real Academia Madrileña
de jurisprudencia y legisla =
ción.

San Salvador

Academia Salvadoreña.

Mexico: Academia Mexicana

Bucarest: Academia Română

Belgrad: Srpska Kraljevska Akademija

Sophia: Akademie d. Wiss.

Athén: Académie des
Sciences

Zagreb

Bruxelles: Académie royale des sciences etc. de Belgique Bruxelles

" : " " de médecine

Habana (Cuba): Academia de Ciencias Médicas, Físicas etc.

Francia

Lissabon: Academia Real das Sciencias de Lisboa.
Guatemala: Academia Guatemalteca

2) h'emet

Akademie der Wissenschaften	<u>Wien</u>
" " "	<u>Berlin</u>
" " "	<u>München</u>
" " "	<u>Prag (Böhmen)</u>
" " "	<u>Krakau</u>
" " "	

Gesellschaft der Wissenschaften Göttingen

Holländische Maatschappij der Wetenschappen Haarlem

Maatschappij der Neederlandsche Letterkunde Leiden

Leopoldinisch = Carolinische Akademie Halle

Gesellschaft der Wissenschaften Christiania
~~Reichs = Limeskommission~~ Heidelberg

Finska Vetenskaps = Societeten Helsingfors
~~Finska~~

Suomalaisen Kirjallisuuden Seura "

Akademie der Wissenschaften "

Sächsische
Jablanowskische Gesellschaft

der Wissenschaften Leipzig

I.
12.

Svenska Akademien Stockholm

Kongl. Svenska Vetenskaps = Akademien "

" Vitterhets = Historie = och Antikvitets =
Akademien "

Det. Kongl. Danske Videnskabsnes Selskab Kjøbenhavn

Südslavische Akademie der Wissenschaften Zagreb

Ad $\frac{45}{1919}$

Nemst

Gesellschaft der Wissenschaften Christiania

Angol.

- London: Royal Society
New-York: Academy of Sciences
 : " " Medicine
 : American Ethnological Society
Washington: Academy of Sciences
Tokyo: Asiatic Society of Japan
San Francisco: California Academy of Sciences
Boston: American Academy of Arts and Sciences

Itali:

- Società Reale di Napoli Neapel
 Napoli
Roma: Reale Accademia dei Lincei
Florenz: Accademia della Crusca.
Firenze:
Torino: } Reale Accademia delle scienze.
Torino: }
Venezia: } R. Istituto Veneto di Scienze, Lettere
Venezia: } ed arti
Bologna:

45

1919

46
1919.

A II. Oktályról.

Dr. Hűskér Ferenc beadvány az 1919. évi bojár
Magyar Sajtófelügyeleti pályázaton részvétel nyújtása
művel (az eddigi fejlődési adatok figyelve 1942-ig
1090 ig) oly kérelem, hogy az országos sajtófelügyelet (esetleg
folyóiratok) kiadóját előzetesen megkapja. (readmánya
nincs, kérelem vázlat kétszemes stb.)

Szeretném, ha a kérelem munkái továbbá eljárnak
széleskörű megbeszélés a t. Oktályhoz átmenet.

Budapest 1919. január 16.

Kiváló tisztelettel

H

Hűskér.

46

1919

Chicago, Chicago
municipal market

interests here

Altheimer & Co.
Chicago, Ill.
at the U.S. Acad. of Sciences
at the U.S. Acad. of Sciences

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

BUDAPEST V., BÁLVÁNY-UTCZA 7. SZ.

CHEQUE- ÉS CLEARINGSZÁMLA A M. KIR. POSTATAKARÉK-
PÉNZTÁRNÁL: 16117. SZÁM.
GIROSZÁMLA AZ OSZTRÁK-MAGYAR BANKNÁL.

Hz

SZ.

Budapest, 1919. január 15.

A

Magyar tudományos Akadémiának

B u d a p e s t .

Van szerencsénk értesíteni, hogy m.é. decz. 23-án 968/1918 sz.a. kelt
b. átiratuk alapján kivettünk a t. Akadémia " Fraknói Vilmos akadémiai letétje"
oz. letétjéből

K 80,000.- n.é. intézeti 4% korona záloglevelet, 1919. júli 1. lej.
szelvényekkel/ számok: 20791, 20953, 20995, 21101, 21125/6 = 8/10,000.- / és azokat
Fraknói Vilmos ur rendelkezésére bocsájtottuk.-

Ezzel szemben a t. Akadémia fentemlitett letétjéhez csatoltuk a Fraknói
Vilmos püspök ur által átengedett

K 15,000.- n.é. 6% magy. hadikölcsönkötvényt 1919. máj. 1. lej. szelv.,

K 35,000.- n.é. 6% " " " 1919. febr. 1. " " , és

K 50,000.- n.é. 5% " " " 1919. márcz. 1. " "

és vagyunk

100.000 K

teljes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

Évk. 1919. január 18.

48

1919

Magyar Intézet, Budapest, 1919. január 18.

Magyar Intézet, Budapest

Évk. 1919.

Magyar Intézet, Budapest, 1919. január 18. A Magyar Intézet, Budapest, 1919. január 18. A Magyar Intézet, Budapest, 1919. január 18.

Magyar Intézet, Budapest, 1919. január 18.

Magyar Intézet, Budapest, 1919. január 18. A Magyar Intézet, Budapest, 1919. január 18. A Magyar Intézet, Budapest, 1919. január 18.

Magyar Intézet, Budapest, 1919. január 18. A Magyar Intézet, Budapest, 1919. január 18. A Magyar Intézet, Budapest, 1919. január 18.

Magyar Intézet, Budapest, 1919. január 18.

Magyar Intézet, Budapest, 1919. január 18.

Magyar Intézet, Budapest, 1919. január 18.

Magyar Intézet, Budapest, 1919. január 18.

49

1969

Tekintetes Akadémia!

Tisztelettel javasolni bátorkodom, méltóztassék utasítást adni az alapszabályok megváltoztatására kiküldött bizottságnak, hogy munkájában egyfelől az Akadémia belső tagjai számának emelésére, másfelől az Akadémia pályázatai némely feltételének módosítására is tegyen javaslatot.

A mi indítványom első részét illeti, bátorkodom megemlíteni, hogy Akadémiánk szervezete ez idő szerint nem olyan, hogy csupán a tudomány és szépirodalom legkiválóbbjait emelne különös díszül tagjai sorába. Nem vagyunk a "negyven halhatatlan" álláspontján, hanem mindéggyik osztályunk a tudósok nagyobb számát választja már is tagjai közé, hogy az Akadémia céljaihoz képest közös tudományos munkára egyesítse őket. Ha pedig ezen az állásponton vagyunk, akkor időnkint meg kell vizsgálni, hogy a mégis limitált taglétszám megfelel-e az ország örvendetiesen fejlődő szellemi életének.

A múlt évben a hadtörténelmi bizottság részéről merült fel a gondolat, hogy a tagok száma emeltessék. Most, mikor az alapszabályok ugyis módosítottatni fognak, bátorkodom e kérdést újból fölvetni. Csupán a közgazdasági és statisztikai irodalom köréből tudnék nyolcz-tíz olyan nevet felsorolni, a melyeknek viselői a tudomány szolgálatában már több évtizedes munkásságra tekinthetnek vissza, az élet delén lévő, egyetemi katedrákon vagy más tudományos állásban elismert emberek, közreműködésüknek hasz-

nát vehetnők, - s még nem jutottak be az Akadémiába, mert nem volt üres hely. Valószínűleg egyéb tudományágakban is többé-kevésbé érzik a szükségét új tagok föl vételének: a kiküldött bizottság volna hivatva arra, hogy erre vonatkozólag érintkezésbe lépve, az egyes osztályokban képviselt tudományszakokkal, a taglétszámnak ha nem is nagymérvű, de irodalmunk folytonos fejlődését szemmel tartó emelésére konkrét indítványt tegyen.

A pályázatok ügyében ugyancsak a múlt évben határozott el az Akadémia olyan módosításokat, a melyek az alapítólevél szövegével ellenkeznek ugyan, de az alapító intenczióival nem összeférhetetlenek /: Teleki és Kóczyán pályázatok :/. Szükségének tartanám az alapítólevelek átvizsgálását és módosítását abból a szempontból, hogy - a hol ez az alapító intencziójával összeegyeztethető és egyébként is kívánatosnak látszik - a zárt pályázatok rendszerétől eltérve közeledjünk a nyílt pályázatok vagy megbízások rendszere felé. Tisztán szépirodalmi műveknél még jogosult lehet a zárt pályázat; egy vers pályázatnál bukkanhat föl új név, egy szinmű pályázatnál értékesítheti a szerző a valóban jó munkát akkor is, ha nem pályanyertes.

Azokat a tudományos problémákat azonban, a melyeket egyéb pályázatainknál kitűzünk, legtöbbször tartós, komoly forráskutatással s teljes tudományos felkészültséggel lehet megoldani. Tudósaink sokkal inkább el vannak foglalva, hogy sem a zárt pályázat esélyeinek kitéve magukat, évek munkáját a kitűzött feladatnak szánhassák: innen van az, hogy a zárt pályázatok ujabban /: főleg a II. osztálynak, s leginkább a közgazdaság-tudományi szakmának pályázatairól szólok :/ többnyire vagy egészen meddők, vagy kezdetleges kísérleteket eredményeznek csupán. Minthogy pedig az alapítók intenczióit azzal szolgáljuk, ha értékes tudományos művel gazdagítjuk az irodalmat, nem pedig azzal, hogy az alapítólevél kikötéseire ragaszkodva zárt pályázatot hirdetünk s évről-évre konstatáljuk annak ered-

ménytelenségét: úgy hiszem, a pályázati feltételek megváltoztatása sok alaptörvénynél indokolt és lehetséges volna s a nyílt pályázat vagy megbízás jóval több értékes munkához juttatná az Akadémiát, mint az eddigi eljárás.

Bátor vagyok még azt is javasolni, hogy a pályadíjak összegét is méltóztassék revízió alá venni. Ha egybe hasonlítjuk az eddigi pályadíjak összegét, pénznemét az alapítási évvel, nyilvánvaló összhangot látunk ez adatok között. Arányban tették az alaptörvényeket a szabadságharcz előtt, ^{utána is} mindaddig, míg valutánk kellően meg nem szilárdult. Az alapító intencziója kétségtelen: a folyópénz ingadozásaival szemben állandóbb értékű jutalmi összeget akart biztosítani a pályanyertes szerzőnek. A később, koronaértékben tett alaptörvények összege még mindig szintén megfelel a tudományos munka azon időbeli pénzértéknek.

Ma azonban oly óriási változások történtek, hogy a pályázati összegekért komoly tudományos munka nem várható, s Akadémiánk sem teheti meg azt, hogy a szellemi munkának anyagi elismerését ennyire lefokozza. Szerény véleményem szerint itt is föltehetjük azt, hogy az alapító intencziója az volt, hogy a szellemi munka, a mit kíván, megfelelő anyagi elismerésben részesítettessék. Az intenczióban bizonyára ez a lényeges, nem pedig az, hogy milyen évközökben hirdessük a pályázatot. Oly alaptörvényeknél tehát, a melyeknek tőkeösszege nem növelhető, ritkább időközökben kellene pályázatot hirdetnünk, hogy a pályadíjat emelni lehessen. Inkább kevesebb jó munkát, mint gyakori eredménytelen pályázatot. Ma is fennálló jogi személyeket, pl. alaptörvényt tevő nagyobb pénzintézeteinket pedig igen könnyű volna rábirni arra, hogy alaptörvényeiket a változott viszonyoknak megfelelően emeljék.

Indítványomat a Tekintetes Akadémia bölcs megfontolására ajánlja

Budapest, 1919. évi január hó 13-án.

Ludovik L. t.
levelező tag.

Érk. 1919. jan. 18.

49

1919

Magyarország Területi Épségének Védelmi Ligája.

1X.Lónyai Útza 4/c.11.

Telefon József 61-74.

Budapest, 1919. január 16.

Magyar Tudományos Akadémia nagytekintetű Elnökségének

Budapest.

Midőn Magyarország Területi Épségének Védelmi Ligája

a Magyar Tudományos Akadémia Nagytekintetű Elnökségéhez az alábbiakban foglalt kéréssel fordul, akkora ezt azért teszi, hogy a magyar tudományos világ képviselőit a Liga által kitűzött célok szolgálatába állítsa, a külföldnek hazánkról való felvilágosítása tekintetében.

Ma, midőn minden presztizsünk elveszett a külföld előtt, midőn nincsen egyetlen kimondott barátunk sem az államok között, sőt, a melyek barátaink voltak, még azok is ellenünk fordultak, akkor nem állhat szentebb cél előttünk, mint a hazánkról támadt téves nézetek eloszlatása.

Ezért tiszteletteljesen kérjük a nagytekintetű Elnökséget arra, hogy határozza el a Magyar Tudományos Akadémia, hogy a mi szomorú helyzetünk fennáll a külfölddel szemben, legalább azonban egy esztendőre, függessze fel minden más irányu tudományos munka kiadását, mint a mely nem Magyarországnak a külföld előtt való helyes irányu tudományos jellemzésével, a külföldnek Magyarország felől való helyes felvilágosításával foglalkozik.

Ezen tiszteletteljes kérésünket mindjárt konkrét javaslatokkal egészítjük ki:

1 / Adja ki a M.T. Akadémián a Ligánkkal egyetértőleg Karácsonyi János munkáját, mely tudomásunk szerint francia fordításban már

meg is van, azonnal, s készítesse el minél hamarabb angol angol fordítását, hogy az is mihamarabb sajtó alá kerüljön.

2. Ugyancsak fordítassék le angol és francia nyelvre és adassék ki Ajtay Józsefnek "A magyarság fejlődése az utolsó 200 év alatt" című műve.

3 /Dolgoztassa át az 1910-ki népszámlálás adataival is kiegészítve, Balogh "Népfajok Magyarországon" című könyvét és készüljön ebből a külföldi olvasóknak megfelelő francia és angol nyelvű kiadás, a kijavított térképanyag mellékletével.

4/Az "Ungarische Rundschau" folyó évi számai lehetőleg angol nyelven jelenjenek meg. A cikkek úgy válogathatók meg, hogy azok Magyarország integritásának ügyét szolgálják.

5/Jancsó Benedek, Ajtay József és Gerő Vilmos két kollektív munkája, a melyek Ligánk megbízása alapján készülnek és fordíttatnak a Magyar Tudományos Akadémia által támogatásban részesítessenek.

Mindezekon kívül a következő újonnan kidolgozandó tanulmányok elkészítésének programba vételét ajánljuk:

a/Bizonyítassék be, hogy Magyarország léte európai szükségesség és hogy Magyarország megsemmisítése európai katasztrófát jelentene.

b/Dolgoztassék ki a magyar nemzetiségi politika védelme és az új megoldásban a nemzetiségi viszonyok fenyegető alakulása.

c/Tárgyalják tudományos alapon, hogy a "népek önrendelkezési joga" államalkotási szempontból hogy értelmezhető?

d/Fejtessék ki jogászai alapon, vajjon joga van-e az embernek felosztani olyan közös vagyont, mellyel a történeti Magyarország rendelkezik, s a mely egységes földrajzi területen a természetadta együttéléshez szükséges, s felosztása az egyes elszakadt részek megálhatására nyomasztó hatással volna?

e/Fejtessék ki Magyarország gazdaság politikai helyzete és az az állandó gazdasági depresszió, mely a magyar állam felosztása esetén bekövetkezne.

f/Tanulmányok ellenségeinkről: a cseh, a román, a szerb politika áttekintése különösen 1848-tól a jelen korig.

g/Tudományos indokolással világíttassék meg, hogy szükségük van-e a boldoguláshoz Magyarország megsemmisítése a cseheknek, románoknak, szerbeknek.

h/Magyarország és a nyugati hatalmak viszonyának feldolgozása.

i/Magyarország geopolitikája és az ország felosztásának geopolitikai képtelensége.

j/A kárpátim medenczében található természetes /szén,víz-
erő,földgáz stb./energiaforrások összefüggő hasznosítása az egységes
területű Magyarország európai közérdekű mezőgazdaságának és iparának
életbentartása és fejlesztése szempontjából,mert mint amugy is erede-
ti nemzeti vagyon csak egységes hasznosítással állitható eredményesen
a többtermelés. szolgálata.

Ugy véljük,hogy ha a Magyar Tudományos Akadémia a fenti
programot végrehajtja és különösen a már megfelelő munkák kiadásával
azonnal a működés terére lép,ugy oly szolgálatot tett a külföldnek
Magyarország felől való felvilágosításában,mellyel Ligánk könnyebb mun-
kák terjesztésével foglalkozik,hogy az egyesült erő nem maradhat eredmény
nélkül.

Midőn bátrak vagyunk kérésünket,illetve programmunkat a
nagytekintetű Elnökség elé terjeszteni,meg vagyok győződve,hogy ezzel
nem terhet okoztunk,hanem olyan irányítást adtunk,mely a céljainknak
szükséges kiegészítője és így ezzel elő is kellett állnunk.

Kiváló tisztelettel

Dr Szotágh Tamás
alelnök

Dr Krisztics Sándor
főtítkár helyettes

*Magyarország Területi Építési
Védelmi Bizottsága*

Magyarország és a nyugati határai viszonyának felmérése

Magyarország geopolitikája és az ország felosztása

Geopolitikai képletessége.

1. A képletességek megismerésében talán a legfontosabb tényező az ország területi viszonyainak megismerése és az ország

területi viszonyainak megismerése és az ország területi viszonyainak megismerése és az ország területi viszonyainak megismerése

Magyarország és az ország területi viszonyainak megismerése és az ország területi viszonyainak megismerése

Magyarország és az ország területi viszonyainak megismerése és az ország területi viszonyainak megismerése

Magyarország és az ország területi viszonyainak megismerése és az ország területi viszonyainak megismerése

Magyarország és az ország területi viszonyainak megismerése és az ország területi viszonyainak megismerése

Magyarország és az ország területi viszonyainak megismerése és az ország területi viszonyainak megismerése

Magyarország és az ország területi viszonyainak megismerése és az ország területi viszonyainak megismerése

Kiváló tiszteltelt

A III. orvályos

Dr. Károlyi Sándor

Dr. Székely Tamás

titkárság helyettes

titkárság

Magyarország Területi Épségének Védelmi Ligája.

IX. Lónyai - utca 4/c.11.

Telefon József 61-74.

Budapest, 1919. január 16.

A

Magyar Tudományos Akadémia nagytekintetű Elnökségének

B u d a p e s t .

Midőn Magyarország Területi Épségének Védelmi Ligája a Magyar Tudományos Akadémia Nagytekintetű Elnökségéhez az alábbiakban foglalt kéressel fordul, akkor ezt azért teszi, hogy a magyar tudományos világ képviselőit a Liga által kitűzött célok szolgálatába állítsa, a külföldnek hazánkról való felvilágosítása tekintetében.-

Ma midőn minden presztizsünk elveszett a külföld előtt, midőn nincsen egyetlen kimondott barátunk sem az államok között, sőt, a melyek barátaink voltak, még azok is ellenünk fordultak, akkor nem állhat szentebb cél előttünk, mint a hazánkról támadt téves nézetek eloszlatása.-

Ezért tiszteletteljesen kérjük a nagytekintetű Elnökséget arra, hogy határozza el a Magyar Tudományos Akadémia, hogy a míg a mi szomorú helyzetünk fennáll a külfölddel szemben, legalább azonban egy esztendőre, fügessze fel minden más irányu tudományos munka kiadását, mint a mely Magyarországnak a külföld előtt való helyes irányu tudományos jellemzésével, a külföldnek Magyarország felől való felvilágosításával foglalkozik.-

Ezen tiszteletteljes kérésünket mindjárt konkrét javaslatokkal egészítjük ki:

1/ Adja ki a Magyar Tudományos Akadémia a Ligánkkal egyetértőleg Karácsonyi János munkáját, mely tudomásunk szerint francia fordításban már meg is van, azonnal, s készítesse el minél hamarabb angol fordítását, hogy az is mihamarabb sajtó alá kerüljön.

2/ Ugyanosa forditassék le angol és francia nyelvre és adassék ki Ajtay Józsefnek „ A Magyarság fejlődése az utolsó 200 év alatt ” című műve.

3/Dolgoztassa át az 1910 -ki népszámlálás adataival is kiegészítve, Balogh „ Népfajok Magyarországon” című könyvét és készüljön ebből a külföldi olvasóknak megfelelő francia és angol nyelvű kiadás, a kijavított térképanyag melléklésével.

4/Az „ Ungarische Rundschau ” folyó évi számai lehetőleg angol nyelvű kiadásra, jelenjenek meg. A cikkek úgy válogathatók meg, hogy azok Magyarország integritásának ügyét szolgálják.

5/ Jancsó Benedek „ Ajtay József és Gerő Vilmos két kollektív munkája, a melyek Ligánk megbízása alapján készülnek és fordítatnak, a Magyar Tudományos Akadémia által támogatásban részesítessenek.

Mindezekon kívül a következő újonnan kidolgozandó tanulmányok elkészítésének programba vételét ajánljuk.:

Ligánk
a/Bizonyitassék be, hogy Magyarország léte európai szükségesség és hogy Magyarország megsemmisítése európai katasztrófát jelentene.

Magyarország
b/Dolgoztassék ki a magyar nemzetiségi politika védelme és az új megoldásban a nemzetiségi viszonyok fenyegető alakulása.

Magyarország
c/Tárgyalják tudományos alapon, hogy a „ népek önrendelkezési joga ” állam alkotási szempontból hogy értelmezhető?

Magyarország
d/Fejtessék ki jogászai alapon, vajjon joga van-e az ententének felosztani olyan közös vagyont, mellyel a történeti Magyarország rendelkezik, a mely az egységes földrajzi területen a természet adta együttéléshez szükséges, s felosztása az egyes elszakadt részek megélhetésére nyomasztó hatással volna?

Magyarország
e/Fejtessék ki Magyarország gazdasági politikai helyzete és az az állandó gazdasági depresszió, mely a magyar állam felosztása esetén bekövetkezne.

Magyarország
f/Tanulmányok ellenségeinkről: a cseh, a román, a szerb politika áttekintése különösen 1848 -tól a jelen korig.

Magyarország
g/Tudományos indokolással világítassék meg, hogy szükségük van-e a boldoguláshoz Magyarország megosonkítására a cseheknek, románoknak, szerbeknek.

Magyarország
h/Magyarország és a nyugati hatalmak viszonyának

feldolgozása.

i/Magyarország geopolitikája és az ország felosztásának geopolitikai képtelensége.

j/A kárpáti medenczében található természetes/szén, földgáz, vizierő stb./energiaforrások összefüggő hasznosítása az egységes területű Magyarország európai közérdekű mezőgazdaságának és iparának életbentartása és fejlesztése szempontjából, mert mint amugy is eredeti nemzeti vagyon csak egységes hasznosítással állitható eredményesen a többtermelés szolgálata.

Ugy véljük, hogy ha a Magyar Tudományos Akadémia a fenní programot végrehajtja és különösen a már meglevő munkák kiadásával azonnal a működés terére lép, úgy oly szolgálatot tett a külföldnek Magyarország felől való felvilágosításában, mellyel Ligánk könnyebb munkák terjesztésével foglalkozik, hogy az egyesült erő nem maradhat eredmény nélkül.

Midőn bátrak vagyunk kérésünket, illetve programmunkat a nagytekintetű Elnökség elé terjeszteni, meg vagyunk győződve, hogy ezzel nem terhet okoztunk, hanem olyan irányítást adtunk, mely a mi céljainknak szükséges kiegészítője és így ezzel elő is kellett állnunk.

Kiváló tisztelettel:

Dr Szontágh Tamás
alelnök

Dr Krisztics Sándor
főtitkárhelyettes

... az ország felosztásának ...
... a felosztásnak ...
... az ország felosztásának ...
... a felosztásnak ...

... az ország felosztásának ...
... a felosztásnak ...
... az ország felosztásának ...
... a felosztásnak ...
... az ország felosztásának ...
... a felosztásnak ...

... az ország felosztásának ...
... a felosztásnak ...

50

1919

A II. Osztály.

Nagytekintetű Igazgató-Tanács!

Miután a Magyar Tudományos Akadémiánál nagytekintetű Igazgató-Tanácsa a tanár-tisztviselőkhöz fizetésének végleges rendezésekor minősítésemet a tanári minősítéssel egyenlőnek elismerően, mindezt ideig mindazonban az anyagi illetményekben részben, mint a tanári oklevéles tisztviselőkhöz, kérem a nagytekintetű Igazgató-Tanácsot, hogy továbbra is ugyanolyan javadalmazásban részesítsen, mint a középiskolai tanári vagy doctori oklevéllel bíró tisztviselőket.

Mély tisztelettel

Budapest 1919 január 18.

Munkácsy Mihály
Könyvtartást.

Évk. 1919. január 18.

A Magyar Tudományos Akadémia
Nagyteljesítési Igazgatóságának
Tanácsának

Budapest

52

1919

Munkácsy Mihály Könyvtár-
tiszti beadványa.

Nagyméltóságú és Méltóságos Igazgatótanács !

Az Akadémiának középiskolai tanári, illetőleg doctori oklevéllel bíró tisztviselői 1917-ben azzal a kéressel járultak az igazgatótanács elé, hogy fizetésrendezésüket illetőleg mondassék ki a következő határozat:

„A M. Tud. Akadémiának középiskolai vagy doctori oklevéllel bíró tisztviselői törzsfizetés, lakbér, korpótlék, családi pótlék s általában mindennemű ideiglenes vagy állandó jellegű anyagi illetmény tekintetében mindenkor az állami középiskolai tanárookra nézve az illető időpontban érvényben levő fizetési szabályok szerint javadalmaztatnak s ugyanazon fizetési fokozatokba ugyanannyi idő alatt lépnek elő, mint az állami középiskolai tanárok ”stb.

Annak idején főtitkár ur ő méltósága a főtitkári iroda igazgatójával, utóbbi pedig főtitkár ur megbízásából az érdekelt tisztviselőkkel hivatalosan közölte, hogy, a tanár-jellegű tisztviselőknek főt idézett kérelme az igazgatótanácsnak arra illetékes bizottsága által szóról szóra határozattá emeltetett s azon határozatból kifolyólag ugyanazon határozat keretében el is rendeltetett azon különbségek kiegyenlítése, melyek azon időben fennállottak az Akadémia tanár-tisztviselőinek javadalmazása és az állami tanároké között.

Hogy a fenti szövegű határozat egyszersmindenkorra rendezte a tanári tisztviselők fizetését, illetőleg egyszersmindenkorra mindenben egyenlővé tette a mindenkori állami középiskolai tanári javadalmazással, ezt mindaddig az Akadémia vezetőségének egyik tagja sem vonta kétségbe, a mi kitűnik abból, hogy részünkre minő a legújabb időkig az egész 1918-ik éven keresztül újabb igazgatótanácsi határozat nélkül folyósítottak mindazok az újabb-újabb segélyek, melyeket a különböző kormányok, úgy a királyság alattiak, mint a népköztársasági, folyósítottak az állami középiskolai tanárok számára.

Szerény nézetünk szerint, tehát mind az igazgatótanácsnak fentebb említett határozatával, mind az azóta tartó gyakorlattal ellentétben áll az akörülmény, hogy ez év január havában részünkre, az Akadémia tanár-tisztviselői részére, nem folyósítottak azon összegek, melyek a legújabb kormányintézkedés értelmében folyósíttatnak az állam részéről az állami tanároknak. Legyen szabad megjegyeznünk, hogy az igazgatótanács a középiskolai tanári vagy doctori oklevéllel bíró tisztviselők fizetését egyszersmindenkorra rendezte a mindenkori állami intézkedések szerint, tehát csu-

pán a többi alkalmazott illetményeinek újabb esetleges fölemelésére vagy föl nem emelésére vonatkozólag tartotta fönn magának a szabad kezét.

Annak idején mi, tanár-tisztviselők, azért kértünk végleges fizetésrendezést, mert mind a Tud. Akadémiához, mind tudományos pályán levő tisztviselőihez méltatlannak itéltük azt, hogy újabb meg újabb előlépési kérdésekben egymással szemben alkudozva álljanak. Ezt a kínos helyzetet volt hivatva megszüntetni az igazgató tanácsnak főntebb idézett s bennünket annak idején teljesen megnyugtató határozata: teljes bizodalommal reméljük tehát annak továbbra is végrehajtását.

Vagyunk

Budapest, 1919. január 18.

a nagyméltóságú és méltóságos igazgatótanácsnak

tisztelő szolgái

Dr. Mészöly Edeon

könyvtártiszt

Dr. Fűrész Zoltán

irodaigazgató, s. titkár

Hellebrandt Árpád

alkönyvtárnok

1
år. 1919. januar 20.

53

1919

MAGYAR KÖZGAZDASÁGI TÁRSASÁG

BUDAPEST, V. KER., MÁRIA VALÉRIA-UTCA 11. (A MAGYAR FOLYAM- ÉS TENGERHAJÓZÁSI R. T. PALOTÁJÁBAN.)

IGAZGATÓ:
Budapest, I. Tábor utca 2.

Budapest, 1919. január 13.

ELNÖK:
IV. Veres Pálné utca 9.

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEMIA
NEMETGAZDASÁGI BIZOTTSÁGÁNAK

BUDAPEST

A "Közgazdasági Szemle" szerkesztője dr. MANDELLO GYULA
udvari tanácsos, egyetemi ny. r. tanár már huzamosabb idő óta be-
tegy. Ennek folytán a Magyar Közgazdasági Társaság igazgatóválasztó-
mánya, 1918. évi december hó 30.-án tartott ülésén, a "Közgazda-
sági Szemle" szerkesztésével - 1919. évi január hó 1-től -
dr. BUD JÁNOS ministeri tanácsos, egyetemi ny. rk. tanárt bízta meg.

E bejelentés szives tudomásulvételét kérem.

Kiváló tisztelettel

Manuello Gyula

R.

37
Évk. 1919. január 20.

55

1919
12

56

1919

A M. T. Akadémia I. osztályának.

Tisztelt Uffily! A M. T. Akadémia Főosztály-
Tanácsa 9. hó 19-én tartott ülésében kimondta, hogy
oly bizottságot, melynek feladata van, a folyó-
irat beteljesítése négy az előzői teendőt és
az ~~az~~ ~~szó~~ utózi előző ~~szó~~ tétel é fizetése
végzésre.

E határozat értelmében a t. osztályban meg-
munkáz a nyelvtudományi és irodalomtörténelmi
előző állás és ~~szó~~ a bizottsági előző tétel
előző javaslata négy az előzői feladatára
beteljesítésre megy át.

Kiváltképp tisztelettel

Budapest 1919. január 20.

Füzfűzár.

56

1919

Tisztelt Osztály!

+ előző elfogadta azt a javaslatot,

A M.T. Akadémia Igazgató-Tanácsa f. hó 19-én tartott ülésében ~~határozta~~, hogy oly bizottságban, melynek folyóirata van, a folyóirat szerkesztője végül ^{erke} az előadói teendőket és az eddigi előadó tiszte és fizetése megszűnik ^{jár.}

~~E határozat értelmében a 4. osztályban megszűnik a nyelv tudományi és irodalomtörténeti előadó állása és a bizottsági előadó tiszte külön járandóság nélkül a bizottsági folyóirat szerkesztőjére megy át.~~

Kiváló tisztelettel

Budapest 1919. január 20.

Flóris
főtítkár

Z Ha a t. osztály e javaslatok
közvetlenül megszűnik az
osztály bizottságai ~~közül~~ a
ban

A M. T. Akadémia 1. osztályának.

56

1919

57
1919

Z elvétel elfogadta az a javaslatot

~~A M. T. Akadémia II. osztályának.~~

Tisztelt Osztály!

~~Tisztelt Osztály!~~ A M. T. Akadémia Szegedi-
Társaság 9. kö. 19. é. tavasz utolsó ~~ülső~~ ^{száma} köz-
öly bizottságban, melynek tagjai voltak az a polgármester
kereskedő ^{érett} az előadói tevékenység és az eddigi
előadói ^{tevékenység} és fizetési megfontolások.

~~A határozat értelmében a t. osztályban ^{hely}
helyezve az arheológiai és történelmi előadói
állás és a bizottsági előadói ^{hely} külön járandóság
nével ^{illető} a bizottsági tagok kereskedőjére megy át.~~

Kivánságokkal

Budapest 1919. január 20.

L. Ha a t. osztály a javaslatot hozzájárul, megfontol
az osztály bizottságában az

Fülszám.

A M. T. Akadémia II. osztályának.

57

1919

59
1919

2. M. Földhitel = Fülöp

I. Pénzügyi Osztály

Szerencsém van bizalommal értesíteni, hogy az Igazgató = Tanács f. hó 19-én tartott ülésében a bizt. viselők és szolgák családi pótlékait - az 1918. évi 6700/II. 2. sz. miniszteri rendelet értelmében - 1919-re a következőképpen állapította meg:

Szily Kálmán főosztályvezető	800.- k
Jócsuriszoltán segédtitkár	800.- "
Jónás Károly gondnok	1600.- "
Mészöly Gedeon körorvostisztviselő	2400.- "
Munkácsi Miklós "	1600.- "
Kottay Kálmán k. hiv. bizt.	1600.- "

~~8.800.-~~

Cseri József	1600.- k
Hegedüs József	800.- "
Csima János	1200.- "
Trivaly István	400.- "
Sados István	400.- "

~~4.800.-~~

Felkérem a I. Pénzügyi Osztályt, hogy a fize-
lési körverben ~~számlakönyvet~~ az eddigi nettóévesre
utalványozott családi pótlékok helyére a fenti adatokat
bejegyezni, ill. f. évi januártól a fenti összeget -
szintén nettóévesre kifizetni szíveskedjék.

Budapest, 1919. január 21.

Helmich
főtitkár

59

1919

A tisztviselők és szolgák
drágasági segélye.

Heinrich Jurtán	K. 900.-	Stück: Heineke
Szily Kálmán	" 900.-	" Szily
Kellebrand Árpád	" 900.-	" Kellebrand
Jónás Károly	" 900.-	" Jónás
Dr. Trócsányi Koltán	" 900.-	" Trócsányi
Dr. Méixóly Gedeon	" 900.-	" Méixóly
Munkácsy Mihály	" 900.-	" Munkácsy
Templén György	" 900.-	" Templén György
Kollmann Károly	" 900.-	" Kollmann

Gulyás István	K. 900.-	" Gulyás István
Trotkán János	" 900.-	" Trotkán János
Király István	" 900.-	" Király István
Pados István	" 900.-	" Pados István
Cseri József	" 900.-	" Cseri József
Hegedűs József	" 900.-	" Hegedűs József
Csima János	" 900.-	" Csima János

Érte. 1919. január 21.

$$\frac{60}{1919}$$

62
1919

Kürt cikk

a III. Tud. Akadémia 1918 évi *nov.* 25 iki
összes ülésének

jegyzőkönyvéből.

Főtiskár mély megilletődéssel bejelenti

Prede" Albert l. t.

halálát.

A III. osztály fölkeretik, hogy emlékbeszéd tartása iránt határozni
sziveskedjék.

Heinrich
főtiskár.

A III. osztálynak.

Erkennit: 1919-öi jannar hó 23.

621

Þedo Albert 1. tag

halala.

KR. SVEUČILIŠNA BIBLIOTEKA U ZAGREBU.

Broj 889.-1919.

ZAGREB,

14. I.

1919.

Predmet: _____

Akademiji znanosti

Akademie der Wissenschaften

u BUDIMPEŠTI.

BUDAPEST.

Na cijenjeni dopis, kojim se umoljava produljenje posudbe »Bibliothecae Zrinyanae» čast je odgovoriti ovoj biblioteci, da je na molbu potpisane knjižnice zemaljska vlada dozvolila to produljenje do vremena, kad nastupi normalni promet, koji će omogućiti povratak posudjenih knjiga uz one modalitete, kako je bilo ugovoreno kod posudbe.

In Beantwortung der werthen Zuschrift in welcher um eine Verlängerung der Entlehnungs-Frist für die »Bibliothecae Zrinyanae» ersucht wird, teilt die unterfertigte Bibliothek der Akademie der Wissenschaften mit, dass die Landesregierung diese Fristverlängerung gewährt und zwar bis zur Zeit wo die normalen Verhältnisse eintreten werden, so dass die entlehnte Bibliothek auf jene Weise zurückerstattet werde, wie es im Entlehnungs-Vertrag bestimmt wurde.

Der Vorstand :

Viktor Sečić

1919. jánua 24

64

1919

Nemzetgazdasági bizottság

Rendelkezésre állott 1918-ban 11.851.62 K.

	Kiadás 1918-ban	Előirányzat 1919-re
1. Közgazdasági Szemle segélye.....	4.880.--	
2. Közgazdasági Könyvtár XXI.kötetének /:Gaal:A falu gondozása:/nyomdaköltsége...	3.610.75	
3. Irói tiszteletdíj.....	757.50	
4. Előadói tiszteletdíj.....	800.--	
5. Kisebb kiadások.....	60.--	

ÖsszesenK 10.108.25

Maradvány 1918-ról.....	1.743.37
Évi dotáció.....	15.000.--
Schossberger alap.....	800.--
Első Magyar Általános Biztosító Társaság.....	1.000.--

Összesen.....K. 18.543.37

Az évi dotáció már abban az arányban van beállítva, mint azt a bizottság az Igazgató Tanácshoz intézett beadványában a ren-
kivüli árviszonyokra, s a bizottság megnövekedett feladataira való tekin-
tettel kérte. A bizottság a rendelkezésre álló összeget továbbra is fő-
leg a következő tételekre kívánja fordítani: a/ Közgazdasági Szemle segé-
lyezésére, b/ Közgazdasági Könyvtár és Remekírók Tára újabb köteteinek
kiadására, c/ Előadói tiszteletdíjra. A Közgazdasági Könyvtár és Remekírók
Tára című vállalatból gyors egymásutánban lehetne a kiadásra váró köte-
teket közrebocsátani, ha a bizottság pénzügyi helyzete, s a nyomdák hiányos
teljesítő képessége megengedné. Megemlítjük, hogy azóta, midőn a vállalatot
a bizottság saját kiadásába vette át, 1918-ban volt az első leszámolás a
bizományos könyvkereskedővel. A leszámolás eredménye 1.440 K 34 f., a mely
összeg már bentfoglaltatik a fent kimutatott, s 1918-ban rendelkezésre ál-
ló 11.851.62 K-ban.

Éik. 1919. febr. 17.

Másadpeldáing -

65

1919

A Nemzetgazdasági Bizottság 1918. évi működését már nagyon

érzékenyen megbénította a nyomdai előállítás rendkívüli áremelkedése,
a mi miatt csekély dotációjával alig tudott érdemleges működést ki-
fejteni és programját alig vinette előre. A bizottság az év folyamán
az akadémia által rábízott teendőkön, pályakérdések kitűzésén, a a Köz-
gazdasági Szemle kiadása körüli teendőkön kívül, a " Közgazdasági Könyv-
tár és Remekírók Tára " című kiadványsorozatának csupán egy új köte-
tét bocsáthatta nyilvánosságra, Gaal Jenő tag munkáját " A falu gondo-
zása, Thessedik Sámuel élete, művei és alkotásai " címén. Sajtó alá
került az év folyamán Földes Béla tagnak " Háborus közgazdaság és e-
gyéb értekezések " című munkája, a mely a szerző közgazdasági érteke-
zései harmadik sorozatának első kötetét fogja képezni. Ugyancsak a
sajtó alá került, de nem a bizottság költségvetéséből, hanem a pénzügy-
minister ^{úr} ~~e~~ célra rendelkezésre bocsátott 20.000 koronás hitelado-
mányból, Helferich Károly " A pénz " című elméleti munkájának fordí-
tása. A kedvezőtlen nyomdai viszonyok azonban ennek a megjelenését is
későbbre tolták ki.

Fájdalmas vesztesége volt a bizottságnak, hogy 5 évi megsza-
kitással 25 éven át volt érdemes elnöke, báró Láng Lajos r. tag 1918.
márcz. 28-án meghalt. A bizottság az elnöki állást, tekintettel arra,
hogy az 1919. évi nagygyűlésen az ügyrend értelmében az egész bizott-
ság újra választatik, ennek megtörténte után kívánja betölteni.

Érk. 1919. február 17.

Másodpétány.

$\frac{65}{1919}$

MAGYAR TUD. AKADÉMIA

Elismervény

A Béke (a Talisman) című
„*Jer oh jer! - Jelenj meg...*” jellegével ellátott
és szabályszerűleg kiállított *Karátsonyi-*
pályamunkáról, melyet a mai napon átvettem.

Budapest, 1965. sept. 28.

Dr. Trócsányi István

A M. TUD. AKADÉMIA
FŐTITKÁRI HIVATALA

66

1919

F. A Nemzetgazdasági Bizottság 1918. évi működését már

nagyon érzékenyen megbénította a nyomdai előállítás rendkívüli ár-
emelkedése, a mi miatt csekély dotációjával alig tudott érdemleges
működést kifejteni és programját alig vihette előre. A bizottság
az év folyamán, az akadémia által rábizott teendőkön, pályakérdések
kitűzésén, s a Közgazdasági Szemle kiadása körüli teendőkön kívül, a
"Közgazdasági Könyvtár és Remekírók Tára" című kiadványsorozatának
csupán egy új kötetét bocsáthatta nyilvánosságra, Gaal Jenő tag mun-
káját "A falu gondozása, Thessedik Sámuel élete, művei és alkotásai"
címén. Sajtó alá került az év folyamán Földes Béla tagnak "Háborus
közgazdaság és egyéb értekezések" című munkája, a mely a szerző köz-
gazdasági értekezései harmadik sorozatának első kötetét fogja képez-
ni. Ugyancsak a sajtó alá került, de nem a bizottság költségvetésé-
ből, hanem a pénzügyminister ur e célra rendelkezésre bocsátott
20.000 koronás hiteladományból, Helferich Károly "A pénz" című el-
mélet munkájának fordítása. A kedvezőtlen nyomdai viszonyok azonban
ennek a megjelenését is későbbre tolták ki.

Fájdalmas vesztesége volt a bizottságnak, hogy 5 évi
megszakítással 25 éven át volt érdemes elnöke báró Láng Lajos r. tag
1918. márcz. 28-án meghalt. A bizottság az elnöki állást tekintettel
arra, hogy az 1919. évi nagygyűlésen az ügyrend értelmében az egész
bizottság újra választatik, ennek megtörténte után kívánja betölteni.

Évk. 1919. január 27.

65

1919

67
1919

(főleg) [az uralkodó, ^{nehéz} királyi viszonyok
való tekintettel is,

Tiszelt Kram!

[melyek már visszavett,

A II. Osztály határozatából értesítem, hogy
"Az erdélyi határok fejlődése 1542-1690-ig" cz. kézirata
a Történelmi Bizottság beható vizsgálatára alapján [az Akadémia
kiadásában nem jelenhet meg. Emellett

~~kérelem, hogy a kézirata a Történelmi Bizottság
1919-ig kerüljön a Történelmi Bizottság kezébe.~~

Tiszelt Tisztelettel

Budapest, 1919. február 15.

főtisztás

Dr. Hunyás Ferencz

fővárosi fogalmazó úrnak

Budapest

(I. atila = u. 23.)

A kéziratos átvétel.

Budapest, 1919. febr. 12.

J. László Ferenc

67
1919.

46

1919

A 11.Osztálynak.

Dr Huszár Ferencz beküldte az 1915.évi bojári Vigyázó Sándor-féle pályázaton dícséretet nyert pályaművét/Az erdélyi fejedelmi hatalom fejlődése 1542-1690-ig/oly kéressel,hogy azt vagy kiadni vagy / esetleg folyóiratban / kiadását elősegíteni méltóztassák.Beadványa nincs ,kérelmét szóval terjesztette elő.

Szerencsém van a kérdéses munkát további eljárás céljából a t.osztályhoz áttenni.

Budapest,1919.január 16.

Kiváló tisztelettel

Heinrich
főtítkár

Érk. 1919. január 27.

67

1919

C. 24.
2.0.
Dr. Huszár Ferenc
diszkrétet nyert pálya-
művészet kiadásával
a Tört. Bizottság igen
behatóan foglalkozott s
azt részletes bírálat alap-
ján kiadhatónak nem
ítélte. Ennekjára a
II. osztály a Kéziratot
a Főtitkári Hivatal utján
a szerzőnek visszasadtja.
A II. osztály 1919. jan. 21.
részti üléséből.

~~Kézirat~~ / Jelezve a
osztálytitkár

K i r t c z i k k

a Magyar Tudományos Akadémia II. osztálya 1919. január 21-én
tartott zárt ülésének

j e g y z ő k ö n y v é b ől .

Berzeviczy Albert t. t. elnök

bejelenti, hogy a terület-védő liga
részéről egy terjedelmes megkeresés
érkezett az Akadémiához, melyben az
Akadémia bizonyos tudományos és pro-
pagandaszerű irodalmi munkásság ki-
fejtésére szólittatik fel.

Az osztály, beható megvitatás után
az ügy sürgősségére való tekin-
tettel, egyértelműleg felhatalmaz-
za az Elnökséget, hogy e tekintet-
ben a szükséges intézkedéseket
foganatosítani sziveskedjék.

H. m. J.

fejlesztés
országkísér

A Magyar Tudományos Akadémia
Elnökségének

árk. 1919. január 27.

4 u.
II. o.

68
1919

BUDAPESTI KERESKEDELMI ÉS IPAR KAMARA

31.759szám.
1918.

A Magyar Tudományos Akadémia nagytekinteti
Elnökségének,

B u d a p e s t .

V. Akadémia-utca.

U n g a r y L e o a budapesti kereskedelmi
és iparkamara elnöke 1917. december 21-én 100,000 koronás közgaz-
dasági tudományos alapítványt tett, melynek alapító levelét máso-
latban csatoljuk és kérjük a nagytekinteti Elnökséget, hogy az a-
lapító levél IX. pontja értelmében egy bíráló tagot kijelölni mélt-
tóztatnók.

Budapest, 1918. január 7.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara:

Az elnökség megbízásából:

Vágófőrel

ügyv. titkár.

Évk. 1919. január 8.

Évk. 1919. január 27

~~X8~~
~~1919~~ 69

 1919

A csatolt alapító levéllel
kiadatik a II. osztálynak.

Budapest, 1919. jan. 8.

Heinrich
Fölszék

5/II. o.

A II. osztály 1919. jan.
21-ikén tartott közt ülésé-
ben a bíráló bizottságba
az Akadémia részéről
Mattekovits Sándor r.
tagot jelölte ki.

Füjérszék
osztályfőnök

A magyar népköztársaság pénzügyminis-teriuma.

2.220.szám.

A magyar tudományos akadémia II.főosztályának,

B u d a p e s t .

V. Arany János-utca

A nemzeti vagyondézsma/:nagy vagyoniadó:/kérdőpontjait két példányban tisztelettel megküldve, értesitem a t.címet, hogy e tárgyban a pénzügyminis-teriumban 1919.február 3-án délután 5 órakor és az azt követő napokon szakértekezlet lesz, amelyre a t.címet ezennel meghívom.

Budapest, 1919. évi január hó 25-én.-

A miniszter helyett:

Ezred Kőrösi
Helyettes államtitkár.

Évk. 1919. január 27.

70

1919

K i r t c z i k k
a Magyar Tudományos Akadémia II. osztálya 1919. január
21-én tartott zárt ülésének
j e g y z ő k ö n y v é b ől .

2. Osztálytitkár bejelenti, hogy a főtitkári hivataltól vett hivatalos értesítés szerint a lejárt határnápig a következő jutalmakra érkeztek pályaművek:

a./ a Lévay-jutalomra /A XVI. szepesi város visszacsatolásának története, nyílt pályázat/érkezett egy pályamű Dr. Divéky Adorján részéről.

Bírálókul kijelöltetnek:

Angyal Dávid r. és Domanovszky Sándor 1. tagok.

b./ a Péczely-jutalomra /Közgazdasági viszonyaink Mária Terézia korában/érkezett 1 tervdrajz.

Bírálók: Gaal Jenő és Tagányi Károly r. tagok.

c./ Körösy József-jutalomra /Magyarország városi és vidéki lakossága/érkezett 1 pályamű.

Bírálok: Vargha Gyula r. és Thirring Gusztáv 1. tagok.

d./ a Sztrokay -féle utólagos jutalomra /1916-17-ben megjelent jog- és államtudományi munkák/beküldetett egy mű Pikler J. Gyula részéről.

Bíráló bizottság: Balogh Jenő
Magyar Gyéza r. és Buday László
1. tagok.

H. m. J.
Főtitkár
osztálytitkár

A. M. Tud. Akadémia

1
Évk. 1919. január 27.

3 22.

II. 0.

74

1919

25/
1918.

A Magyar Tud. Akadémia Hadtörténelmi

irodájának
Helyettesítésére
ígytelt.

1. Német.

4. Német.

- 1.) Magyar nyelv iglytelt . . . 7515 k 04.
 - 2.) A Hadtörténelmi Akadémia
tanácsának tagjainak . . . 9000. -
 - 3.) Magyar nyelv elifixelet
a Hadtörténelmi irod. sz. . . 1580.
 - 4.) A Magyar Akadémia graf.
osztályának tagjainak . . . 1200.
 - 5.) Budapesti bankok
díjazása . . . 32.000. -
- Célesen: 52.295 k 04.

- 1.) Hadtört. közl. nyomdász. . . 700 k 67
 - 2.) Magyar nyelv irod. sz. . . 1784.
 - 3.) Német nyelv irod. sz.,
példák, szógyak. díjazat . . . 700. -
 - 4.) A Hadtörténelmi irod.
osztályának tagjainak . . . 150.
 - 5.) Budapesti bankok
díjazása . . . 800 k.
- Célesen: 11.242 k 67.

Magyar nyelv, mely iglytelt
átvétel: 41.052 k 37.

Budapest, 1918. évi Decz 7.

A Magyar Akadémia irod. sz. a nyelv
tudományának fejlődésére
megszentelt.

Forster
h. elnök.

Forster
h. elnök.

A Magyar Tud. Akadémia Hadtörténelmi
Bizottságának
Költségvetése
1913-ra.

I. Bevételek.

II. Kiadások.

1.) Maastrichti 1918 évi: 41.052 k. 37 f.

2.) A Hadügyminis-
terium támogatása ... 9000 k.

3.) A Hadügyminis-
terium előfizetése a Had-
történelmi Közlemények-
re ... 1580 k.

4.) Az Akadémia graf.
Festésék alapítványai 1200 k.
ból

Össz: 52832 k. 37 f.

Budapest, 1912. Decz 7.

Ezen becsült összegből kiadja
a Bizottság, az előző évi, a Had-
történelmi Közleményeket, Jeleni
az előző évi szeptemberi kiadást
díjait s a jövő kiadásait a jövő
1920. évi évi 40.872 k. 37 f. marad-
vaunt vizát, melyből 32.000 k.
a magyarországi a világ háborúja,
vala szeptemberi, a kiadást
fordították.

Forsmány
h. elnök.

Leendő Társaság
elgárdó.

ad ~~75~~
~~74~~
1919

A Nemzetgazdasági Bizottságtól.

A t. II. osztálynak !

Van szerencsém tisztelettel közölni, hogy a Nemzetgazdasági Bizottság e hó 23-án tartott ülésén, Tagányi Károly r., Domanovszky Sándor és Sigmund Elek 1. tag urakat a bizottság tagjaivá óhajtja megválasztani.

Tisztelettel kérem a bizottság megbízásából, hogy ezt az osztály pártolásával az összes ülés elé méltóztatásuk terjeszteni.

Budapest, 1919. január 25-én.

Kiválóan tisztelettel
Domanovszky Sándor
1. tag

Érk. 1919. január 27.

$\frac{7}{II.0.}$ $\frac{76}{1919}$

76

1919

Tekintettel arra,
hogy a II. osztályosok csak
egy hónap múlva lesz
ülése, az így s. u. az
őp. üléshez tételt
st.

Bp. 1919. jan. 27

Jeszenszky
o. titk.

A Magyar Tudományos Akadémia

nagytekintetű Igazgató-Tanácsának

Budapest.

A II.osztály f.évi január hó 21-ikén tartott zárt ülésében Berzeviczy Albert elnök ur, tiszst. tag közölte az osztállyal, hogy az Igazgató Tanács legutóbbi ülésében fölmerült az a kérdés is, nem lehetne-e takarékosági szempontból a különböző bizottságok előadói és folyóirat-szerkesztői állását minden esetben egyesíteni. Az Igazgató Tanács erre nézve az osztály nyilatkozatát kéri.

Az osztály beható eszmecsere után megállapítja, és az Igazgató Tanácsnak bejelenti, hogy hatáskörében ily összevonás részint szükségtelen, részint keresztül nem vihető.

Az előadók és szerkesztők szellemi munkájáért megállapított tiszteletdíj oly mérsékelt, hogy a két állás összevonásából alig állana elő számbajövő megtakarítás. A hadtörténeti bizottság dotációját, egy akadémiai alapítvány kamatján kívül, teljesen a hadügyminiszteriumtól kapja, úgy hogy a két állás összevonásából e bizottságnál az Akadémiára nézve megtakarítás nem következne be.

Budapest, 1919. február 24-ikén

Dr. Kovács György

osztály elnök.

Fejérváry István

osztály titkár.

ärk. 1919. febr. 25.

(a jan. 27 = en ärtorget påldning
visnadalet).

77

1919

Nagyméltóságú Elnökök Ur!.

Figyelmes Kram!

Értesemre jutott, hogy az Alapszabály = módosító biz. ülésén az irodavezetői cím megváltoztatásárra vonatkozó indítvány elvetették, azzal a megokolással, hogy az én személyi révelmeim a segédtitkári cím adományozásával már összeleltak.

Mint hogy én könyvtárügyi állásomból egy sokkal nehezebb, sokkal nagyobb philológiai és irodalmi tudást igénylő munkakörre ~~segédtitkári~~ című ígérettel = vel hívtam el, de e helyett rejtélyes módon oly címek kaptam, melyre nézve nem végeztet kiszolgáló szolgálat = vezetőrel és ömeltelreket szorak kinevezni, kértelen varrok - Nagyméltóságod személye nagyrabecülésemek kiemeléssel - tilbarozásomat bejelenteni arra nézve, hogy a kezelői cím, a mely a valóságban sem felel meg, mint szégyenbélre továbbra is rajtam hagynak.

Szomorúan veszem tudomásul, hogy az Akadémia elvitázhatalan büszköségomat és szorgalmamat azzal a lörekléssel jutalmazza, hogy társadalmitag minél mélyebbre taszítson. É figyelmeselettel megérletem és ígérem, minden eszközt föl fogok használni arra nézve, hogy az Akadémiának e nemű szándékai elől kitérhessek.

Nagyméltóságod iránt őszintén érzett hódolatom kijelentésével varrok

Budapest, 1919. január 27.

alázatos szolgálója

Dr. Trócsányi Zoltán
segédtitkár, irodavezető

Ek. 1919. januar 27

78

1919

A vallás és közoktatásügyi minisztertől.

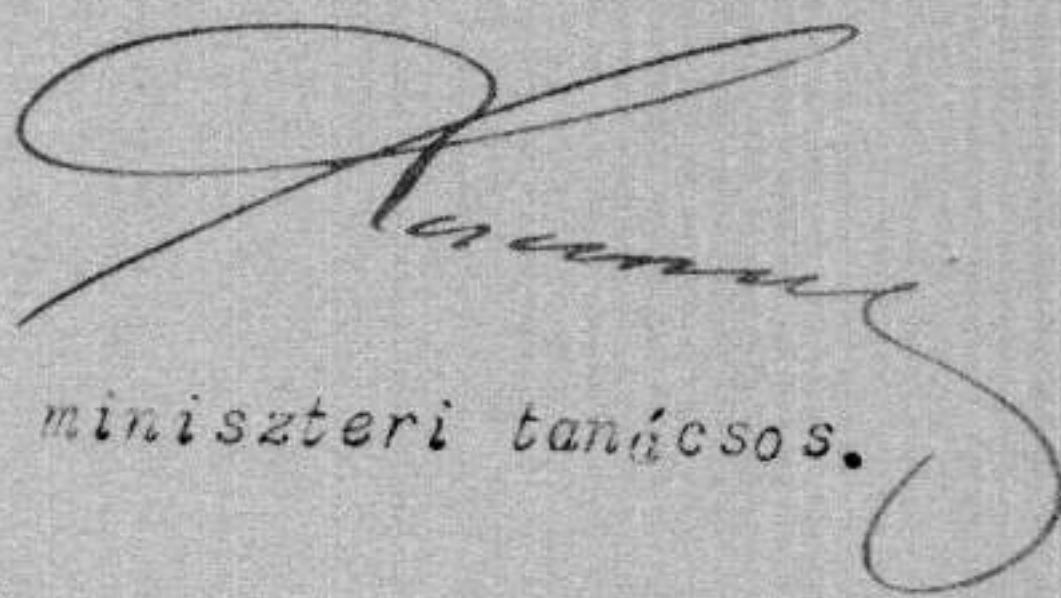
227972./1918. szám.

III. b.

Hivatkozással Elnök urnak, mint a Római Magyar Történeti Intézet elnökének mult évi december hó 10-én 935/1918. szám alatt kelt jelentésére, tisztelettel értesitem Elnök ura hogy a Római Magyar Történeti Intézetre vonatkozó magyar állami tulajdonjogigény, ugyszintén az ezen Intézettel kapcsolatos egyéb jogigények a béketárgyalás-előkészítő bizottságban, Elnök ur beadványának megfelelően már letárgyaltattak s az érvényesítendő jogigényeket a 15395/1918 eln. számú átiratorral irásban is bejelentettem a magyar Külügyminiszteri urnak.

Budapest, 1919. január hó 13.

A miniszter rendeletéből:

miniszteri tanácsos.

Dr. B E R Z E V I C Z Y A L B E R T urnak, a Magyar Tudományos Akadémia elnökének.

B U D A P E S T .

Érk. 1919. január 28.

80

1919

Hiadatik áldásy
Antal l.t., biz. előadó =
nak.

Budapest, 1919. január 28.

Heinrich
Fath

81

1919

Karriákos

Vágo' József úrnak

a kyp. kereskedelmi és iparügyek titkárságának

Bp.

F. évi január 7 - én 31.759/1918. sz. a. ~~sz. a.~~ száma =
démiaihoz intézett levelére keresniem van érte =
síteni, hogy az Akadémia a Lányosy Leo = fele
közgazdasági jubaloni bizottságába Mallerovits
Sándor r. tagot (Büldötté ki.)
(L. IV. Veres Pálné = u. g.)

Titkárság közléssel

Bp. 1919. január 28.

Jótitár

81

1919

2 pld

Budapest, 1919. január 28.

82

1919

Tiszelt Tagbánsám!

A ~~tegnap tartott öngyógyítási~~ ~~kérdőpontok~~ =
+ nemzeti városszéna ügyében 1919. febr.
3-án d. u. 5 óráig tartandó napirend =
lebre a magyar pénzügyminiszter meghívta
a M. Tud. Akadémiát, a csatolt kérdőpontok
kiséretében.

Szerencsém van értenem, hogy a tegnap
tartott öngyógyítási az értekezésre Matkóczy
Sándor v. g. és Fellner Frigyes k. lezáró körletke
w.

Minden erről tagbánsági tisztelettel érte-
sítell, egyúttal megköszönöm a ~~kérdőpontok~~
vonalozó kérdőpontokat.

Szíves üdvözléssel

Főtörő

82

1919

3 péld.

Budapest, 1919. jan. 28.

83

1919

Tisztelt Tagtársam!

~~A területi biz.~~

A Magyarországi Területi Értékesítők Védelmé-
bizottsága 1919. január 16-án kelt beadványra
úgyrebben a tegnapi tartott önközös ülésén
Albert + J. elnök, Concha Erőző és Lóczy
Lajos + tagokból álló bizottságot küldött ki.

Erőteljes megelégedéssel van J. Tagtársamnak
szívvelő tisztelettel értenem.

Földvár

1919

83

1919

Szerencsés Főtitkár! Hivatal!

Van szerencsém jelenteni, hogy az I. osztály
f. hó 25-én tartott zárt ülésében Goldkorn
Ignác r. t. osztályelnököt kérte föl arra, hogy
Karabacsek József k. t.-ről emlékbeszédet
mondjon.

Budapest, 1919. január 28.

Hivatali titkárként
Szinnyei József
osztálytitkár.

Évk. 1919. jännaár 29

84
—
1919

Az I. osztály 1919. január 25-i zárt ülésének
jegyzőkönyvéből kiírt cikke.

5. Fölolvastatik Magyarország Szentkereszt-Érségének Védelmi
Ligájától az Akadémiához érkezett átirat, amelyben az Aka-
adémia közreműködését kéri, nevezetesen bizonyos munkáknek
francia és angol nyelvre fordítva való kiadását és más mun-
káknak megírását javasolja.

Az osztály kimondja, hogy szíves örömmel támogatja
a Ligát munkálkodásában, azonban 1) az Akadé-
miának „célja a tudomány és irodalom magyar
nyelven művelése és terjesztése,” ennél fogva a
fölsorolt munkáknek francia és angol nyelvre
fordítása, illetőleg átdolgozása kívül ezek
főadatai körén; az a kormánynak volna a
főadata; az Ungarische Rundschau pedig nem
akadémiai kiadvány, s így az Akadémia nem
is rendelkezhetik vele; — 2) a megírandó
munkák nem az I., hanem a II. és a III.
osztály működési körébe tartoznak, s így
ezeknek megírására ügyében a mi osztályunk
nem adhat véleményét.

Ezzel kapcsolatban Négyesy László v. t. az indítvá-
nyozza, hogy írasson az Akadémia rövidre fogott tájé-
koztató füzetkét arról, hogy magyar tudósok mivel
mozdíthatók elő az általános tudomány, azután ejtse
módját annak, hogy az a füzetke francia és angol
nyelvre mennél hamarább megjelenhessen.

Az osztály ezt az indítványt mind a három
osztályból összehívott bizottság véleményes

Évk. 1919. január 29.

85

1919

jelentése alapján tárgyalandónak tartja,
azért ezt határozza, hogy köeli a másik
két osztállyal, a kiküldendő közös bizott-
ságba pedig a maga kebeléből Munkácsi
Bernát, Négyesy László v. és Blayer Jakab
1. tagot választja meg.

A kivonat hiteléül:

Budapest, 1919. január 28.

Ujvári József
osztálytitkár.

88. 12

1914

Glance Summit

W. L. C. C. C.

Glancz Sámuel

Budapest, 1919. január 14.-én.

Budapest.

Nagyságos

Jónás Károly urnak,
mint a Magyar Tudományos Akadémia gondnokának

Budapest.

Hivatkozással a közöttünk 1917. április 28.-án létrejött pinczebérleti szerződésre, van szerencsém értesíteni, hogy a pinczehelységekbe beraktározott borokkal kapcsolatban az Angol-Osztrák Bank Budapesti fióktelepével finansiális viszonyba léptem és ezen finansirozásból kifolyólag szükségessé vált, hogy a beraktározott borekat egyrészt a nevezett intézetnek kézizálogként lekössem, másrészt pedig a pinczehelységeket a beraktározott boroknak értékesítéséig neki használatra átengedjem.-

Hivatkozással a fentidézett szerződés 5.-ik pontjára, mely szerint a helységek csakis a bérbeadó beleegyezésével ruházhatók át, leszögezni kívánom, hogy a pinczehelységnek használatra való átengedése formailag nem jelenti a tényleges át-ruházást és a bérlettel kapcsolatban általam vállalt kötelezettség változatlan érvényben fennmarad, mégis a fentemlitett intézettel létesített jogviszonyra való tekintettel kötelességemnek tartom Nagyságodat erről értesíteni, ama tiszteletteljes kérésém kapcsán, hogy jelen levelemben foglalt közleményekről tudomást venni sziveskedjék.-

Teljes tisztelettel

*A hó 14-én Kelt b. levelem
szövegében van írásban, hogy az
abban foglaltakat csak azon esetben
vehetném tudomásul, ha Ön a még
hátralévő bérleti időtartama még
állapított bérösszeget kézzel
vagy elfozatható értékpapírokban
deponálja. Budapest, 1919. január 23.
Teljes tisztelettel
Glancz Sámuel*

Wellen
1919. január 22

Aho 17. in Kelt b. levele
 re faragósim, van érte,
 sem, hogy az abban foglalt
^{esetben az egyes} ~~szöveg~~
 károlt ~~szöveg~~ ^{szöveg} ~~szöveg~~
 szöveg, azokban az
 határozatok kijelentéseit
 hogy, hírelt helyisé,
 goshon foglalt ingot
 nek, barokk és
 falfaroklásokat a
 nevezett intézet részé
 leendő kényszerítés
 vili átengedése arkon
 vorellővőan beérde,
 arónak a határolt tartalom
 alatti a szabályozás
 goshon foglalt ingot
 kelt szöveg és elvált
 fogat nem érte
 ha Ön a megjelölt
 beérde írt tartalom meg,
 de a kelt szöveg
 kényszerítés meg elvált
 írt tartalom elvált
 négy.

1919. január 23
 T. S.
 72

Henry Samuel Jones,
Budapest.

Utoljára... in Kelt b. levelére
válaszolóan tudomásul veszem,
^{és beleegyezem,}
hogy a H. T. Akadémia galotájának
pincerekészítései illető bírálati
jogát, természetesen a Kötőműk
szerszámokban foglalt feltételek
mellett, az Angol. Gyártó
Bank Budapesti fióktelepére
ruhánna át.

Seljes bizalommal

Budapest, 1919. március

Jones
gondnok.

Kapcsolatban 1919. január 14-én
Nagyszombatban, irántuk levelezve és
az otti újságban naponta adott
váltások, jelenleg van J. Gondnok
szent főkészi, engedje meg nekem,
hogy az akadémiai próba-írás,
mely, újságban fellelhető mellett,
mint a művelés alatt azokat
én bírtam, az Angol - Ösztöndíj Bank
Borspesti fióktelepére átvihetném.
Kérem irántuk

Pécs, 1919. márcs.

88

1919.

1919. jan. 29.

A M. Fővárosi Kormányhivatalnak,
F. Igazgató-székének,
Bp.

708 Akadémia

Jancs Linnel, az akad. palota
pinczéjének birtója, a még nyitott
(8) éves jóltételezés alapján
a birtokot az Angol-Országok
Banka tulajdonára, a pinczebe,
lyiszek még hátralevő időtartam,
mire eső bírósági birtosításról
a nevezett bank birtokosai fiók,
telepítésre letett nálunk egy 9497
frán

Budapest.

lybeli cég megbizásá-

2000 - huszonháromezer
koronával jóltételezési betét-
könyvet, a melyet megőrzés végett
szerecsim par ide mellékelve
áttemi.

sz. betétkönyvet

áramztatni, hogy ezen

vi április 28.-án

pinczehelyiségnek

k biztosítékául

Budapest, 1919. január 29.

Viktor Pincze

Jancs Linnel

tisztelettel meg-

tesnek ügyfelünk

zéséről tudomást

tatni szivesked-

tisztelettel

BANK

BUDAPESTI FŐVÁROSI

Jancs Linnel

1 betétkönyv.

ANGOL-OSZTRÁK BANK
BUDAPESTI FIÓKTELEPE

VIALE DER
ANGLO-ÖSTERREICHISCHEN BANK
IN BUDAPEST.

Ko.

Budapest, 1919. jan. 29.

VÁLTÓZLETÉK - WECHSELSTÜCKEN:
IV., CALVIN-TÉR 2. SZ.
VII. KERÜLET-KÖRUT 45-47. SZ. (ROYAL SZÁLLÓ)

ALAPTŐKE: K 150,000,000.—
ACTIENCAPITAL:
TARTALÉKOK: K 82,000,000.—
RESERVEN:

FŐTÉZET: - ZENTRALE
ANGLO-ÖSTERREICHISCHER BANK, WIEN

FIÓKTELEPEK - FILIALEN:

AUSRIÁI	JOHANNESBAD	LINZ	PROSSNITZ
BODENBADN	KAROLINENTHAL	LOBBITZ	SAAZ
BRÜNN	KARLEN	LONDON	ST.-PÖLTEN
BRUX	KARRITZ	MARIBURG A/D.	TEPLITZ
BELGRÁD	KARLSBAD	MARIBURG	TEICHEN
CZECHOWITZ	KLAUTAU	MARZYVÁRAD	TRAVENAU
ESER LÉN.	HEIMTAN	OLMÜTZ	TRIEB
FALKENHAU	GRITZBURG	PARBUITZ	TURN
FRANKENBAD	KRUMMSTÄTZ	RESEN	WELS
GRÁZ	LAA AN DER THUR	RIKAND	ZNAIM
HANSRUDE	LEITMERITZ	PRAG	

SZÉKHOVÁNYON
DEFFEREN - ADRESSE
„ANGLOBAK“

Magyar Tudományos Akadémia

Budapest.

ÁRUOSZTÁLY—WARENABTEILUNG

Ügyfelünk Glancz Sámuel helybeli cég megbizásából van szerencsénk idemlékelten

1 drb intézetünk által kibocsátott - 9497. -sz. betétkönyvet 23,000.-- korona betéről oly rendeltetéssel átszarmaztatni, hogy ezen betétkönyv a nevezett ügyfelünk által az 1917. évi április 28.-án kelt bérleti szerződés szerint t. Cimtől bérelt pinczehelyiségnek a bérleti időtartamra meg hátralékos bérösszegnek biztosítékául szolgáljon.-

Ezek után bátorkodunk tehát tisztelettel megkeresni, miszerint a fentemlitett bérleti szerződésnek ügyfelünk Glancz Sámuel ur által reánk eszközölt engedményezéséről tudomást venni és erre vonatkozó értesítésüket hozzánk juttatni sziveskedjenek.-

Teljes tisztelettel
AZ ANGOL-OSZTRÁK BANK
BUDAPESTI FIÓKTELEPE

1 betétkönyv.

1919. Jan. 10.

Magyar Akadémia

Munka

Magyar Akadémia, Budapest, 1919. Jan. 10.

Faint, mostly illegible text, possibly a letter or report.

*Ezt az oldalt közleményekre nem használjuk
Diese Seite wird für Mitteilungen nicht benutzt*

88

1919

Méltóságos Országgyűlési úr!

Tisztelettel adalított rendszerlag 1914. évi
szeptember hóban költözvén át Budapestre,
jelentkezniem kell majd az „Idegeneket ellen-
őrző bizottság” előtt. Ez alkalommal azt
is állítani szeretném, hogy ^{1914 óta} remélves részt
vettek az Akadémia III. Országának a mű-
ködésében, kérem bátor kedem Méltóságodat,
hogy emöl a számunkra elismerésnyit adni
kegyeskednék, amelynek az aláírására
az Országgyűlésnek urat is megköszöni bálta-
kodnám.

Bossánalát kérem az alkalmasságra
dásért, kiváló tisztelettel maradtam

aláírással
sajdósa

Jarkas Gyula

Budapest, I. ker. Enyedi-utca 11. sz.
1919. január 25.

Érh. 1919. január 29.

$$\frac{89}{1919}$$

ΣΣ. 1919. Jan. 30.

90
1919.

A tegnapi jegyzőkönyv

A főnökvotárnok jelen
léte kor a kéziratának
egy újabb nagybecsű gya-
rapodásáról. Dr. Balogh
Jenő vt. ugyanis elhata-
rozta, hogy a hozzá irá-
zott leveleknek azt a
részét, a mely közfősé-
netünkre, művelődési vi-
kovainkra s irodalmi
kérdésekre vonatkoznak,
örök letételempéjénél,
azaz M. T. Akademiánál
megőrzés végett, s két
csomagot, az egyikben 134
egyéntől több mint 400
levelet, a másikban je-
dig hivatalos terméke.

I, már át is adott.

tiéket, melyek csak az ado.
mányosó esetleges újabb
intézkedése, vagy halála
után hárthatók fel. Ex
utóbbiakat a főnyomdák
egy az Akadémia és saját
pecsétével lezárt borin.
törben helyezte el. A
levelek többi része legro.
zelebb fog átvetetni.

T e k i n t e t e s A k a d é m i a !

Alulírott levelezőtag, szövetkezve Zempléni Árpád és Kozma Andor író társaimmal, befejeztem Lafontaine meséinek új és teljes magyar fordítását. Az a szándék vezetett, hogy 1921-re, a nagy nevű mesemondó születésének 300-ik évfordulója alkalmából, a két kötetre tervezett mű megjelenhessék. Továbbá illusztrált kiadást tartván szem előtt, erre a vallás-és közoktatásügyi miniszterium művészeti osztályának helyeslésével, mint kiválóan hívatott művész, Haranghy Jenőt kértem fel, a ki a 253 meséhez ugyanannyi rajzot és azonkívül 20 színes képet és több kisebb illusztrációt készít. Az így tervezett magyar kiadást 2 kötetben, 20 füzetben óhajtjuk megjelentetni, mindenik füzetben egy-egy színes képpel, s a mesék terjedelme szerint 10-15 egyéb illusztrációval és a hozzájuk tartozó szövegekkel. Ugy véljük, hogy bármiként alakuljanak is viszonyaink a békekötés után, ily kiadást a magyar közönség melegen fel fog karolni; hisz Lafontaine meséi nem hiába tartoznak a világirodalom legolvasottabb és legkeresettebb termékei közé. Számításunk szerint a műnek első füzetét 15-20 ezer példányban kellene nyomtatni s a további füzetek példány számát ahhoz szabni, hogy az első füzetből mennyi fogyott el. Az egyes füzetek árát, - a mai viszonyok tekintetbevételével - 3 koronára, az egész munkáét tehát 60 koronára számítjuk. Tíz ezer példányt véve alapul, mint várható számot, a mennyi elkel a műből, és 300.000 koronára számítván hozzávetőlegesen a kiadás költségeit, - látnivaló, hogy 50 % könyvárusi jutalék levonása mellett is, a költség vissza fog térülni.

Javaslatunk az: méltóztassék a tekintetes Akadémiának ezen illusztrált **Lafontaine**-kiadás költségeit olyképen elvállalni, hogy az utóbbiak iránt az állam vállaljon garanciát. E tekintetben a jelenlegi népkormány fejével, Dr. Berinkegy Dénes miniszterelnök úrral tüzetesen érintkeztem, s a tervet kívánságára írásban is elébe terjesztettem. Ha a kormány hozzájárul javaslatomhoz, akkor a tekintetes Akadémia szerepe következne a fenti értelemben a kormánytól kötetendő írásbeli megállá-

podás alapján.

Mivel azonban a megoldás lehetősége nemcsak a pénzkérdésen, hanem ép oly mértékben a papiros hiányon is mulhatik, előzőleg szükséges volna, hogy a tekintetes Akadémia a francia kormányhoz megkeresést intézen a szóbanforgó kiadás céljaira szükséges finom papirosnak vétel útján való átengedése iránt. E végett a Nemzeti palotában működő magyar fegyverszüneti bizottság volna megkeresendő az itteni francia bizottsággal való érintkezés céljából. Ez iránt bátorodom egy francia nyelvű levél fogalmazványt idecsatolni és annak szives felhasználását kérni.

Tekintetes Akadémia! Jelenleg nem oly időket élünk, amidőn sablonos eszközökkel boldogulni lehet. A francia nemzet hagyományos magyar barátságának legalább némi részben való visszaszerzése is reánk nézve életbevágó fontosságú kérdés. Ezt a célt kívántuk szolgálni a mesék lefordításával, ez lebegett Pontenay marquis, volt budapesti francia főkonzul előtt is, amidőn e kiadás eszméjét előttünk megpendítette. Nincs kétségünk az iránt, hogy a terv közhirréváltta esetén a francia közvéleményben a nemzetünk iránt való rokonszenv újra meg fog nyilvánulni. Legyen szabad ezek alapján tervünket azzal ajánlanom a tekintetes Akadémiának kivitelre, hogy természetesen a bírálói eljárás elől elzárkózni nem kívánunk, sőt az ügy érdekében azt kérjük, de mindenesetre azzal a különbséggel, hogy amennyiben tervünk elfogadásra találna, a bírálat ne előlegesen a kéziratok, hanem folytatólagosan a kézszedések alapján történjék.

Budapest, 1919 január hó 29.-én

Tisztelettel

1. melléklet

Vikár

1. tag

Erk. 1919. január 30.

91
1919.

Visszavárolás!
Sürgős elintézés végett ki-
adatik az I. osztályra.
1919. január 30.

Heinrich
Földi

Vannak-e az ügyben min-
teri kérés?

Vocsi

1919

Méltóságos Uram !

A Méltóságod bölcs vezetése alatt álló takarékpénztár egyesület Fáy András érdemeinek kegyeletes elismeréséül, nevére alapítványt tett, melynek kamataiból minden három évben/1916, 1919, 1922 stb./ pályázat útján 6000 K jutalmat tűz ki magyar nyelven írt oly szaktudományos munkák jutalmazására, melyek az illető szaktudomány európai színvonalát emelik, vagy legalább elérik és a hazai tudományosságnak is hasznos szolgálatot tesznek.

Ügyrendi szabályzatunk /103§/ értelmében azon szaktudományt, melyből a pályakérdés kitüzendő, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület jelöli ki, azonban az ekkép kijelölt szaktudomány köréből a pályakérdést az Akadémia állapítja meg, formulázza és hirdeti ki.

Bátor vagyok megjegyezni, hogy az alapítólevél csak a szépirodalmi és szépművészeti föladatokat zárja ki és így nagyon óhajtanó volna, hogy föl váltva különböző tudománysszakok kerüljenek sorra, míg eddig nyilván félreértésből, kizárólag az Akadémia II. osztályának körébe eső köz- és nemzetgazdasági vagy pénzügyi szakok jelöltettek ki. Nagyon örvendetes volna, ha a Takarékpénztár igazgatósága, a jelzett félreértés megszüntetésére ezuttal más szaktudományt/pl. Nyelvészet, Irodalomtörténet, Történet, Természet-tudomány stb./jelölne ki, mint a melyek eddig szokásban voltak.

Fogadja Méltóságod kiváló tiszteletem kijelentését.

Budapest, 1919 január 30.

főtítkár

Méltóságos

W a l d e r G y u l a urnak
a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület Igazgatójának

B u d a p e s t .

92

1919

A vallás és közoktatásügyi magyar minisztertől.

11256 -1919. szán.

III-B

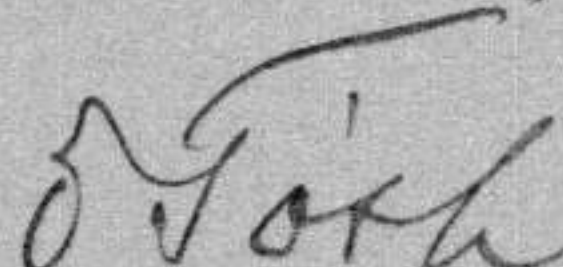
Kulturális és politikai szempontból egyaránt szüksége mutatkozik annak, hogy a háboru folytán megszakadt külföldi viszonylatok mennél előbb felujtassanak. Sulyt kell helyezni különösen a Római Magyar Történeti Intézet működésére, amelynek révén a szigoruan vett tudományos érdekek ópolása mellett alkalom kínálkozik arra is, hogy a magyarság felől általában a művelt nyugat számára megbizható tájékoztatás nyujtassék.

E célból dr. Gerevich Tibor egyetemi m. tanár, magyar nemzeti muzeumi őrt szándékozom a Római Magyar Történeti Intézethez igazgatói minőségben kinevezni és kiküldeni, hogy az Intézet ujjászervezését előkészítse és annak működését biztosítsa. Gerevichet egyéni tulajdonságain felül az olasz szakkörökkel való személyi összeköttetései is mindenképen alkalmassá teszik e szerepre.

Mindezekalapján felkérem az Elnökséget, hogy Gerevich megbizátását illetően saját szempontjából szives véleményét sürgösen nyilvánítani méltóztassék.

Budapest, 1919. évi január hó 20.

A miniszter helyett:

államtitkár.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének, Budapest.

Ért. 1919. jan. 30.

93

1919

Sürgős.

Kiadott Wáry Antal
t. t. biz. elnöki i. n. a. r.

Heinrich
Fotóter

Tisztelt Osztály !

Szerencsém van fölkérni a T. Osztályt, hogy a f. évi nagygyűlésre a következő alapítványok kamataiból hirdetendő pályatételeket megszövegezni méltóztassék:

1. Nagyjuttalom és Marczibányi-mellékjuttalom.

/ philosophia / 100 ill. 50 arany

2. Egyesült Bp. Főv. Takarékpénztár:

/közgazdaságtan v. pénzügytan/ 1000+ 1000 kor.

3. Pesti Hazai Takarékpénztár Fáy-alapítványa.

6000.-K

Megjegyzem, hogy az Ügyrend 103 §-nak 5. és 6. pontja értelmében a múlt évben meddön maradt Fáy-pályázat fölmaradt 6000K-jából megbízás adandó két tudományos kérdés kidolgozására. Kérem a t. Osztályt, hogy erre vonatkozólag javaslatát mielőbb sziveskedjék velem közölni, hogy azt a Takarékpénztár igazgatóságához eljuttathassam.

4. Gorove /művelődéstörténet/ 100 arany.

5. M. Kereskedelmi Csarnok Széchenyi - adománya.

/kereskedelem/ 1000 m. frank.

6. Körösi /statisztika v. nemzetgazdaságtan/ 1000.-K

7. Lukács Krisztina /történelem/ 2000.-K

8. Ullmann /a múlt évi pályázat újra hirdetése/.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1919. január 29.

főtítkár

Az Akadémia II. Osztályának.

1919

Tisztelt Osztály !

Szerencsém van felkérni a T. Osztályt, hogy a f. évi nagygyűlésre a következő alapítványok kamataiból hirdetendő pályatételeket megszüvegezni méltóztassék:

1. Bulyovszky /óda /
-----	400.-kor.
2. Parkas - Raskó /hazafias költ./
-----	200 .- "
3. Kóczán /dráma/
-----	100 arany
4. Lévy /irodalomtört. /
-----	1000.- kor.
5. Péczely /regény /
-----	1000 forint aranyban
6. Sámuel /nyelvészet/
-----	15 arany
7. Teleki /vigjáték /
-----	100 arany
8. Vigyázó /magyar irodalom v. művészettörténet/
-----	1200.-kor.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1919 január 29.

főtitkár

Az Akadémia I. Osztályának.

1919

Tisztelt Osztály !

Szerencsém van fölkérni a T. Osztályt, hogy a f. évi nagygyűlésre a következő alapítványok kamataiból hirdetendő pályatételeket megszövegezni méltóztassék:

1. Bolyai/mathematika / 10.000 kor.

2. ? Edl - Holczer /ösztöndij /

3. Rózsay /természettudomány / 7000.-kor.

4. Tomori /mathematika / 2000.- "

5. Vályi / " " / 1200.- "

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1919. január 29.

főtitkár

Az Akadémia III. Osztályának.

94
—
1919

94
1919

Tiszelt Ország!

Szerencsém van föléni a T. Ország, hogy a f. évi naggyűlésre a "röveltyő" alapítványok kamataiból ^(hirdetendő) pártvételével megegyező méltóságok:

1. Naggyűlés és Marosbányai = méltóságok

~~Philosophia~~
(Philosophia) 100 ill. 50 arany

2. Egyesült Pp. Föv. Takarékpénztár:

(közgazdaságtan v. pénzügytan) 1000 + 1000 k.

3. Pesti Helyi Takarékpénztár Föv. - alapítvány

6000. - k

4. Gorove (művelődéstörténet) 100 arany

5. M. Kereskedelmi Csarnok Széchenyi

= adomány

(kereskedelem)

1000 m. frank

6. Körösi (statisztika v. nemzet =

gazdaságtan)

1000. - k.

7. Ludice Krisztina (történelem)

2000. - k.

8. Ullmann (a múlt évi pártvétel
újra hirdetése).

Kiváló tisztelettel

a II.
Ország

Pp. 1919. január 29.

Főtitár

94
1919

7. /^o Mészáros, hogy az Úrrend 103§-ának

5. b. pontja értelmében a múlt évben megoldón maradt
Fáy = pályázat felmaradt bank = jából megbízás alapján
~~szk~~ adandó két tudományos ~~szk~~ kérdés kidolgozása
sára. Kérem a k. Országos, hogy erre vonatkozólag
Társaságunk ^(száma) ~~száma~~ javallatát mielőbb sziveskedjék
velem közölni, hogy azt a Társaságunk igazgató-
ságához eljuttathassam.

94
1919

Tisztelt Ország!

Szerencsém van föltérni a T. Ország, hogy a f. évi nagyszűlésre a "tövelkező" alapítványok kamataiból hirdetéskendő" pályázatokkal megválaszolni méltózzanak:

1. Bolyai (matematika) 10.000 kor.
2. Edl = Holczet (örtöndij)
3. Rózsay (természettudomány) 1000.-kor.
4. Tomori (matematika) 2000.-"
5. Vályi (" ") 1200.-"

Kiváló' tisztelettel

Budapest, 1919. január 29.

Főtér

A III. Ország.

94

1919

94
1919

Az I. Országosnak

Tisztelt Ország!

Szerencsém van falkémni a T. Ország!

hogy a f. évi nagyszűtések a következő
(hirdetendő) ^{letelese}
alapítványok kamataiból ~~paltya~~ ^{letelese}
^{szeszmegezési} ~~ritkított~~ méltóságok:

1. Bulyovszky (oda) 400.- kor
2. Farkas = Raktó (hazafias költ.) 200.- "
3. Kóczán (dráma) 100 arany
4. Lévay (irodalomtört.) 1000.- kor.
- ~~5. Mészáros (regény)~~
5. Pérezely (regény) 1000 forint
aranyban
6. Sámucl (medveéneke) 15 arany
7. Teleki (vígjáték) 100 "
8. Viggyázó (magyar irodalom
v. művészettörténet) 1200.- kor.

Kiváló tiszfelettel

Faltrár

Az I. Országosnak,

94

1919

97
1919

Nagyon tisztelt Miniszter úr!

2. 200 sz. a. f. évi január hó 25-én az
Akadémiához intézett átiratára peremem van tisztelt
lelletel értenem, hogy a M. Tud. Akadémia [a nemzet]
vagyondézsma részben február 3-án összehívott szék-
ülésére Mallerovits Sándor (k. 10. Veres Pálné = u. 9.)
és Fellner Frigyes (d. I. Otom = u. 8.) akadémiai tagokal
küldte ki.

Fogadja T. Miniszter úr kiváló tiszteltem
szíveskedését.

Bp. 1919. Jan. 28.

§ legkegyelmebb utasításon

Viadandó
F. 29.
New

~~M. Miniszter~~
elnök

Szende Pál

m. pénzügyminiszter úrnál

Bp.

97

1919

98

1919

Z tanácskozásában, valamit

Hivatalosan igazolom, hogy Dr. Farkas Gyula nyug.
kolozsvári egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia ren-
des tagja az Akadémia [matematikai és természettudományi
osztályának munkásságánál] állandóan tevékeny részt
vesz s az Akadémia ^{tudományi} matematikai munkássága szempont-
jából # elkerülhetetlenül szükséges, hogy a nevezett tudós,
a ki 1914 óta állandóan budapesti lakos, továbbra is Buda-
pesten tartózkodjék.

Budapest, 1919. január 28.

Mindent

I. 29.

W. K.

~~fülszám~~

elviak

Az Idegeneket Ellenőrző Bizottságnak

#

Budapest

98

1919

Méltóságos Országos Titkár Úr!

Nagybecsű levelét múlt hó 31-én és az
elméleti okmányok mai napon kézhez
kaptam. Szavatolva minden nélkülö kiifeje-
zésére köszönetemmel azért az igen
rövid és határozat eljárásért, amelyet
Méltóságod további itt tartózkodásom
érdekében kifejezési kezvesztett. Bizton
bírom, hogy az idegeneket ellenőrző
bizottságtól már magánuk ennek az
okmányok az alapjain is megkap-
hatom az itt tartózkodási engedelmét.

Kiváló tisztelettel Méltóságod iránt,

Budapestben, 1919. február 2.

aláíratlan Sajtóosztály
Jankovits Gyula
r. t.

1919
—
98

Mélsáságot Főiskár Úr!

A mai postával hozzáam érkezőt
elnöki okmányt illetően fogadja kérem
szivesen hatás köröndem nyitvániasát
arét a körbenjárásért, amelyben háborús
emberiüggetet részesíteni kezdeskedett.

Köszönve Mélsáságot iránt

Budapestben, 1919. február 2.

aláíratos Sajtósra
Farkasgyula
r. t.

ca 98
1919

99
1919

Tisztelettel Tisztelettel!

F. évi január 7-én keletkezett ~~irataim~~
a legnagy tartott ömer ülésről ~~szerepel~~ van közzététel
értelem, hogy a M. Tud. Akadémia tudomásul vette a
Szövetkezési részéről Tisztelettel és Káda József lapos-
résztől ~~irataim~~ a Wodianer - bizottság

(üdvözlőm és) ~~irataim~~ erről T. Tisztelettel urat értesítem, az Akadémia
néveltem kérem, hogy a Wodianer = ~~irataim~~ bizottság ügyeinek
elintézésében/jövöben is ugyanaz az ügykezelés és bizalom
fejtse ki a mellet ^{Tisztelettel} ~~irataim~~ Tisztelettel eddig tapasztalni) alkalmas
vold. (Kifejtés szövege) (eddig is)

Budapest, 1919. január 28.

Kiv. Tisztelettel.

Miadandó
I. 29. V. 1919

elnöl

Karrakos

Rákos István úrnak

a M. Tanító-egyesület Orsz. Szövetségének ^{al} elnöke

Budapest

3

2

1

99

1919

7

12

100
1919

Tisztelettel Igazgató úr!

F. év január hó 5. = én kelt levelére

amely a tegnapi tartott öngyes ülés határozatából me-
resem van bizalommal értenem, hogy a M. Tud.
Akadémia öngyes ülésénél fogva vette tudomásul
~~szöveg~~ bejelentését, mely szerint a Wodianer =
bizottság ülésiben az előadói munkálataikat a Tam-
többség részéről öngyes Szövegírók elnöki bizal-
mából lemondása következtében nem veheti többé.

Az öngyes ülés kedves közléseimre kette, hogy
J. Igazgató úrnak a Wodianer = bizottságban azelőtt
éven át kifejtett buzgó és harkos munkásságáért
az Akadémia legmelegebb közönelét kölma-
csoljam, mely megbizalomnak ezennel a legna-
gyobb részszel kezek eleget.

Tisztelettel

Budapest, 1919. január 28.

Köszönet
F. 29.
V. 1919

elér

Karossy

Moussong Géza

igazgató úrnak

Budapest

100
1919

Tyén Tisztelek Igazgató' úr!

F. év január hó' 5. = én kelt levelémre
mim a tegnapi tartott ömzes ülé' határozatából re =
senerém van tisztelekkel értesíteni, hogy a M. Tud.
Akadémia ömzele rajnálatul fogadta vette tudomásul
vizsgáló' bizottság' bejelentését, mely szerint a Wodianer =
bizottság' üléssiben az előadói munkálataikat a Tam =
tök = Keresztélyer Országos Szövetségének elnöki tiszte' =
ről lemondása következtében nem veheteli többé!

Az ömzes ülé' kedves közléseiről megköszönöm, hogy
D. Igazgató' úrnak a Wodianer = bizottság'ban azelőz
éven át kifejtett buzgó' és harkos munkásságáért
az Akadémia legmelegebb köszönetét kölma' =
coljam, mely megbízatásomnak ezennel a legna =
jobb részszel lezék eleget.

Tisztelekkel

Budapest, 1919. január 28.

Vataván
I. 29.
Vataván

elér

Karacsony

Moussong Géza

igazgató' úrnak

Budapest

100

1919

Nagyon tisztelt miniszter Ur !

F.hó 20-ról 11256-1919 as.a.kelt nagybecsü leiratára van szerencsém egyelőre a következőkben tisztelettel válaszolni.

A római Magyar Történelmi Intézet akadémiai bizottságának a nagyon tisztelt Miniszter ur hivatali elődje által megerősített studomásom szerint ez idő szerint még érvényben levő ügyrendje / Akadémiai Ügyrend 1917.41.lap/III.szakaszának 3.bekezdésében úgy intézkedik,hogy az intézet igazgatója /vagy elnöke/ép úgy mint titkára "az akadémiai bizottság meghallgatásával"alkalmazandók.Ennél fogva az Akadémia elnöksége nincs abban a helyzetben,hogy e bizottság mellőzésével a maga szempontjából nyilatkozzék a most tervezett igazgatói kinevezés tárgyában.

A bizottság^t a legrövidebb időn belül össze fogom hívni és annak véleményét lesz szerencsém nagyon tisztelt Miniszter ur elé terjeszteni.Egyelőre azonban annál inkább kell haladékot kérnem,mert csak e bizottságban nyújthatok alkalmat Fraknoi püspök urnak is,-ki az intézet épületét adományozta s ki jelenleg beteg,- anyilatkozásra,és mert a békekötés előtt az intézet működését amúgy sem kezdhették meg,az igazgató kinevezése eldázhatatlanul sürgősnek nem látszik.

Fogadja nagyon tisztelt Miniszter Ur kitünő tiszteletem kijelentését.

Budapest,1919 január 31.

elnök

K k u n f i Z s i g m o n d
közoktatásügyi miniszter urnak

B u d a P e s t .

101

1919

Nagyon tisztelt miniszter ur!

F. 20-ról 11256-1919 as. a. kelt nagybecsü leiratára van szerencsém egyelőre a következőkben tisztelettel válaszolni.

A római Magyar Történelmi Intézet akadémiai bizottságának a nagyon tisztelt Miniszter ur hivatali elődje által megerősített studomásom szerint az idő szerint még érvényben levő ügyrendje / Akadémiai Ügyrend 1917. 41. lap / III. szakaszának 3. bekezdésében úgy intézkedik, hogy az intézet igazgatója / vagy elnöke / ép úgy mint titkára "az akadémiai bizottság meghallgatásával" alkalmazandók. Innél fogva az Akadémia elnöksége nincs abban a helyzetben, hogy e bizottság mellőzésével a maga szempontjából nyilatkozzék a most tervezett igazgatói kinevezés tárgyában.

A bizottság^t a legrövidebb időn belül össze fogom hívni és annak véleményét lesz szerencsém nagyon tisztelt Miniszter ur elé terjeszteni. Egyelőre azonban annál inkább kell haladékot kérnem, mert csak a bizottságban nyújthatok alkalmat Fraknoi püspök urnak is, - ki az intézet épületét adományozta a ki jelenleg beteg, - nyilatkozásra, és mert a békekötés előtt az intézet működését amugy sem kezdhetvén meg, az igazgató kinevezése eldőlhetetlenül sürgősnek nem látszik.

Fogadja nagyon tisztelt Miniszter Ur kitünő tiszteletem kijelentését.

Budapest, 1919 január 31.

elnök

K k u n f i Z s i g m o n d
közoktatásügyi miniszter urnak

B u d a P e s t .

101

1919

A Magyar Tudományos Akademia
tekintetes Elnökségének
Budapesten.

A pozsonyi magyar tudományegyetem tanári kara azzal a tiszteletteljes kérelemmel fordul az Elnökséghez, hogy a pozsonyi magyar tudományegyetemnek a lapoktól bizonyára ismeretes bezárása, a tanárainak internálása és rendőri felügyelet alá helyezése ellen tiltakozni, a tiltakozást a magyar és a külföldi sajtóban közzétenni, s a bezárásnak a hazai egyezményt sértő és kultúraellenes voltára rámutatni kegyeskedjék. Együttal kérjük a tiltakozást a külföldi ^{akademiáknak} egyetemeknek, s ha lehetséges, a békekonferenciának megküldeni.

Pozsony, 1919. Januarius 29-én.

A pozsonyi egyetem tanári kara.

Érte. 1919. február 3.

102

1919

A személyi adóval kellese a kőváros
íratos ügykezelésénél - mi kitűzött
törvények. Heineke

T. or. Főtitkári Hivatal

Van szerencsém a Keleti Biz.
biz. részére készült néhány kéziratot,
és pedig:

I. A Balkánexpeditio - kiadványhoz:

1. Pécsi A. magyar jelentése. Térképek
2. " " német " "

II. Thallóczy: Hlys. - Alb. Forsch. farditavai

3. Thopia: Albánia fejelelemény.

4. Thallóczy: A fejelelemény közl-
múltjából.

5. Jireček: Skutari.

6. " : Durazzo.

7. " : Albánia múltja.

a melyek a túrsgyövevény va-
közintélely négy aligka jelentésű
meg, megörzési céljából be-
deci.

Visztekettel

Pellekibae

biz. előadó

1919 ^{II} / 2.

É. 1919. február 3.

103

1919

~~Magyar~~

Hellebrant Árpád

alrövidbíró úrnak

Budapest

~~Felkötés~~

Mészöly Gedeon

könyvtáros úrnak

Budapest

F. évi január hó 19-én kelt, a tanár = tiszt =
 viselők segélye ügyében ~~Hellebrant Árpáddal és Erdős =~~
~~tanár = tisztviselő~~ ^{tanár = tisztviselő} ~~ügy~~ ^{ügy} ~~szóval~~ ^{szóval} ~~erőlt~~ ^{erőlt} az Igazgató = Tanácshoz intézett
 beadványára értesitem, hogy az Igazgató = Tanács f.
 évi január hó 19-én tartott ülésében a következő "lelki" =
 hozatol hozta:

"Az Igazgató = Tanács kimondja, hogy elvi
 álláspontjához, mely szerint az Akadémia tiszt =
 viselői ~~szóval~~ nézve az állami tisztviselők ellát =
 ását, figyelem és nyugdíj = szabályait területe irány =
 adónak, de főntartja magának a jogot, hogy újabb
 tételék és segélyek folyósításánál ebből = ebből
 állapítsa meg, hogy méltó-e annak s az Akadémia
 anyagi helyzetével összehasonlítható-e ^{állás =} ~~állás =~~
 az illető intézményeknek teljesén vagy részben érve =
 nyújtását." (Jgtanács jkv. 1919. I. i. pont)

~~Ami pedig~~

megjertem, hogy ugyanaz az írás kimondta azt is, hogy
 anyagi ellátás területeiben nem kíván különbséget tenni
 a tanár = tisztviselők és az orlévéllel nem bíró ^{akadémiai} tiszt =
 viselők között.

Budapest, 1919. február 3.

főtitkár

105

1919

Budapest 1919 február 2

Tisztelt Főosztály Ur!

82. br.)

Féjarnián 28 Kelt Krivos, levele
ke érkezem, hogy egész séj állapo-
dom nem enged, hogy hofabb ta-
náskörményben részvegyek és
dey nem vager ebben a helyesben.
Maream magtiselő Rikettelés
a f. hó Jan tartandó gónnyú minise
ri értekerletre elfogadjam.

Tisztelettel

Kashan László

1
Exh. 1919. febr. 4.

106

1919

A M. T. AKADEμία ALAPSZABÁLYAI.

I. FEJEZET.

Cél és eszközök.

1. §. A M. T. Akadémia gróf Széchenyi István nagylelkű alapítványa és az 1825: XI. t.-cz. alapján Budapesten alakult tudományos intézet, melynek célja a tudomány és irodalom magyar nyelven való művelése és terjesztése.

2. §. E célra tudományos vizsgálatokat és kísérleteket tétet, tudományos fölfedezéseket elősegít, eredeti munkákat irat, régi és új remekírókat és egyéb jeles műveket fordíttat; a történet, nyelv, irodalom és művészet emlékeit fölkeresi, s a tudomány gyarapodására szolgálókat ismerteti; tudományos szempontból, különösen a hazának minden tekintetben megismertetésére, utazásokat tétet vagy segít; a tudományos, valamint a szép-irodalmi munkásságot jutalomtételek által is éleszti és irányozza; a tudományos ismereteket könyvtára, valamint eredeti és fordított munkák kiadása és felolvasások által terjeszti; jeles munkákat ad ki, fontos tudományos kiadványok megjelenését anyagilag támogatja; kitűnő tudósokat munkásságuk folytatására, a mennyire teheti, pénzzel segíti; saját munkálkodása eredményeit nyomtatásban közzé teszi; a törvényhozás és kormány által hozzá utasított tudományos kérdésekben véleményt mond.

3. §. Mind ez ügyeket az Akadémia, illetőleg az Igazgató-Tanács tagjai külön-nemű ülésekben végelik: még pedig a szellemi ügyeket első sorban az osztályok intézik, az anyagi ügyeket az igazgató-tanács kezeli.

II. FEJEZET.

Az Akadémia szervezete.

4. §. Az Akadémia szervezetét alkotják: az elnök, a másodelnök, az alább meghatározott minőségű tagok, az igazgató-tanács, a főtitkár, az osztályok elnökei és titkárai, s a szükséges tiszti és altiszti személyzet.

III. FEJEZET.

Tagok.

5. §. A tagok belsők és külsők; belsők, kik a magyar tudományosságot mozdították elő akár hathatós pártfogás, akár irodalmi munkálkodás által; külsők oly külföldi tudósok és írók, kik a tudományt és irodalmat nem magyar nyelven művelik. A belső tagok tiszteletiek, rendesek és levelezők.

6. §. A tiszteleti tagok vagy oly tudománypártoló hazafiak közül választandók, kiknek megnyerésétől az Akadémia méltán várja díszé s java öregbedését, vagy oly jeles

tudósok és írók közül, kik a tudomány vagy az Akadémia körül kiválóbb érdemeket szereztek. Az Akadémia mindennemű ülésében, a más osztályok zárt ülései kivételével székők és szavazatuk is van.

7. §. A rendes tagok az érdemesebb levelező tagok közül választandók. Az Akadémia mindazon üléseiben székők és szavazatuk van, melyekben a tiszteleti tagoknak. Kötelességök a tudomány művelése, az Akadémiától rájuk bízott teendők teljesítése, s folytonos részvét az Akadémia munkásságában.

8. §. A levelező tagok jeles munkálkodásuk által kitünt magyar tudósok és írók sorából választandók. Az Akadémia mindennemű ülésében, a más osztályok zárt ülései kivételével, székők, s osztályuk üléseiben szavazatuk is van. Mint ideiglenes bizottságok tagjai az összes ülésen és a nagygyűlésen is szavaznak. (30. §.) Kötelességök a tudomány művelése s az Akadémia által rájuk bízott teendők teljesítése.

9. §. A külső tagok azon, nem magyarul író külföldi tudósok sorából választandók, kik vagy a tudományosság körül érdemeikkel hírt szereztek, vagy Magyarországot és az Akadémiát közelebbről érdeklő munkával az Akadémia különös kitüntetésére méltókká váltak. Az Akadémia mindennemű ülésében, a más osztálybeli zárt ülések kivételével, székők van.

10. §. Minden tag valamely osztályba van sorozva.

11. §. Minden belső és külső tagot az illető osztálynak, titkos szavazat útján, a jelenlevő tagok kétharmad szótöbbséggel tett ajánlata alapján, a nagygyűlés, szintén titkos szavazással kétharmad szótöbbséggel választ.

12. §. Minden újonnan választott rendes és levelező tag, osztályába tartozó dolgozattal, egy év alatt, széket foglal, mire az elnöktől és főtitkártól aláírt oklevéllel tiszteltetik meg, mely őt akadémiai jogainak gyakorlatába helyezi. A tiszteleti és külső tagoknak azonnal megválasztásuk után adatik ki az oklevél. Az oklevél minden tagot akadémiai címének nyilvános viselésére feljogosít.

IV. FEJEZET.

Osztályok.

13. §. Az osztályok száma három, ú. m.:

I. a nyelv- és széptudományi osztály;

II. a bölcséleti, társadalmi és történeti tudományok osztálya;

III. a matematikai és természettudományok osztálya.

14. §. Mind a három osztálynak külön-külön 9 tiszteleti, 24 rendes és 60 levelező tagja lehet.

V. FEJEZET.

Igazgató-tanács.

15. §. Az igazgató-tanácsot a két elnök, a főtitkár s 24 tag alkotja. E 24 tagot felerészben az igazgatótanács tekintet nélkül arra, hogy az Akadémiának tagja-e vagy sem, az alapítók és oly férfiak sorából, kiknek megnyerése az Akadémiának dízét és javát öregbítheti, felerészben az Akadémia a belső tagok sorából egyszerű többséggel választja.

16. §. Az igazgató-tanács azon tagjainak, a kik az Akadémiának nem tagjai, az igazgatósági és elegyes ülésekben szavazatuk és székők, — az összes ülésekben, a nagygyűlésen s a közülésben székők van.

17. §. Az igazgató-tanács őrködik az Akadémia vagyona fölött, melynek állásáról az Akadémiának évenként kimerítő jelentést tesz. Az Akadémia bevételeit és kiadásait kezeltetheti valamely hazai pénzügyintézettel is; ez esetben az intézetet ő választja meg, s az azzal való viszonyokat ő szabályozza.

18. §. Az igazgató-tanács választja egyszerű szótöbbséggel az akadémiai ügyészt és gondnokot.

19. §. Intézkedései különösen kiterjednek;

a) Az alapítványi tőkékre s a kiadott kölcsönökre, melyekre nézve gondoskodik, hogy a törvények értelmében biztosítottassanak és kamataik pontosan befolyjanak.

b) Az általa választott gondnokra és ügyészre, kik közvetlenül tőle függenek és az ő utasítása szerint járnak el.

20. §. Ezek szerint hatáskörébe esnek: a pénzügyi kimutatások és számadások megvizsgálása, a gondnok és ügyész utasítása, eljárásaik helybenhagyása, az évi költségvetés megállapítása, a gazdasági ügyek tárgyalása; általában az Akadémia pénzügyének intézése.

21. §. Tudományos társulatoknak segítyt, valamely osztály javaslatára és az összes ülés ajánlatára, csakis az igazgató-tanács szavazhat meg.

VI. FEJEZET.

Ülések.

22. §. Az osztály-ülések tárgyai: mindennemű tudományos előadás és eszmecsere, jelentések és kisebb közlések, valamint tudományos indítványok és vállalatok tárgyalása, a jutalomügyi, tagválasztási előkészületek, az osztály költségvetése iránt javaslattevével.

23. §. Az összes ülések tárgyai: gyász- és emlékbeszédek, általánosabb érdekű tudományos felolvasások, tisztviselők (46. §.) választása, az illető osztályok véleménye alapján a nagygyűlésnek fönntartott jutalmak odaítélése és új jutalomkérdések kitűzése, munkák iratása s kiadása, az összes Akadémiát illető indítványok, valamint az osztályok- és az Igazgató-tanácsból áttett ügyek tárgyalása s eldöntése.

24. §. A nagygyűlések tárgyai: az osztályokba, illetőleg az igazgató-tanácsba (15. §.) tagok, osztály-titkárok választása, az osztályok jelentése alapján jutalmak odaítélése s új jutalomkérdések kitűzése.

25. §. Az egyes ülések tárgyai: az elnökök és főtitkár választása, valamint az 54. §-ban jelzett esetben, az alapszabályok változtatása tárgyában szavazás.

26. §. Hogy a végzéseknél érvényök legyen: az osztályok és igazgatóság üléseiben legalább 9, az összes ülésekben legalább 12, a nagygyűlésen s az egyes ülésekben legalább 25, szavazattal bíró tag jelenléte szükséges. A szavazatok egyenlősége esetében nem hozatik határozat.

27. §. Az elsorolt ülések oly ügyeket, amelyek folytonos munkásságot, bővebb megvitátást vagy tervezést igényelnek, bizottságokhoz utasítanak. A bizottságok vagy állandók, vagy ideiglenesek.

28. §. Az állandó bizottságokra bizonyos folyó munkák és teendők, gyűjtések, nyomozások, könyvkiadások bízottak. Tagjaikat vagy közvetlenül, vagy az illető osztály ajánlatára az összes ülés választja, ha szükségesnek látszik, oly szakférfiak közül is, a kik nem tagjai az Akadémiának.

29. §. Az ideiglenes bizottságokat az összes- vagy osztály-ülés bizonyos munkák, pályairatok, fontos indítványok, számadások stb. megvizsgálására, minden külön alkalommal külön küldi ki, amennyiben lehet, saját kebeléből. Teendőik elvégeztével megbízatásuk megszűnik.

30. §. A bizottságtól az illető ülés elé terjesztett jelentés tárgyalásakor a bizottsági tagok mindegyikének az összes ülésen is szavazati joga van.

31. §. Az ünnepélyes közlés tárgyai: évi jelentés az Akadémia munkásságáról, emlékbeszédek, tudományos és költői művek felolvasása, jutalmak, jutalomkérdések s az új választások kihirdetése.

32. §. Az osztályok ülései, valamint az összes és közlések nyilvánosak; szükség esetében az osztályülések és az összes ülések zártakká alakulhatnak.

33. §. Az osztályülésekben az osztályelnök, az Akadémia minden egyéb ülésein az akadémiai elnök, vagy távollétében a másod-elnök elnököl; ezek jelen nem létében az elnöklés joga az osztályülésben az osztálynak legrégebb tiszteleti vagy rendes tagját, összes ülésben a legidősb osztály-elnököt, igazgatósági és egyes ülésekben pedig a legrégebb igazgató-tanácsi tagot illeti. Az osztályok három évenként, tiszteleti vagy rendes tagokból, és ugyanakkor a bizottságok is magok választják elnökeiket.

34. §. Mindenik osztály havonként 1—3 osztályülést, az összes Akadémia havonként egy összes ülést, évenként pedig egy nagygyűlést s ezzel összekötött ünnepélyes közlést, szükség esetén egyes ülést tart; az elnök azonban bármelyik ülést soron kívül is összehívhatja. Az igazgató-tanács a szükséghez képest tart ülést.

VII. FEJEZET.

Tisztviselők.

35. §. Az elnök az összes Akadémia élén áll; képviseli hatóságok és magánosok irányában, ügyeit közvetlenül vezérli, szabályainak pontos megtartása s határozatai végrehajtása fölött őrkdik.

36. §. Az elnököt az elegendes ülés, a tiszteleti, rendes és igazgatósági tagok titkos szavazatával, egyszerű szótöbbséggel, a belső tagok sorából, három évre választja. A három év leteltével újra megválasztható.

37. §. Az elnököt gátoltatása esetében a másodelnök pótolja.

38. §. A másodelnök vájasztása úgy történik, mint az elnöké. A másodelnök azonban a három év leteltével a legközelebbi három évi ciklusra újra meg nem választható.

39. §. Egyik elnöknek Budapesten kell laknia.

40. §. A főtítkár az Akadémia határozatainak szellemi téren végrehajtója, viszi a nagygyűlésnek, az összes igazgatósági és elegendes üléseknek jegyzőkönyveit; a nagygyűlésen, az összes és elegendes ülésekben előadóképen működik, folytatja az összes Akadémia levelezését, írja történetét, évi jelentését s mindennemű tudósításait, szerkeszti Értesítőjét, ügyel könyvkiadásaira és a könyvraktarra és őrzi levéltárát.

41. §. A főtítkár akadályoztatása esetében az elnökség az osztálytitkárok közül helyettest nevez.

42. §. A főtítkárt az elegendes ülés titkos szavazattal, egyszerű többséggel, a rendes tagok sorából, élethossziglan választja.

43. §. A főtítkár mellé, ajánlata alapján, az elnök az iroda vezetésére segédtítkárt nevez ki, a ki a főtítkár közvetlen rendelkezése alatt áll.

44. §. A gondnok az Akadémia határozatainak anyagi téren végrehajtója; ő őrkdik az épületek fölött. Működéséről az igazgató-tanács előtt évenként beszámol.

45. §. Mindenik osztálynak külön titkára van. Ezek az illető osztály előadói, szerkesztik kiadványait, jegyzőkönyveit és tudósításait, viszik az osztálybeli levelezést.

46. §. Az osztálytitkárokat az egyes osztályok ajánlata alapján a nagygyűlés, titkos szavazással, egyszerű többséggel, a rendes tagok sorából élethossziglan választja.

47. §. Az osztálytitkárok akadályoztatása esetére az osztályelnök nevez ki helyettest

48. §. A főkönyvtárnokot, az összes ülés egyszerű szótöbbséggel élethossziglan választja és a gróf Teleki nemzetség alapító ága nevezi ki a belső tagok sorából; az alkönyvtárnokokat és a könyvtár egyéb tisztviselőit a könyvtári bizottság ajánlata alapján az Akadémia elnöke nevezi ki. A könyvtári személyzet a főkönyvtárnok közvetlen rendelkezése alatt áll.

49. §. Az elnök nevezi ki az Akadémia egyéb tisztviselőit, valamint az altiszteket. Ez utóbbiak közvetlenül a gondnoknak és közvetve a főtítkárnak vannak alárendelve.

VIII. FEJEZET.

Fizetések és díjak.

50. §. Az igazgató-tanács állapítja meg az összes tisztviselőknek és alkalmazotaknak fizetését, illetve évi díját.

51. §. Mely tisztviselők és altisztek lakjanak az Akadémia épületében, az igazgató-tanács határozza meg. A főtítkár az Akadémia palotájában köteles lakni.

52. §. A tagoknak az Akadémia megbízásából végzett munkálatai, valamint az Akadémia nyomtatványai közé fölvelt dolgozatai díjaztatnak.

IX. FEJEZET.

Alapszabályok módosítása.

53. §. Az alapszabályok módosítása iránt indítványt mind az Akadémia összes ülésében, mind az igazgató-tanács ülésében lehet tenni.

Az indítványt, az illető testületben szavazattal bíró, legalább is öt tagnak kell aláírni és beadni.

Az indítványt az Akadémia elnökének elnöklete alatt vegyes bizottság tárgyalja, melybe az igazgató-tanács hat tagot, az összes ülés szintén hat tagot küld ki; ez utóbbiak sorába mindegyik osztály két-két tagot titkos szavazással választ.

A bizottság, a beadott indítványt tárgyalván, jelentését az összes-ülés és igazgató-tanács elébe terjeszti. Ha az indítványt mindkét testület elfogadja vagy elveti: az ügy elintézettnek tekintetik.

Ha ellenben a két testület határozatai közt eltérés mutatkozik: az eldöntés a nagygyűlés idején tartandó elegyes ülésre bízatik, olyképen, hogy az igazgató-tanács összes jelenlevő tagjai és az Akadémia többi tiszteleti és rendes tagjai egyenlő számban gyakorolják a szavazatjogot; ha egyik testületből több tag van jelen, mint a másiktól, közülök annyi tag sorsolandó ki, hogy számuk a másik testület jelenlevő tagjaival egyenlő maradjon. Az elnök is szavaz. A végzés érvényességéhez legalább tizenkilencz szavazó jelenléte szükséges; általános többség dönt.

X. FEJEZET.

Szünet.

54. §. Az Akadémia július, augusztus és szeptember havában szünetel.

7

Jegyzőkönyv

az Akadémiai Alapszabályok módosítása ügyében kiküldött bizottságnak
1919 január 22-én tartott üléséről.

Berzeviczy Albert akadémiai elnök ur elnöklése alatt jelen vannak: Ilosvey Lajos másodelnök, Heinrich Gusztáv főtitkár, Szily Kálmán, Beöthy Zoltán, báró Wlassics Gyula, Plósz Sándor az igazgató-tanács tagjai, Ferenczi Zoltán, Fináczy Ernő r. tagok, Áldásy Antal, Hutyra Ferenc, Pintér Jenő l. tagok.

Elnök ur üdvözli a megjelent tagokat, ismerteti a tanácskozás célját s a jegyzőkönyv vezetésével megbizsa Pintér Jenő l. tagot.

Heinrich Gusztáv főtitkár előterjeszti Pintér Jenő és Buday László l. tagoknak az alapszabályok módosítására vonatkozó beadványait s egyuttal fölveti azt a gondolatot, hogy a mai ülésen ne határozzon végleg a bizottság, hanem a tárgyra vonatkozó eszmecsere után küldjön ki egy kisebb bizottságot, mely azután elő fogja terjeszteni a pontonkint megvitatott alapszabályokat.

2

Elnök ur odamódosítja az indítványt, hogy az összehívott bizottság vitasson meg minden pontot s a kiküldendő kisebb bizottság csak a szövegezés szövegezés munkáját végezze.

Plósz Sándor t. tag fontosnak tartja, hogy ötletszerű változások ne történjenek az alapszabályokon. Ne újítsunk, ha nincsen rá szükség. Különbözőben is az Alapszabályok 56.§-sa értelmében kell eljárni azaz csak akkor vitatkozhatunk a módosításokon, ha öt tag aláírásával ellátott javaslat kerül elénk. Ezuttal csak a közjogi állapot változásával összefüggő paragrafusok módosításáról lehet szó. Ha szükség van egyéb módosításokra, be kell várnunk az öt tag által benyújtott módosításokat.

Heinrich Gusztáv, Szily Kálmán, báró Wlassics Gyula és Ferenczi Zoltán hozzászólásai után elnök ur annak a nézetnek ad kifejezést, hogy azok, akik ragaszkodnak az öt tag által aláírt beadványhoz, kissé túlszívesen fogják föl a dolgot. A most kiküldött bizottság az egész Akadémia bizalmát bírja s mindenestre jogosan jár el, ha ajánlásra érdemesnek ítél valamit. A döntés ugysem tőlünk függ. Azonkívül a bizottságunkat kiküldő összes ülés is azon az állásponton

volt, hogy ezuttal ajánlani lehet a módosítást a megérett paragrafusok megváltoztatását.

A bizottság elhatározza, hogy hajlandó belemenni az esetleges módosítások megvitatásába, a megbeszélések után pedig egy albizottságot küld ki, mely megszövegezi a határozatokat s a bizottság elé terjeszti a szöveget.

Elnök ur előterjeszti azokat a paragrafusokat, melyeknek megváltoztatását az új közjogi állapot megkívánja. Ezek:

1. §. Kimarad: Ő cs. és apost. királyi Felsége különös oltalma alatt álló

12. §. szolga helyett altiszti

40. §. Kimarad: A választás Ő felsége megerősítése alá bocsátandó.

42. §. Kimarad: s szintén Ő felsége megerősítése alá bocsátandó.

51. §. szolgákat helyett altiszteket

52. §. Ebből a paragrafusból csak ennyi marad meg: Az igazgató-tanács állapítja meg az összes tisztviselőknek és alkalmazottaknak fizetését, illetve évi díját.

53. §. eselédék helyett altisztek

Heinrich Gusztáv, Szily Kálmán, Bethly Zsolt és báró Wlassics Gyula hozzászólásai után a bizottság a változtatásokat elfogadja.

Következik annak megvitatása, vajjon a levelező tagság eltöröltessék-e s a levelező tagok átminősítessenek-e rendszeres tagokká az utóbbiaknak jogaival?

Heinrich Gusztáv főtitkár nem ellenzi az indítványt; Ilosvay Lajos, Beöthy Zsolt, Szily Kálmán, báró Wlassics Gyula és Hutyra Ferenc a mostani állapot fõntartása mellett emelnek szót. Az elhangzott véleményeket összefoglalva elnök ur úgy érzi, hogy van bizonyos méltánytelenség a mai helyzetben, de viszont az is igaz, hogy a levelezõ tagoknak további munkára való serkentése a rendes tagság által nem helytelen. A magyar tradíciók és a külföldi akadémiák tanúbizonyságai szintén az eddigi állapot fõntartása mellett szólnak.

A bizottság többsége az eddigi állapot fõntartása mellett foglal állást.

Pintér Jenõ 1. tag másik indítványához, mely szerint az I. osztály tagjainak száma emeltessék föl ugyanannyira, mint a II. és III. osztályé, pártolólágg hozzászólnak elnök uron kívül báró Wlassics Gyula, Ilosvay Lajos, Beöthy Zsolt, Heinrich Gusztáv, Ferenczi Zoltán t. illetve r. tagok.

A bizottság egyhangulag ajánlja az I. osztály taglétszámának a II. és III. osztály taglétszámára való föl-emelését oly módon, hogy az új ~~levezõ~~ levelezõ tagsági hely^{ek} öt évi időtartam alatt egyenletesen töltsendõk be. Azaz minden évben ^{megfelelõ mennyiségben} ~~levezõ~~ levelezõ tagsági hely kerül betöltésre öt éven keresztül.

Buday László 1. tag indítványát,
mely szerint a II. osztály tagjainak
~~száma emelendő volna~~ szá-
ma emelendő volna

a bizottság nem fogadja el.

Heinrich Gusztáv főtitkár
indítványozza, hogy az Alapszabályok
34. §.-ból a segédtagok-kifejezés
törültesse.

A bizottság az indítványt elfo-
gadja s elhatározza, hogy a segédtag
elnevezés helyett ezentúl a bizottsági
tag elnevezés lép életbe.

Szily Kálmán r. tag igaz-
ságtalanságot lát a levelező tagokkal
szemben azon esetekben, mikor a bíráló
bizottságokban szereplő levelező tagok
az üléseken ki vannak zárva a szava-
zásból. Így pl. a Vojnits-jutalmat el-
döntő 33-as ülésen. Ennek orvoslására
a 34. §. harmadik bekezdésébe a követ-
kező mondatot kívánja beiktetni:

A bizottságoktól az illető ülés elé
terjesztett jelentés tárgyalásakor
a bizottsági tagok mindegyikének sza-
vazati joga van.

A bizottság az indítványt elfogadja.

Aldásy Antal 1. tag az Alap-
szabályok 46. §.-ban említett iroda-
igazgató elnevezés helyett a segéd-
titkári elnevezést ajánlja. ~~Ugyanezek~~
~~a titkár vagy segédtitkár elnevezése~~
~~mellett ezáltal főtitkár~~
főtitkár.

Handwritten notes at the top left of the page.

Mivel az Akadémia mostani
irodaigazgatója ad personam már ugy
is megkapta a segédtitkári címet,
~~...~~
~~...~~
~~...~~
a bizottság a 46.§.ilyen irányu mó-
dosítását elfogadja.

Handwritten initials or mark.

Heinrich Gusztáv főtitkár

az Alapszabályok 30.§.-ba az összes
ülések tárgyai közé fölvehetőnek tar-
taná az általánosabb érdekű fölölva-
sásokat.

A bizottság ilyen értelemben
határoz.

r.t.

Szily Kálmán helyreigazitja

a 30.§.egyik szám-tévedését; Ilosvay
Lajos alelnök pedig fölhevja a figyelmet
az Alapszabályok nyelvi avultságára,
igy különösen a 7.,8.és 11.§ § -ok
stiláris kijavításának szükségességé-
re.

Ezeket a stiláris javításokat
a bizottság a kiküldendő albizott-
ság gondjaiba ajánlja s ezen al-
bizottsagba Ilosvay Lajos elnök-
lete mellett kiküldi Heinrich
Gusztáv főtitkárt és Pinter Jenő
1.tagot.

Elnök ur az ülést berekeszti.

Handwritten signature: Kerneny...

*Handwritten signature: Pinter Jenő
1. tag.*

Feb. 1919. Feb. 4.

107

6119

2

AZ IRODALOMTÖRTÉNET SZERKESZTŐSÉGE.
BUDAPEST. I. KRISZTINA-KÖRÚT 91.

Méltóságos Uram!

A mellékelt jegyzőkönyvet - letisztázása előtt - méltóztassál
elolvasni és kijavítani.

A mellékelt alapszabály-szöveg itt-ott még stiláris módosítá-
sokra szorulna. Erre első sorban Ilosvay Lajos alelnök ur volna illetékes,
mint aki ez irányban főszóltalt és több helyet meg is jelölt a javítás
céljaira. Én magam nem mertem ebbe belevágni, látva azt az idegenkedést,
mellyel a bizottság az újításokat szemlélte. Az 1-11. paragrafus különben
csupa szószaporítás, ismétlés, elnyújtott általánosság, de hát hadd maradjon
igy, ha tagtársaink így szeretik.

Mély tisztelettel igaz hived:

Pinter Jenő

107

1919

32 szaltas —

3

Folio, nagyobb margóval!

Semmit cursive!

~~...~~
~~...~~
Semmit cursive!

A M. T. AKADÉMIA ALAPSZABÁLYAI.

I. FEJEZET.

Cél és eszközök.

1. §. A M. T. Akadémia ~~Budapest~~^{Budapest}~~en~~^{en} ~~az~~^{az} ~~es.~~^{es.} ~~és~~^{és} ~~apost.~~^{apost.} királyi Felsége különös oltalma alatt álló tudományos intézet, melynek célja a tudomány és irodalom magyar nyelven ~~művelése~~^{művelése} és terjesztése.

2. §. E célra tudományos vizsgálatokat és kísérleteket tétet, tudományos felfedezéseket elősegít, eredeti munkákat irat, régi és új remekirókat ~~és~~^{és} egyéb jeles műveket fordíttat.

~~...~~ történet, nyelv, irodalom és művészet emlékeit fölkeresi, s a tudomány gyarapodására szolgálókat ismeretli;

~~...~~ tudományos szempontból, különösen a hazának minden tekintetben megismertetésére, utazásokat tétet vagy ~~...~~

~~...~~ tudományos, valamint a szépirodalmi munkásságot jutalomtétélek által is éleszti és irányozza.

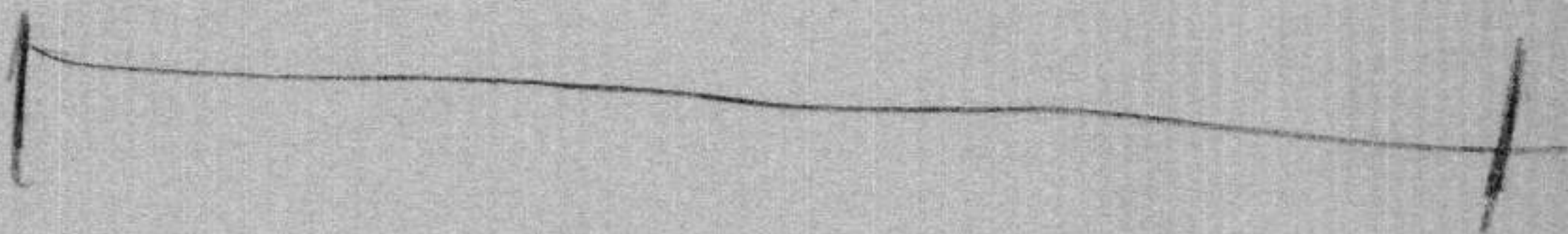
~~...~~ tudományos ismereteket könyvtára, valamint eredeti és fordított munkák kiadása és felolvasások által terjeszti;

~~...~~ jeles munkák ~~kiadását~~^{kiadását} eszközli vagy elősegíti.

I gróf Széchenyi István 1825-
évi alapítólevela és az 1825-
évi t. sz. alapján ~~alatt~~
Tudó (Budapest)

Lsegít, ~~...~~

E ad ki, fontos tudományos kiadványok megjelenését anyagilag támogatja; ~~...~~

hat

~~3. §~~ Ritünő tudósok ~~ak~~, munkásságuk folytatására, a ~~menyire~~ teheti, ~~egyelőpenst~~ rendeli.

~~4. §~~ Saját munkálkodása eredményeit nyomtatásban közzé teszi; ~~magá~~

~~10. §~~ A törvényhozás és kormány által hozzá utasított tudományos kérdésekben véleményt mond.

3. §. Mind ez ügyeket az Akadémia, illetőleg az igazgató-tanács tagjai különmemű *ülésekben* végzik: még pedig a *szellemi* ügyeket első sorban az *osztályok* intézik, az *anyag*i ügyeket az *igazgató-tanács* kezeli, ~~mind az osztályok, mind az igazgató-tanács az Akadémia alapszabályai értelmében.~~

II. FEJEZET.

Az Akadémia szervezete.

4. §. Az Akadémia szervezetét alkotják: az *elnök* a *másodeelnök*, az alább meghatározott minőségű *tagok*, az *igazgató-tanács*, a *főtárhár*, az *osztályok elnökei* és *tárhárai*, s a szükséges *tiszti* és ~~szolgá~~személyzet.

III. FEJEZET.

Tagok.

5. §. A *tagok* *belső* és *külső*; *belső*, kik a magyar tudományosságot ~~hatalmas~~ akár hathatós pártfogás, akár irodalmi munkálkodás által; *külső*, kik a tudományt nem magyar nyelven művelik. A *belső* tagok *tiszteletiek*, *rendesek* és *levelezők*.

6. §. A *tisztelet*i tagok vagy oly tudománypártoló

~~személyzet~~ segíti; ~~(Akkor a munkásság)~~

Haltinté

H-18
Lmondítottak elő'

hazafiak közül választandók, kiknek megnyerésétől az Akadémia díszé s java öregbedését, ~~vagy~~ vagy oly jeles tudósok és írók közül, kik a tudomány vagy az Akadémia körül érdemeket szereztek. Az Akadémia mindennemű ülésében, a más osztályok zárt ülései kivételével, székők és szavazatuk is van.

7. §. A *rendes* tagok az érdemesebb levelező tagok közül választandók. Az Akadémia mindazon üléseiben székők és szavazatuk van, melyekben a tiszteleti tagoknak. Kötelességök a tudomány művelése, az Akadémia által rájuk bízott teendők teljesítése, s folytonos részvét az Akadémia munkásságában.

8. §. A *levelező* tagok jeles munkálkodásuk által kitünt magyar tudósok és írók sorából választandók. Az Akadémia mindennemű ülésében, a más osztályok zárt ülései kivételével, székők, s osztályuk üléseiben szavazatuk is van. Kötelességök a tudomány művelése s az Akadémia által rájuk bízott teendők teljesítése.

9. §. A *külső* tagok azon, nem magyarul író tudósok sorából választandók, kik vagy a tudományosság körül érdemeikkel hírt szereztek, vagy Magyarországot vagy az Akadémiát közelebbről érdeklő munkával az Akadémia különös kitüntetésére méltókká ~~tehetők~~. Az Akadémia mindennemű ülésében, a más osztálybeli zárt ülések kivételével, székők van.

10. §. Minden *tag* valamely osztályba van sorozva.

11. §. Minden *belső* és *külső tagot* az illető osztálynak, titkos szavazat útján, a jelenlevő tagok kétharmad szótöbbséggel tett ajánlata alapján, a nagygyűlés, szintén titkos szavazással és kétharmad szótöbbséggel választ.

7 nélkül a vázja

2 kiválóbb

Hatás

(is a nagygyűlésen)

Y az összes ülésen)

1. ártól

2. külföldi

H és

Mint az ideiglenes bizottságok tagjai ~~osztályuk ülésein kívül~~ is szavaznak. /30./ ~~§. bekezdés~~

H váltak

12. §. Minden újonnan választott rendes és levelező tag, osztályába tartozó dolgozattal, egy év alatt, székelt foglal, mire az elnöktől és főtítkártól aláírt oklevéllel tiszteltetik meg, mely őt akadémiai joga[gyakorlata]ba helyezi. A tiszteleti és külső tagoknak azonnal megválasztásuk után adatik ki az oklevél. Az oklevél minden tagot akadémiai címének nyilvános viselésére feljogosít.

Tinak

IV. FEJEZET.

Osztályok.

13. §. Az osztályok száma három, ú. m.:

I. a nyelv- és széptudományi osztály;

II. a bölcséleti, társadalmi és történelmi tudományok osztálya;

III. a matematikai és természettudományok osztálya.

14. §. Az I. osztálynak 8 tiszteleti, 16 rendes és 40 levelező, a II. és III. osztálynak külön-külön 9 tiszteleti, 24 rendes és 60 levelező tagja lehet.

Mind a három

V. FEJEZET.

Igazgató-tanács.

15. §. Az igazgató-tanácsot a két elnök, a főtítkárs 24 tag alkotja. E 24 tagot felerészben az igazgató-tanács az alapítók és oly férfiak sorából, kiknek megnyerése az Akadémia díszét és javát öregbítésheti, várja, tekintet nélkül arra, hogy az Akadémia tagjai-e vagy sem; felerészben az Akadémia a belső tagok sorából egyszerű többséggel választja.

látható

2 tekintet nélkül arra, hogy az Akadémia tagjai-e vagy sem.

E 24 tagot felerészben az igazgató-tanács, tekintet nélkül arra, hogy az Akadémia tagjai-e vagy sem, az alapítók és oly férfiak sorából, kiknek megnyerése az Akadémia díszét és javát öregbítésheti, egyszerű többséggel választja; felerészben pedig, tekintet nélkül arra, hogy az Akadémia tagjai-e vagy sem, egyszerű többséggel választja.

16. §. Az igazgató-tanács azon tagjainak, a kik az Akadémiának nem tagjai, az igazgatósági és elegendő ülésekben szavazatuk és székük, — az összes ülésekben a nagygyűlésen s a közülésben székük van.

17. §. Az igazgató-tanács örökös az Akadémia vagyona fölött, ~~annak~~ állásáról az Akadémiának évenként kimerítő jelentést tesz. Az Akadémia bevételeit és kiadásait kezelheti valamely hazai pénzügyintézet ~~által~~ is; ez esetben az ~~intézetet~~ intézetet ő választja meg, s az azzal való viszonyokat ő szabályozza.

18. §. ~~Választ~~ ~~egyszerű~~ egyszerű szótöbbséggel ~~ügyész~~ ~~és gondnokot.~~ *(az Akadémián)*

19. §. Intézkedései különösen kiterjednek:

a) Az alapítványi tőkékre s a kiadott kölcsönökre, melyekre nézve gondoskodik, hogy a törvények értelmében biztosíttassanak s kamataik pontosan befolyjanak.

b) Az általa választott gondnokra és ügyésze, kik közvetlenül tőle függenek s az ő utasítása szerint járnak el.

20. §. Ezek szerint hatáskörébe esnek: a pénzügyi kimutatások és számadások megvizsgálása, a gondnok és ügyész utasítása, eljárásaik helybenhagyása, az évi költségvetés megállapítása, a gazdasági ügyek tárgyalása; általában az Akadémia pénzügyének intézése.

21. §. Tudományos társulatoknak segélyt, valamely osztály javaslatára és az összes ülés ajánlatára, csak az igazgató-tanács szavazhat meg.

~~16~~

~~17~~

— *ügyész*

Httel

~~18~~

E Az Igazgató-tanács

VI. FEJEZET.

Ülések.

22. ~~22.~~ §. Az osztály-ülések tárgyai: mindennemű tudományos előadás és eszmecsere, jelentések és kisebb közlések ~~és~~ tudományos indítványok és vállalatok tárgyalása, a jutalomügyi, tagválasztási előkészületek, az osztály költségvetése iránt javaslattétel.

23. ~~23.~~ §. Az összes ülések tárgyai: gyász- és emlékeztetések, tisztviselők (6. §.) választása, ~~az illető~~ osztály ~~72~~ véleménye alapján a nagygyűlésnek fenn nem tartott jutalmak odaitélése, új jutalomkérdések kitzzése, munkák iratása s kiadása, az összes Akadémiát illető indítványok, ~~7 az osztályi és igazgatósági ülésekből áttett ügyek tárgyalása s eldöntése.~~

24. ~~24.~~ §. A nagygyűlések tárgyai: az osztályokba, illetőleg az igazgató-tanácsba (5. §.) tagok, osztálytitkárok választása, az osztályok jelentése alapján jutalmak odaitélése s új jutalomkérdések kitzzése.

25. ~~25.~~ §. Az egyes ülések tárgyai: az elnökök és főtitkár választása, valamint az 5. §-ban jelzett esetben, az alapszabályok változtatása tárgyában szavazás. ~~az ugyanazon §-ban szabályozott módon.~~

26. ~~26.~~ §. Hogy a végzéseknél érvényök legyen: az osztályi és igazgatósági üléseiben legalább 9, az összes üléseiben legalább 12, a nagygyűlésen s az egyes üléseiben legalább 25, szavazattal bíró tag jelenléte szükséges. A szavazatok egyenlősége esetében nem hozatik határozat.

U 50

Táltalánosabb érdekű tudományos felolvasások,

~~72~~ ~~7~~ ~~12~~

7 valamelyik az 16 és osztályos - az igazgató-tanácsból

27. §. Az elsorolt ülések oly ügyeket, ~~amelyek~~ folytonos munkásságot, ~~tag~~ bővebb megvitatást/ vagy tervezést igényelnek, bizottságokhoz utasítanak. A bizottságok vagy állandók, vagy ideiglenesek.

28. §. Az állandó bizottságokra bizonyos folyó munkák és teendők, gyűjtések, nyomozások, könyvkiadások bízottak. Tagjaikat vagy közvetlenül, vagy az illető osztály ajánlatára az összes ülés választja, ha szükségesnek látszik, ~~segédtagokat~~ oly szakferfiak közül is, akik nem tagjai az Akadémiának.

29. §. Az ideiglenes bizottságokat az ~~illető~~ ülés bizonyos munkák, pályairatok, fontos indítványok, számadások stb. megvizsgálására, minden külön alkalommal külön küldi ki, a mennyiben lehet, saját kebeléből. Teendőik elvégzésével megbízásuk megszűnik.

30. §. Az ünnepélyes közlés tárgyai: évi jelentés az Akadémia munkásságáról, emlékbeszédek, tudományos és költői művek felolvasása, jutalmak, jutalomkérdések s az új választások kihirdetése.

31. §. Az osztályok ülései, valamint az összes és közlések nyilvánosak; szükség esetében az osztály-ülések és az összes ülések zártakká alakulhatnak.

32. §. Az osztályülésekben az osztályelnök, az Akadémia minden egyéb ülésein az akadémiai elnök, vagy távollétében a másod-elnök ~~elnököl~~; ezek jelen nem létében az ~~elnöklés~~ joga az osztályülésben az osztályelnök legrégibb tiszteleti vagy rendes tagja, összes ülésben a legidősb osztály-elnököt, igazgatósági és elegyes ülésben pedig a legrégibb igazgató-tanácsi tagot illeti. Az osztályok három évenként, tiszteleti vagy rendes tagok-

Fa H H H

H összes- vagy osztály-

32. §. A bizottságoktól az illető ülés elé terjesztett jelentés tárgyalásakor a bizottsági tagok mindegyikének szavazati joga van.

32. §.

ből, és ugyanakkor a bizottságok is magok választják elnökeiket.

33. §. Mindenik osztály havonként 1—3 osztályülést, az összes Akadémia havonként egy összes ülést, évenként pedig egy nagygyűlést s ezzel összekötött ünnepélyes közülést, szükség esetén elegyes ülést tart; az elnök azonban bármelyik ülést soron kívül is összehívhatja. Az igazgató-tanács a szükséghez képest ~~évenként legalább két ülést~~ tart *ülést.*

VII. FEJEZET.

Tisztviselők.

34. §. Az elnök az összes Akadémia élén áll; képviseli hatóságok és magánosok irányában, ügyeit közvetlenül vezérli, szabályait pontos megtartása s határozatai végrehajtása fölött őrködik.

1. nek

35. §. Az elnököt az elegyes ülés, a tiszteleti, rendes és igazgatósági tagok titkos szavazatával, egyszerű szótöbbséggel, a belső tagok sorából, három évre választja. A három év leteltével újra megválasztható. ~~A választás Ő felsége megerősítése alá hozátandó.~~

36. §. Az elnököt gátollatása esetében a másodelnök pótolja.

37. §. A másodelnök választása úgy történik, mint az elnöké, ~~s szintén Ő felsége megerősítése alá hozátandó.~~ A másodelnök azonban a három év leteltével a legközelebbi három évi ciklusra újra meg nem választható.

38. §. Egyik elnöknek Budapesten kell laknia.

39. 44. §. A főtitkár az Akadémia határozatainak

szellemi téren végrehajtója, viszi a nagygyűlés összes, igazgatósági és elegyes ülések jegyzőkönyveit; a nagygyűlésen, az összes és elegyes ülésekben előadóképen működik, folytatja az összes Akadémia levelezését, írja történetét, évi jelentését s mindennemű tudósításait, szerkeszti Értesítőjét, ügyel könyvkiadásaira és a könyvraktárra és őrzi levéltárát.

40. §. A főtitkár akadályoztatása esetében az elnökség az osztálytitkárok közül helyettest nevez.

41. §. A főtitkárt az elegyes ülés titkos szavazattal, egyszerű többséggel, a rendes tagok sorából élethossziglan választja.

42. §. A főtitkár mellé, ajánlata alapján, az elnök ~~iroda-igazgatót~~ nevez ki, a ki a főtitkár közvetlen rendelkezése alatt áll.

43. §. A gondnok az Akadémia határozatainak anyagi téren végrehajtója; ő őrködik az épületek fölött. Működéséről az igazgató-tanács előtt évenként beszámol.

44. §. Minden osztálynak ~~egy~~ külön titkára van. Ezek az illető osztály előadói, szerkesztik kiadványait, jegyzőkönyveit és tudósításait, viszik az osztálybeli levelezést.

45. §. Az osztálytitkárokat az ~~illető~~ osztályok ajánlata alapján a nagygyűlés, titkos szavazással, egyszerű többséggel, a rendes tagok sorából élethossziglan választja. Akadályoztatása esetére az osztályelnök nevez ki helyettest.

46. §. A főkönyvtárnokot, az összes ülés egyszerű szótöbbséggel élethossziglan választja és a gróf Teleki nemzetség alapító ága nevezi ki a belső tagok sorából; az alkönyvtárnokokat és a könyvtár egyéb tisztviselőit

7 nek, az
1 nek

/,

9 az iroda vezetésére
segédtitkárt

~~ELV~~ / egyes

titkár

[46. §. Az osztálytitkárokat

a könyvtári bizottság ajánlata alapján, az Akadémia elnöke nevezi ki. A könyvtári személyzet a főkönyvtárnok közvetlen rendelkezése alatt áll.

47. §. Az elnök nevezi ki az Akadémia egyéb tisztviselőit, valamint ~~szolgáikat~~. Ez utóbbiak közvetlenül a gondnoknak és közvetve a főtítkárnak vannak alárendelve.

7 az altiszteket.

VIII. FEJEZET.

Fizetések és díjak.

48. §. Az igazgató-tanács állapítja meg ~~a főtítkár, a főkönyvtárnok, az iroda-igazgató, a gondnok fizetését; ugyanaz szabja meg az osztálytítkárok, a könyvtár-személyzet, az ügyész és a többi tisztviselők évdíját, valamint a cselédek bérét.~~

7 az összes tisztviselőknél és alkalmazottaknál fizetését, illetve évi díját.

49. §. Mely tisztviselők és ~~cselédek~~ lakjanak az Akadémia épületében, az igazgató-tanács határozza meg. A főtítkár az Akadémia palotájában köteles lakni.

L altiszteket

~~50. §. A rendszeres tagok, ha a palotán croje engedni a régibbség szerint az igazgató-tanács által meghatározandó számmal, évi fizetést fognak kapni.~~

50. §. A tagoknak az Akadémia megbízásából végzett munkálatai, valamint az Akadémia nyomtatványai közé fölvevett dolgozatai díjaztatnak.

IX. FEJEZET.

Alapszabályok módosítása.

50. §. Az alapszabályok módosítása iránt indítványt mind az Akadémia összes ülésében, mind az igazgató-tanács ülésében lehet tenni.

Az indítványokat az illető testületben szavazattal bíró, legalább is öt tag által aláírva kell beadatni.

Az indítványok tárgyalására egyes bizottságok (küldetik) az Akadémia elnökének elnöklete alatt, mely (közös) be-
 ságn az igazgató-tanács hat tagot, az összes ülés szintén hat tagot küld ki; ez utóbbiak sorába mindegyik osztály két-két tagot titkos szavazással választ.

A bizottság, a beadott indítványt tárgyalván, jelentését az összes-ülés és igazgató-tanács elébe terjeszti. Ha az indítványt mindkét testület elfogadja vagy elveti: az úgy elintézettnek tekintetik.

Ha ellenben a két testület határozatai közt eltérés mutatkozik: az eldöntés a nagygyűlés idején tartandó elegyes ülésre bízatik, olyképen, hogy az igazgató-tanács összes jelenlevő tagjai és az Akadémia többi tiszteleti és rendes tagjai egyenlő számban gyakorolják a szavazatjogot; ha egyik testületből több tag van jelen, mint a másiktól, közülök annyi tag ~~hisz~~ sorolandó, hogy számuk a másik testület jelenlevő tagjaival egyenlő maradjon. Az elnök is szavaz. A végzés érvényességéhez legalább tizenkilencz szavazó jelenléte szükséges; általános többség dönt.

X. FEJEZET.

Szünet.

52.§. Az Akadémia július, augusztus és szeptember havában szünetel.

Hst.

→ quak kell aláírni és beírni.

Lyt ← →

← egyes bizottság tárgyalja,

Fybe ← →

~~7 ki,~~
7 ki,

ATHENAEUM

IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSULAT
VERLAGS- UND DRUCKEREI ACT.-GES.
SOCIÉTÉ ANONYME EDITRICE ET IMPRIMERIE

A.

TÁVIRATI CIM:
TELEGR.-ADR.:
TELEGRAMMES:
ATHENAEUM, BUDAPEST
ALAPITTATOTT
GRÜNDUNGSJAHR 1868
PONDÉE EN

Budapest, 1919. január 31-én
VII., Erzsébet-körút 5-7.

Tekintetes

Magyar Tudományos Akadémiának,

B u d a p e s t .

Utalással a folyó hó 4-éről kelt levelünkre, tisztelettel tudatjuk, hogy az alábbi munkákat folyó évi január 6-ától kezdve a következő árakért készíthetjük el:

1. Irodalomtörténeti közlemények:

Szöveges rész. 1 iv = 16 oldal 500 példánya az eddigi és a csatolt papírral, (szedéssel	K 695.26
Boríték hozzá az eddigi kivitelben	" 187.-
Fűzés 1000 részenként	" 30.-
Szerzői korrekturn munkóránként	" 10.20
Szedéspótlék, kisebb betűért az sűrűbb szedé- sért oldalanként	" 6.50

2. Társ.Értekezések, Emlékszemlédek az eddigi alakban és szedéssel.

Szöveges rész 1 iv = 16 oldal ritka garmond szedéssel, az eddigi papírral

az első 700 példány ára	" 532.70
minden további 100 példány ára	" 26.35

109
1919

Boríték hozzá, az eddigi kivitelben

az első 700 példány ára	K	174.-
minden további 100 példány boríték.....	"	12.84
<u>Szedés-pótlék a petit szedésért, oldalankint..</u>	"	6.30
<u>Aroskép az Emlékbeszédekhez, 8° lap krétás pa- pirra nyomva a rendelkezésünkre bocsátott kli- séről</u>		
az első 700 példányt	"	91.45
minden további 100 példányt	"	13.76
<u>Fűzés</u>	} mint fönt	
<u>Szerzői korrekturek</u>		

3. Mathematikai értekezések, az eddigi alakban és szedéssel.

Szöveges rész 1 iv = 16 oldal ritka garmond szedés a szokottnál vastagabb papírral/mint legutóbb is volt/

az első 700 példányt	"	602.30
minden további 100 példányt	"	29.85
<u>Boríték hozzá, az eddigi kivitelben</u>		
az első 700 példány	"	174.-
minden további 100 boríték	"	12.84
<u>Fűzés</u>	} mint fönt	
<u>Szerzői korrekturek</u>		

Szedés-pótlék /petit/ betűs szedésért oldalankint 6.75

Egyéb munkák árait pedig időről-időre, amikor ezek szedésbe ill. munkába vétetnek, leszünk bátrak közölni.

Folytatás a Magyar Tudományos Akadémiához 1919. jan. 31-én int. levélhez.

Meg kell jegyeznünk, hogy a papírok szolgáltatásáért szavatosságot nem vállalhatunk; a papírok beszerzésénél rennálló nehézségek következtében csak olyan minőségű papírt használunk fel, amilyennel adott esetben egyáltalában rendelkezünk.

A mai bizonytalan gazdasági viszonyok mellett feun kell tartanunk azt a jogot, hogy az időközben beállló munkabéremelés és anyagdrágulás esetén jelen nyomdai árainkat revisió alá vehessük.-

Kiváló tisztelettel

ATHENAEUM
IRODALMI ÉS NYOMDAI
RÉSZVÉNYTÁRSULAT

[Handwritten signature] *[Handwritten signature]*

1 melléklet.

irk. 1919. februar 5.

$$\frac{109}{1919}$$

Friedrich von K... ..

... ..

... ..

Ad $\frac{109}{194}$

110
1919

Kiváncsosan igazolom, hogy a M. Tud. Akadémia
báns' kórcsa Fereuz akadémiai levelle" tagok egy nagyobb
tudományos munka megírásával bizta meg. Minthogy
pedig nevezett taglarsunknak a román hadseregnek
késé"be bevonulása folytán Szacsalról (Kunyah me =
gyéből) el kellett menniük és így f' jelenleg minden
abban a helyzetben, hogy saját szövegírásukat hatz =
nálja, b. kórcsa Fereuz írnek az említett tudományos
munka megírására céljából Budapestben való tar =
tózrodása szünetlenül szükséges, mert csak itt találja
meg a kutatáshoz szükséges eszközöket.

É a mit a csalt kiváncsosan tanúsítvány is igazol,

Budapest, 1919. február 5.

főtitár

Hivatal
Az Idegenek Ellenőző Bizottságak.

Budapest

110

1919

MTA KÖNYVTÁRA

BUDAPEST

KÉZIRATTÁR

AKADÉMIAI LEVÉLTÁR

1919.

FOLYTATÁSA
KÖVETKEZIK